

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

వంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జనవరి నెల 22-వ తేది మంగళ వారము } No. 245
Vol. 16 } శ్రీ విభవనాథు నంపత్తర పుష్పమాన శుద్ధ ద్వాదశి } సంచిక ౨౪౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
శలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
గాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
ను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
ఎలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలవద.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
తేక

109, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

THE QUILON BANK Ltd.,

క్విలన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్

(1919 సం॥రమున స్థాపించబడినది)

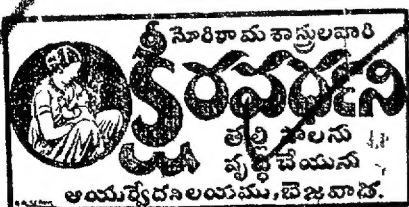
ప్రధాన కార్యాలయము:—క్విలన్. మదరాసు ప్రాంత 165, బ్రాడ్వే. పోస్టుబాక్సు 154.

15-1-29 సం॥రమునుండి, ప్రధాన కార్యాలయమునందును, బ్రాంచిలందును యాక్రింద
వివరింపబడిన రేట్లు ప్రకారము ఫి క్షెడు డిపాజిట్లు తీసుకొనబడును.

6 మాసముల డిపాజిట్లకు	సం॥రమునకు నూటికి 5 1/2 చొ॥న
1 సంవత్సరమునకు	" " 6 1/4 చొ॥న
2 సంవత్సరములకు	" " 6 1/2 చొ॥న
3 సంవత్సరములకు	" " 7 చొ॥న

అన్ని విధముల కార్యాచరణమును అంగీకరించబడును. వ్యాపారపద్ధతులకు ప్రధాన
కార్యాలయమునకుగాని బ్రాంచిలకుగాని వ్రాయుడు.

C. P. MATTHEN,
Managing Director.

3814

వకటన

(2048)

శోగులు వ్యయముగ పట్టిగాని, బాలుబాహుళ్యా
క్షణములను తీసుకుంటే చేసినా శోగవ్యభావము
పుచ్చుకొనవలసిన మందు, తద్వల్లము, వగైరాలి వివరముగ
పులితముగ వ్రాసి, తంబుకును, (సం 2)
బాక్సుకు శ్రీపాద శివమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

గృహము మాధ్యమ

16-1-1929 తేది నుండి కందిత స్వామి శ్రీనివాస
అయ్యంగారు ఎన్నుకొని, తగు రెడ్డి కోడ్లతో నున్న పెం. 51
రు రెడ్డి టింగ్ బంగాళా నుండి ఎన్నుకొన్న శ్రీనేమనకు ఎదుట
నున్న "బ్రాస్మెట్ట కాశి"కి తిమినివాసపథమున మార్చిరి.

మీకు ఇది సరే

కోఆయర్ కలెక్టరుకు శాశ్వతముగ మొలవకుంప
జేయును. బుద్ధి రు. 8. ఈ నెల ఆఖరు వరకు రు. 2-0-0 ను
తరం. —:ధన్యంకాలయం, నాయునికల్లి, వేటపాలెంపాడు

ఉచితము. ఉచితము.

రాజమోహన క్యాలండరు

8 రుగలకే ప్రచురించబడి అందముగా నున్నది.
కోడ్లవారికి వంపెదము.
పి. సి. పి. అండ్ కో, ఆయుర్వేదపరమాజం,
పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

విజెంటు కావలెను

ఆంధ్ర జిల్లాల్లో టికిని ఎక్కువ. సదుపాధు
మైన పద్ధతులు గలవు.

వివరములకు వ్రాయుడు:—పి. కాశ్యప
రావు, ప్రెసిడెంటు. —ఆంధ్ర అఫీసు ఆఫ్ ఇండియా
ఈక్విటబుల్ ఇనూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్. (కల
కల్తా) బెజవాడ.

102

ఈ ప్రాన్ వెక్టర్ యొక్క ఇంగ్లీషు నకలు యాస్ట్రేలియా లిమిటెడ్ రిజిస్టర్ ఆఫ్ బాయింటు ప్లాక్ కంపెనీస్ వారి ఆఫీసులో దాఖలు చేయబడినది.

ప్రాన్ వెక్టర్

ది ఆంధ్ర వేవర్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, రాజమండ్రి

1913 నాంపు ఇండియా కంపెనీల ఆర్ట్ ప్రకారము రిజిస్టరు చేయబడినది.

అధిరైజ్ కాపీటులు 10,00,000 రూపాయలు.

ఈ మూలధనము రు 100 విలువగల 1,000 షేర్లుగా విభజింపబడినది. ఒక్కొక్క షేరుకు డరఖాస్తుతో నగమున్ను, మిగతాసాము డై రెక్టర్లు నిర్ణయించిన ప్రకారం చెల్లించవలెను.

ఈ షేర్లు ప్రథమములో కర్నాటిక్ పేపరు మిల్స్ కంపెనీలోని వాటాదార్లకు ఒక నెలవరకు ఆఫర్ చేయబడును. డై రెక్టర్లు ఈ నెలవాయిదా వృద్ధిచేయవచ్చును. కర్నాటిక్ పేపరు మిల్స్ లో ఒక షేరున్నవారికి ఈ కంపెనీలో ఒక షేరు రు 100 ల చొప్పున అమ్మబడును. కాని షేరు 1-కి రు 40 లు కమిషను ఇయ్యబడును.

డై రెక్టర్లు

మ॥ రా॥ రా॥ త్రి॥లు

- 1 ముళ్ళపూడి తిమ్మరాజుగారు ఉండ్రాజవరం జమీందారుగారు, తణుకు.
- 2 బులుసు బుచ్చినర్సారాయడుగారు కపిలేశ్వరపురం, జమీందారుగారు.
- 3 దినాన్ బహద్దరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు, మర్చంటు అండు లాన్ డులాడ్డు, కాకినాడ.
- 4 ముత్తాక్రిష్ణమూర్తిగారు మర్చంటు అండు బాంకరు, కాకినాడ
- 5 బంగారు రాఘవయ్యగారు మర్చంటు, రాజమండ్రి
- 6 చోడే చిన్నయ్యగారు లాండులాడ్డు, విప్లవపాడు రామచంద్రపురం తాలూకా

మేనేజింగ్ వైజెంట్లు

మెనర్స్ మోతే వైడా అండ్ కంపెనీ

బ్యాంకర్లు,

ది ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్, రాజమండ్రి
ఆడిటరు,

వి. యస్. యస్. ఆర్. శర్మ, జి. డి. ఏ.

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు, రాజమండ్రి

లో స్థాపించబడిన కర్నాటిక్ పేపర్ మిల్స్ కంపెనీయొక్క పేపరుమిల్స్ ను తీసుకొని యిం యెసోసియేషనులో తెలియబర్చిన యుద్దేశ్యములను నిర్వహించుటకై స్థాపించబడినది. సదరు పాయలు వ్యయపరచి, గోదావరినదియొడ్డున రాజమహేంద్రవరములో కలపటితీలవద్ద మంచి చాలా బండోబస్తులుగా కట్టబడిన 5 లక్షలరూపాయల కిమ్మతు చేయును. గవర్న మెంటు రు చేయుటకు కావలసినన్ని వెదుళ్ళు గోదావరినదిద్వారా చవుకగా కార్నానావద్దకు గావలసినంత వెదురు ఎల్లకాలము దొరకును. మిల్లులోని యంత్రములు 50 వేలరూపాయలు ములును 10 టన్నుల పల్పున్న తయారుచేయుటకు సిద్ధముగా నున్నవి.

న్నను కొన్ని కారణాంతరములవలన సదరు మిల్లుపని ప్రారంభించలేక విదేశీయులచేతులలో ప్రవర్తకము విదేశీయుల పాలుకాకుండా, కర్నాటిక్ పేపర్ మిల్స్ లోని వాటాదారులకు విదేశీయులయొక్క లాభముకై నిలబెట్టుటకై యాకంపెనీవ్యాపారములో నిపుణు లైనటువంటి

న్యాయమైన దళాభిమానులచే యాకంపెనీ స్థాపించబడినది. యాకంపెనీయొక్క మానేజింగు యేజెంట్లు యాకంపెనీ చాలా లాభకర ముగా పనిచేయునని నమ్మి యాకంపెనీకి కావలసిన వర్కింగుకాపిటల్ క్రింద లక్షరూపాయలవరకు పెట్టుబడి పెట్టుటకు ఒప్పుకొని యున్నారు. విదేశీయులలో కాగితములు తయారుచేయుటకు కావలసిన సామగ్రి (Wood) దొరకుట దుర్లభమగుచున్నదనియు శీఘ్రకాలములోనే కాగితములకు టేముము రాగలదనియు మనదేశము అడవులలోని వెదుళ్ళను కాగితములు చేయుటకై ఉపయోగించినయెడల యాపరిశ్రమ మనదేశములో వృద్ధిపొంది విదేశీయులకు కూడా మనము కాగితములు సప్లయ చేయవచ్చుననియు, యాపరి శ్రమలో అనుభవముగలవారు చెప్పవచ్చును. టారిఫ్ గోర్డువారు యానందరథము లన్నియు చక్కగా పరిశీలించి యాపరిశ్రమమును మనదేశములో శీఘ్రకాలములోనే వృద్ధిచేయుటకై కాగితములమీద 100 కి రు 25 లు సుంకము విధించియున్నారు. యిట్టి

పరిస్థితులలో యీకంపెనీ ప్రస్తుతపు మేనేజిమెంటుక్రింద చాలా లాభకరముగా పనిచేసి వాటాదారులకు తప్పక యెక్కువ లాభమును పంచిపెట్టు ననుటకు యంతమాత్రము సందియము లేదు. గనుకనే విదేశీమాహుకారులు కొందరు యీ మిల్లును 4½ లక్షల రూపాయలకు కొనుటకు యేర్పరుచుకొన్నారు కాని గవర్నమెంటువారు కర్నాటిక్ మిల్స్ వాటాదారులకు 4 లక్షల రూపాయలకు యిచ్చుటకు యొప్పకొని యున్నారు.

యీ కంపెనీ కర్నాటిక్ మిల్స్ వాటాదారుల లాభమునిమిత్తమే స్తాపింపబడి యిందులోని షేరులు వారికే అమ్మబడుచుండుటవలన యీ కంపెనీకికూడా నడరు 4 లక్షల రూపాయలకే గవర్నమెంటువారు నడరు మిల్లును యిచ్చెదరని సమ్మతము. యీ పరిశ్రమలోని అనుభవజ్ఞులు యీ మిల్లు కట్టడములను యంత్రములను పరీక్షచేసి అవి సరిగా వున్నవనియు యింకొక 50 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినయెడల యీ మిల్లు రోజుకు 4 టన్నుల తెల్ల కాగితములను 10 టన్నుల పల్కును తయారు చేయగలవనియు మిల్లు మరిచిలాభము యిచ్చుననియు అభిప్రాయపడియున్నారు.

3 ఈ కంపెనీ ఆదాయ వ్యయములను తెలుపు అంచనా.

రోజుకు 4 టన్నుల కాగితముల తయారు

ఖర్చు రోజువారీ

వెదురు	రూ 240-0-0
బాగ్గు	210-0-0
కెమికల్సు	340-0-0
సున్నము	} 160-0-0
పైజింగుసామానులు	
కూలీల జీతములు	320-0-0
మరకమ్మతులు	90-0-0
యెక్స్ పెన్ డ్యుర్లు వగైరా	} 80-0-0
జీతములు	
డీప్రిషియేషను	80-0-0
సాదరు	80-0-0

1600-0-0

ఆదాయము రోజువారీ

4 టన్నుల కాగితములు టన్ను 1 కి
రూ 500 -చొ॥ రూ 2000-0-0

2000,00

ఖర్చు 1600-0-0

లాభము 400-0-0

నంవత్సరము పనిచేయు 300 రోజులకు $300 \times 400 =$ రూ 1,20,0000

ప.రా:- ఈ మిల్లుకు పేషరును తయారుచేయు యింకొక యంత్రమును చేర్చినచో రో॥ 1-కి 15 టన్నులు కాగితములు తయారుచేయవచ్చును. అప్పుడు నంవత్సరమునకు 4,50,000 రూపాయలు లాభము వచ్చును. ఆ పేషరుచేయు యంత్రము కూడా ఒకలక్ష రూపాయలు లోపుగానే దొరకవచ్చును. దానినికూడా త్వరలోనే ఖరీదుచేసి యీ మిల్లును పూర్తిచేయుటకు సంకల్పింప బడినది.

4. యీ కంపెనీలో 50 షేర్లు తీసుకొన్న ప్రతివాకిని డైరెక్టరు అగుటకు హక్కు గలదు. యెక్కు ఆఫీషియో డైరెక్టరులకు 50 షేరులు తీసుకొనవలెనను నియమములేదు. డైరెక్టరులు మీటింగులకు హాజరైందాకు మీటింగు 1-కి రూ 15-0-0 ప్రతిఫలము యివ్వబడును. రాజమండ్రి కాపురస్తులుగాని డైరెక్టరులకు మీటింగులకు వచ్చుటకై రాకపోకల ఖర్చులు కూడ యియ్యబడును.

5. డైరెక్టరులు 1000 షేరులకు దరఖాస్తులు వచ్చినతరువాత అల్లాట్ మెంటు చేయుదురు.

ప్రిలిమినరీ ఖర్చులు

6. ప్రిలిమినరీ ఖర్చులు షేరులు పోగుచేసినందుకు కమిషన్ గాక 2000 రూపాయలు అగునని అంచనా వేయబడినది. యీ ఖర్చులు కంపెనీయే భరించును. యీ కంపెనీలో షేరులుగు పోచేయుటకై నియమింపబడిన క్యాన్వాసింగు యేజెంట్లకు 100 కి 2-0-0 దాటకుండా కమిషన్లు యివ్వబడును. రొక్కముకు తప్ప ఇతరవిధముగా షేర్లు ఏమియు ఇయ్యబడలేదు.

ఖరారు

మోతే, వైడా అండ్ కంపెనీవారు యీ కంపెనీని స్థాపించుటకై యేర్పాటు చేసినందునను, యీకంపెనీకి వర్కింగు కాపిటల్ కు పెట్టుబడిక్రింద లక్షరూపాయలవరకు యిచ్చుటకు యొప్పకొన్నందునను వారికి యీకంపెనీ రిజర్వురు అయినది మొదలు 15 సం॥వరకు యీకంపెనీయొక్క మానేజింగు యేజెంట్లుగా యేర్పాటుచేయుటకు యీ కంపెనీవారికిన్ని మోతే వైడా అండ్ కంపెనీ వారికిన్ని ఖరారు వ్రాసుకొనేటట్లు యేర్పాటు జరిగినది. ఆ ఖరారుయొక్క నకలు ఆర్టికిల్స్ ఆఫ్ యెసోసియేషనులో ఒక భాగములో చేర్చబడినది. యీ కంపెనీ రిజర్వురు అయిన వెంటనే డైరెక్టరులు నడరు ఖరారు ఖాయపరచెదరు. నడరు ఖరారు ప్రకారము మోతే వైడా అండ్ కంపెనీవారు యీ కంపెనీయొక్క పనులన్నియు మానేజింగు యేజెంట్లుగా నిర్వహించుటకై వారికి ప్రతిఫలముక్రింద కంపెనీకి వచ్చు నికరాదాయములో నూటికి 10 రూపాయల వంతున యివ్వబడును. కంపెనీ యువోగ్రాఫులకున్న, యేజెంట్లకున్న, కూలీలకున్న, నౌకర్లకున్న, జీతములును, అద్దె మొదలగు యితర ఛార్జీలన్ని కంపెనీయే భరించవలెను.

8. ఆర్టికిల్స్ ఆఫ్ యెసోసియేషను నకలున్ను, మానేజింగు యేజెంట్లతో యేర్పాటుకొన్న ఖరారుయొక్క నకలున్ను, కంపెనీయొక్క రిజర్వురు ఆఫీసులో చూచుకొనవచ్చును.

ఇందుతో జతపరచిన దరఖాస్తుఫారముమీద డిఫాజిట్ తో కూడ యీ కంపెనీ బాంబేకు కాన్పూర్ మానేజింగు యేజెంట్లకు గాని దరఖాస్తులు పంపించుకొనవలెను.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ జనవరి 22-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
కుసుమ రెడాల్సి 11 ౪ 42 కంబి ౧౮ ౦ ౦	16 ౪ ౦	16 ౪ ౦
రెడ్లారిది ,, డిల్వో ,, 18 ౪ ౦	16 ౪ ౦	16 ౪ ౦
ఫిల్లి ,, డిల్వో ,, 15 ౪ ౦	17 ౪ ౦	17 ౪ ౦
రాగులు ౧. 184 బస్తా 1-3 ,, 11 ౦ ౦	18 ౦ ౦	18 ౦ ౦
మవ్వలు ,, ,, 21 ౦ ౦	24 ౦ ౦	24 ౦ ౦

2. ధాన్యముల ధరలు

రెడ్లారిది 1-3 ౪ 205	16 ౦ ౦	17 ౦ ౦
రెడ్లారిది ,, డిల్వో ,, 15 ౦ ౦	17 ౦ ౦	17 ౦ ౦
రెడ్లారిది ,, డిల్వో ,, 16 ౦ ౦	17 ౪ ౦	17 ౪ ౦
రెడ్లారిది ,, డిల్వో ,, 15 ౪ ౦	17 ౪ ౦	17 ౪ ౦
రెడ్లారిది ,, ౪ 195	10 ౪ ౦	11 ౪ ౦

3. నూనెవస్తువులు

మవ్వలనూనె ౧-3	145 ౦ ౦	150 ౦ ౦
రెడ్లారిది ౧-3	14 ౦ ౦	21 ౦ ౦
మవ్వలనూనె ౧-3	47 ౦ ౦	48 ౦ ౦
మవ్వలనూనె ౧-3 ౧10 మెనుకూనె 100	104 ౦ ౦	106 ౦ ౦

4. చిల్లరవస్తువులు

రామకూపు ౧-3	101 ౦ ౦	108 ౦ ౦
మవ్వలనూనె ,,	65 ౦ ౦	70 ౦ ౦
మవ్వలనూనె (గుంటూరు) ౧-3	66 ౦ ౦	70 ౦ ౦
దనియాల ,, ౧-3	60 ౦ ౦	67 ౦ ౦
గుంటూరుపాతకట్టు నీలిమందు మబుగు 1-3 ౪ 40, 50	౪ 28 ౪ ౦	49 ౪ ౦
రెడ్లారిది ౧-3	26 9 ౦	26 12 ౦
అపారకట్టె ౧-3	85 ౦ ౦	70 ౦ ౦

5. ఇనుము

వట్టారక ౧-3	82 ౦ ౦	84 ౦ ౦
చదరం ,,	24 ౦ ౦	85 ౦ ౦
రవ్వలం ,,	80 ౦ ౦	85 ౦ ౦

6. నూలు

నం 20 తెన్నె సింహం యాజ్	౪ 8 2 ౦	
నం 6 ,, కట్టారి	5 ౪ ౦	
నం 24 ,, లాజ్	6 ౦ ౦	
నం 40 బామ్మర 10 పా	11 ౪ ౦	
నం 44 సాంజో	6 1 ౦	
నం 40 రాజ్	10 ౪ ౦	
నం 4 తెన్నె మనీడు	4 12 ౪	

7. దూది

బోంబాయి బాదం 1-3	౪ 356 ౦ ౦	
------------------	-----------	--

8. లోహములు

నం 100 కులం 1-3	౪ 60 ౪ ౦	౪ 62 ౪ ౦
బాదంకులం 1-3	21 ౦ ౦	21 2 ౦
వరకం 1-3		18 6 9
ఇత్తడి ౧-3	242 ౦ ౦	245 ౦ ౦
కాగి ౧-3	295 ౦ ౦	800 ౦ ౦

9. రంగులు

అతిమేలు స్వీట్లకలం అలిజరం సింహం		
నీసా 1-3 గ్రీలు 200 ౪ ౪ 58 ౦ ౦		
,, నీలిరం 1 ౪ ౪	1 10 ౪	
,, 14 ౪ ౪ ౪	1 10 ౦	
,, 28 ౪ ౪ ౪	1 9 ౦	
,, 56 ౪ ౪ ౪	1 8 ౪	
,, 1 అడక	౪ ౪ ౪	

ఇత్తడి పొయ్యిని లోడి బాదం (బర్మి-రెడ్లారి)	2 ౪ ౪	
కాగ్ ౪ ౪	1 ౦ ౪	
ఇత్తడి ౪ ౪	1 ౪ ౪	

విద్యాప్రచారము

ప్రొ॥ పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారి యువన్యాసము
మదరాసు సారస్వత సమాజ వార్షికోత్సవము

మూలై శాండున్న మదరాసు లిటరరీ అకడమియొక్క వార్షికోత్సవము ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు డి॥బి॥ ఓ॥ తిలక్ శాపం తెట్టిగారి అధ్యక్షత కింద జరిగిన ప్రధమ గజనంబుడైనది. వచ్చుచున్న కళాకాల ఆంగ్ల విద్యాపక్షము ప్రాధేపతు పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు "బ్రహ్మప్రచారము" గూర్చి చక్కని యువన్యాసము సంగిరి. కార్యదర్శుల నివేదికయందు లిటరరీ అకడమి రాత్రిపాఠశాలా పరమమందిరములవ్యాపార మూలై ప్రజల కొనసాగుచున్న ఆయా ల్య సహాయమును బేర్కొనుచు, సమాజాభివృద్ధికి అధ్యక్షులగు రా॥ బి॥ కృష్ణరావు భాగవతగారు, ఆర్యంశి శ్రద్ధాపూర్వక లై నిరంతర సేవ జేయుచున్న యువజన బృందముయొక్క సేవల నగడించుచు, పురజనులెల్లర నీ మహాత్మాగారియొక్క కోర్కె దురురని కోరబడెను.

ఉపన్యాసము

ప్రాధేపతు పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఉపన్యాసించుచు భారత దేశము యొక్క విస్తీర్ణము, జనసామగ్రి, పరిస్థితుల వివరించి ఇట్టిదేశముందు పాపాన్య జనవిద్యాప్రచారముయొక్క అవశ్యకత గానాటికిని అధిక మగుచున్నదనియు, ప్రాచ్యదేశములందు జపాను దేశమున నూటికి 95 రు జనులు విద్యావంతులై యుండుటకు సాధ్యము కాగా, భారతదేశముందును అట్టిది సాధ్యమగుట కెట్టి యధ్యం తరము నుండవలసియు, జపాను దేశములెక్క భారతదేశమున, విద్యయందును, పరిశ్రమలందును, కళలందును, శాస్త్రములందును అభివృద్ధిగాంచునె ననియు, సారస్వతసమాజము బోలెన సంస్థ లిట్టివిద్యాప్రచారమునకు గడంగవలెననియు, అమెరికా దేశమునం దవిద్యబోధన విద్యను సర్వత్ర వ్యాపింపజేయుట కనేకమతనవిధానముల నవలంబించుచున్నారనియు, తేదియో విధానము ప్రజామోదమును బడసి, విద్యావ్యాప్తి కెక్కినది సహాయకారియగుచున్నదనియు, అమెరికా దేశముందు ప్రజలెల్లరు క్రభుత్వపరిపాలనావ్యవహారములందు పాల్గొనుటకు విద్య యే ప్రధానసాధన మాయెననియు, ప్రజలు దేశపరిపాలనా విషయములపట్ల తమ బాధ్యతలను, విధులను గుర్తించుటకు విద్య అత్యంతావశ్యక మనియు పల్కిరి.

రాత్రిపాఠశాలలను గూర్చి ముప్పటినుంచు ప్రస్తుతము మనదేశముందు ప్రైవేట్, నెకేడరీ విద్యావిధానములు పరిపూర్ణ ములగులేననియు, కావున ఈయనసంపూర్ణతను తొలగించి తోడ్పడుటకై రాత్రిపాఠశాల లావశ్యకము లనియు, సామాన్య పగటిపాఠశాలలవలన విద్యనుబడెయ్యాలనట్టియు విద్యసంపూర్తి గానట్టియు, ఉత్తమవిద్యను బడయని యట్టివారి కెల్ల రాత్రి పాఠశాలలు తోడ్పడగల వనియు, 25 సం॥ల పైబడిన పిదప మా న వు ని వి జ్ఞా నా భి వృద్ధి ని ని చి పోవునను నిధాంతమును అమెరికాదేశములు నిరాధారముని యజావుచేయ జాలరనియు, విద్య కొన్ని సంఘములకు మాత్రమే అబ్బుననెడి విపరీతవాదముగూడ నిరాధారముని సృష్టికొనబడినదనియు, నిమ్మజాతులయందు విద్య వ్యాప్తి నొందవలదను నమ్మకమొకటి చాలకాలమునుండి వ్యాపించియున్నను, అది కేవలము భ్రమయని లేలనదనియు, సమానావకాశము లొసంగిన పర్యవసానములవారను సమధిక విజ్ఞానాభివృద్ధులను బడయ జాలెదరనియు పల్కిరి. దేశముందలి పాఠశాలదరకును విద్య యొసంగనిపక్షమున ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వ మెన్నటికి జయ ప్రదము గాజాలదనియు, అజ్ఞానమును, అవిద్యను బోనడంచిననే గాని ఏవిధమున అభివృద్ధికిని ఆవకాశముండబోదనియు, వ్యవసారి పాలన గోరెడిపక్షమున సమభావమును, ఉన్నతదృక్పథమును, విజ్ఞానాభివృద్ధియును గలిగియుండవలెనని పల్కిరి. చెన్నై, బెంగాలీ, యంధల రాత్రి పాఠశాలలు, ఒకపూట పాఠశాలలు 1921-22 సంవత్సరములో 2928 నుండి 1928-27 సం॥లో బాదాపు రెండింత లాయెనని యు, ఇది భుక్తమాచకమే ననియు, పలికిరి.

పూర్వకాలముందు భారత దేశమున గ్రామమే విజ్ఞాన మునకు కేంద్రస్థానమై యుండెడిదనియు, నూతనపరిస్థితు లుండుటతో నీ సిద్ధి మారి పట్టణములు విజ్ఞాననిలయములై, గ్రామజీవితము నశించెననియు, అందుచే అనేక జనసామాన్యము వృద్ధిబొందవలెనని లిగి గ్రామజీవితమును పునరుద్ధరింపవలెననియు, అజ్ఞాన ముండిపాదుకొనిపోయిన మూఢవిశ్వాసములను, దురాచారముల ను పెకలించివేయవలెననియు, నిమ్మజాతులందరికీనుగ అవిద్య వ్యాపించియున్నందున సంఘసేవ జేయగలవారందరకును, నీ

యవిద్యను పాఠశాల వ్యాప్తి ప్రచారమును గానించుటకు బహు కొనవలెననియు, మనుజుడు విద్యను విజ్ఞానమును విజ్ఞానమును విద్యాప్రచారమునంటి ఉత్తమసేవ జేయగలవలెననియు, (కరతాశధ్యములు)

అధ్యక్షులు డి॥ బి॥ తిలక్ శాపం తెట్టిగారు సారస్వత సమాజము గానించుచున్న ప్రజాసేవను కొనియాడి ప్రాధేపతు సుబ్రహ్మణ్యంగారి అధ్యక్షతను మగు ఉపన్యాసమున మెగుల ప్రశంసించిరి.

శ్రీ కృష్ణరావు భాగవతగారు సమాజముతరపుర అధ్యక్షులకు ఉపన్యాసములకు విందము లర్పించి పురవముఖులందర సమాజముందు సభ్యులుగ జేరి ప్రోత్సహించవలెనని కోరిరి. పిదప సభ ముగింపబడెను.

బెజవాడ తెన్నె సుపందెములు

డబిల్సు ఫలితములు

యం. బాలసందరావు, కె. బ్రహ్మసలదరావుగారు, శ్రీశ్రీ, పురములు కలిసి ఆడినది. శ్రీమతి కమలసు, సి. రామస్వామిగారు. తెన్నెను (త్రైలుఆడినది) శ్రీమతి చేఫ్ వసుగారు, బాడెమింటను. వై. యం. యం. బందరు. (స్వకీయవిలేఖరి)

మచిలీపట్టణము

జనవరి 18:—'కొడాలి' దొమ్మికను 'మచురు' ఒక సంవత్సరమునుండి బందరు సబుడివిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారిసభ విచారణలో నుండియున్న 'కొడాలి దొమ్మి' కేసు నంబ మొన్న మధ్యాహ్నము తీర్పు చెప్పబడెను. సబు డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారు, రెండు వత్తులవలన విచారించి, సాక్ష్యము తుప్పుకొని, నేరమును ప్రువచరచి, మద్దాయిలను, సెవన్న విచారణకు సిఫార్సుచేసిరి. మద్దాయిలను రెండు పార్టీలవారను, కొంతకాలమునుండి విరోధముగా నుండిరనియు, ఒకానొకప్పుడు (1927 వ సం॥ కొడాలి గ్రామమునందు) జరిగిన గడ్డిపాటల పందర్బమున, వా విరోధము కొంచెము హెచ్చెననియు, పిమ్మట పోట్లాపాట్ల లగు పీరు వచ్చి గ్రామమునందున్న కాలం వ గట్టున గడ్డి కోయ బోయారనియు, అప్పుడు ఇరుప్రక్కల కోవము హెచ్చి దొమ్మిగా పరిగమించెననియు, వాబొంబులనుబట్టి స్పష్టమగుచున్నది. పీరిలో నొకరగు తుమ్మల సీతారామయ్యగారు, తగిలిన చెట్టులవలన 7-9-27 తేది న మృతినొందిరి. మద్దాయిలు, తమపై లేబడిన హత్యకేసు నిలువరాదనియు, అబద్ధమనియు, వాదించిరి. కాని సబుడివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారు, కేసును విచారించి సెవన్నకు సిఫార్సు చేసిరి.

మ ద్రా సు

పం దెములు

1928-29.

రెండవ స్పింగ్ మిటింగ్

5313

శ ని వారం

26-1-1929 తేది

తా మ ర తై ల ము
డబ్బీ 1-కి 0-0-0. 12-కి 3-8-0.
తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చరమమిదగాని, పెండుకల లోగాని, లోచర్లములోగాని, గొళ్లలోగాని పుట్టవచ్చును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

రాజమండ్రి
(స్వకీయవిలేఖరి)

పేదరుమిల్లు

జనవరి 21:—ది 19-1-29 సాయంత్రము 4-80 గంటలకు కర్నూటక పేదరుమిల్లు వాటాదార్ల సభ పేదరుమిల్లులో సమావేశమయ్యెను. ఈ సభకు మ-రా-శ్రీ దివాన్ బహదూరు కొమ్మిరెడ్డి నూర్యకారాయణమూర్తి గారు అధ్యక్షత వహించిరి. సుమారు 150 మంది వాటాదార్లు ఈ సభకు హాజరయిరి. వాటాదార్లు చూపించిన ఉత్సాహము అద్భుతముగా నుండెను. మిల్లు నిల్వబెట్టుటకు సర్వవిధముల తోడ్పడెదమని ఎల్లరు చెప్పిరి. శ్రీయుతులగు మోతే శారాయణరావుగారు, వైదా సోదరులు ఆంధ్రదేశమునకు కళంకము రాకుండ వేయవలెనని ప్రయత్నించుచున్నారని, మోతేవారు, వైదావారు మేలేజింగు దైత్యులగుటచే ప్రజలలో కాంతి కలిగినది. పేదరుమిల్లు బాగుపడునని ఆశ మెలకెత్తుచున్నది. పాతవాటాదార్లు కొత్తగా ఏర్పడిన ఆంధ్రపేదరుమిల్లు కంపెనీలో విరివిగా వాటాలు కొనుగొన్నారు. సభలో ఈ క్రింది తీర్మానములు ఆమోదించబడెను.

1. ది 24-12-28 కర్నూటిక్కు పేదరుమిల్లు వాటాదార్ల సభలో జరిగిన తీర్మానముల ప్రకారము మ-రా-శ్రీ మోతే శారాయణరావుగారు ఆంధ్రపేదరుమిల్లు అనుపేరుతో క్రొత్తకంపెనీ రిజిస్టరు చేసినందున, ఈ సభవారు సదరు కంపెనీయొక్క నిబంధనలను ఆమోదించుచున్నారు. (2) సదరు ఆంధ్రపేదరుమిల్లు కంపెనీ కర్నూటిక్కు పేదరుమిల్లు వాటాదార్ల సభకు నిమిత్తమే స్థాపించబడినందున, యాకంపెనీలో పేదరుమిల్లు వాటాదారులకు పేదరుమిల్లు వాటాదార్లు చేయబడినందున, యాకంపెనీలో కర్నూటిక్కు పేదరుమిల్లు వాటాదార్లు చాలమంది యిదివరకే వాటాదార్లుగా చేసినందున గవర్నమెంటు వాలుగులకు రూపాయలకు రాజమండ్రిలోని కర్నూటిక్ పేదరుమిల్లుకు విక్రయించబడినదనినన్ని, సదరు వాలుగులకు రూపాయలు యాకంపెనీవారు చెల్లించుటకు 6 మాసముల గడువు కనీసము యినను యివ్వబడినదనినన్ని యాపధివారు కోరుచున్నారు.

యువజనసమితి

యువజనసమితియొక్క సాధారణసభ సభ నిన్న సాయంత్రము పురమండలములో జరిగెను. ఈ సభకు మ. రా. రా. వద్దా శివప్రకాశయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సుమారు 60 సభ్యులు హాజరయిరి. భద్రకబట్టలకొని దేశీయ కర్మాగారములలో తయారగు మిల్లుబట్టలను కొని కట్టువారు యీ సమితిలో సభ్యులుగా నుండుచున్నారని, కులసభలలో సభ్యులుగా నుండువారు యీ సమితిలో సభ్యులుగా నుండుటకు అనర్హులనియు యీ సమితియొక్క లక్ష్యముగ ఆంగీకరింపబడెను. ఏమట్లు మ. రా. గా వద్దా శివప్రకాశయ్యగారిని అధ్యక్షులుగను, శ్రీమతి పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారిని ఉపాధ్యక్షులుగను, తదితర ముఖ్యులైన రావుగారిని కార్యదర్శిగను, పాలకోడెటి నూర్యకారాయణరావుగారిని కోశాధికారిగాను ఎన్నుకొనిరి. ఈ సమితివారు శ్రీరామనామ ఉత్సవసందర్భమున లోకముమేరకు కెల్లు దుర్భాసమును మాన్ప బ్రయత్నించుననియు తెలియుచున్నది. విద్యార్థిలోకమునుండి యింకొక కార్యదర్శిని నియమించుటకు అధ్యక్షులకు సభవారు అనుమతినొసంగిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము సెనేటునకు ఉన్నతమాధ్యమిక పాఠశాలా ప్రధానోపాధ్యాయుల తరపున శేనోక అభ్యర్థిగా నిలిచిరి. 13 సంవత్సరములనుండి విద్యావిషయిక సంగతులను, బాలబోధ్యమునందును విద్యార్థుల కారిత పాఠి ప్రాధికారాధ్యక్షులందును కృపి. పట్నంచెటిని, దేశభావలయందే విద్యగలవలెనని పట్టుదల గలవారలలో శేనోకడను. నన్ను ఎన్నుకొన్నయెడల తగిన సేవచేయగలవాడనని సోదర ప్రధానోపాధ్యాయులకు మనవిచేయుచున్నాడను. ఈ కారణములచే శేనోకకు అర్హుడనని తమకు తోచినచో తమవోటు వాకు దయచేయుదని వారిని బ్రార్థించుచున్నాడు.

మనీజర్ } మద్దూరి కోదండరామదీక్షితులు,
ప్రెస్మన్ }
అసకాటల్లి, } 21-1-29. ప్రధానోపాధ్యాయుడు.

బాలసుధ (రిజిస్టరు)

మద్రాసు, మంగళ, బెజవాడ, మొదలగు పట్టణముల యందలి భర్తృత్వ బాలయందు సుమారు 10 సంవత్సరముల బిడ్డలకు బాడబిడ్డ ఆమోములైన గుణములనిచ్చియున్నది. చంటిబిడ్డలకు దివ్యాత్మకము. నీసా 1 కి రు 1.0-0 185-2 డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి బెజవాడ

భీమునిపట్టణము

చిట్టివలస జ్యూటుమిల్లుల పనివాండ్లు సమ్మెకట్టుట జనవరి, 20:— ఈ పురమునకు 3 మైళ్ళ దూరమున నున్న చిట్టివలస జ్యూటుమిల్లులలో సుమారు 5 వేలమందికి పైగా తూటిల పనివాండ్లు, పనిచేయుచున్నారు. ఈ నెల 16వ తేదీ బుధవారమునందు యీ ఆమిల్లుకూటిల తమకు బనిలో తేరునపుడు వాగ్దానముచేసిన బోనమ్మ నూటికి 10 పంతున నియ్యలేదను కారణముచేత వాగ్దానముచేసిన మిల్లులలో బనిచేయుటకుని సమ్మెకట్టిరి. వాటియే నెలిమ్మలలో జ్యూటుమిల్లు యజమానులు కార్మికులపై సానుభూతిగలిగి వారికందలకు వసతిగృహములు చక్కనిజీతములు, బోనను, మొదలగు సరేకవిధముల సహాయము చేయుచుండ, నంతకంటె నెక్కువపని గల్పించుచున్న యీ చిట్టివలస మిల్లుయజమానులు మనకు రావలసిన బోనమ్మ నీయకుండుట కార్మికులకు అసంతృప్తి గలిగించినది. శేటివలస సమ్మె సాగుచున్నది.

సమ్మె ప్రారంభమయినతోడనే మిల్లుయజమానులు వరిస్థితి లేని విషయమనో యిది మండలములో రక్షకకట్టాధికారుల కందరకు తిరిగివారలనపి వారలను రప్పించిరి. వారు వచ్చి వరిస్థితిని తరికించి యేమాత్రముభయము గలగదని యభయమిచ్చిరి. ఇప్పటియజమానుల తప్పుటికత్తుడు కలకత్తాలోని తమప్రధానాధికారులకు సమ్మెని శేషములను తెలిగ్రాములవ్వారా తెలియఁజేయుచున్నారట. ఇంతవఱకు సమ్మెకట్టు కాంతియుతముగా సాగుచుండుట యెంతయు శుభావహము లాభదాయకమని యెల్లరు తలచుచున్నారు. మిమ్మవరిసరములందు తలుచోట్ల “బోనమ్మనిచ్చుటకు కంపెనీయజమానులు సమ్మెతింకలేదు” అనువర్ధము నూచించు ప్రకటనపత్రములు ఆంగ్లాంధ్ర భాషలలో వ్రాయించి ప్రకటించుచున్నారు. కలకత్తానుండి మిల్లుల ప్రధానాధికారులు వచ్చునంతవఱకు కార్మికులకోర్కెలు సఫలము కావని యాశించుచున్నారు.

(చిరవిలేఖరి)

శ్రీశైలయాత్ర

పెద్దచెరువు సత్రము

శ్రీశైలయాత్రదేశమునందు పురాతనమైన సుప్రసిద్ధత్రేత్రము. శ్రీశైలయాత్రకు జేయుటకు ప్రజలు అరణ్యములమధ్యను ప్రయాణము చేయవలసిన విధము యాత్రను చేసినవారలకు విదితము. అరణ్యమధ్యమునందు యాత్రకులు అన్నము నీరు లేకు చాల శ్రమకడుచుండురు. అట్టిశ్రమను కొంతయైనను నివారించుటకు శ్రీశైలమునకు దక్షిణవార్తావర్తమునందున్న పెద్దచెరువునకు బ్రహ్మశ్రీ గాడేపల్లి ఆశ్వయ్యశాస్త్రిగారు ను వారిలోబట్టువు నీతమ్మగారును అన్న పత్రకపు పెట్టి యాత్రకులకు సకలోపకారములను చేయుచున్నారు. ఇట్లు అన్నదానము చేయవారి సర్వసౌకర్యములకు ధర్మకరాయణులైన శ్రద్ధాశ్రమము యథాశక్తి సహాయముచేసి అన్నదాన పుణ్యమున గట్టుకొనుట తమవర్ధము. సహాయము చేయవలసిన ధర్మాత్ములీరింది చిత్తశామాను వారి సహాయమును పంపుటకు నేడుచున్నాము.

1. కాశీనాథుని శాశ్వతరక్షణగారు, మద్రాసు.
2. జె. వెంకట్రావుగారు, పట్టణం, విశాఖపట్టణం.
3. బి. పి. శే. సురేశ్వరగారు, డిప్యూటీ కలెక్టర్ (ప్రొడ్యుక్టు కర్నూలు).
4. యం. వెంకట్రావుగారు, డిప్యూటీ మున్సిఫర్, నెల్లూరు.
5. కె. శేషగిరిరావుగారు, డిప్యూటీ కలెక్టర్, కాకినాడ.
6. యం. వెంకటరమణయ్య పంతులుగారు, డిప్యూటీ కలెక్టర్, కర్నూలు.
7. పి. సుబ్బారావుగారు, తహసీల్దార్, కోవలకుంట్ల.
8. పర్వ రంగారావుగారు, ముక్తదార్, శింగరేణి కాలనీస్.
9. అనుమలశెట్టి అండ్ బ్రదర్స్, మద్రాసు.
10. ఎం. మునిస్వామి అయ్యగారు, ప్రిడర్, నంద్యాల.
11. 12. సురవరం రామ కృష్ణ రెడ్డి గారు కర్నూలు, కరణం కృష్ణ రావు, కంభంపేట్.
13. భీమరెడ్డిగారు, గుడూరు తాలూకాలోని వైస్-ప్రెసిడెంటు.
14. పెసల శేషన్న చెట్టిగారు, ఆర్కాటు.
15. బి. శివరామయ్యగారు, డిప్యూటీ మేజు ఆఫ్ సబ్-రాజమండ్రి.
16. బి. బాలసుబ్రహ్మణ్యమగారు, డిప్యూటీ మేజు ఆఫ్ సబ్, కర్నూలు.
17. అచిజానలయ్యగారు, పర్వల యన్. కె. కలెక్టర్, కోవలకుంట్ల.
18. వెంకట్రామయ్య పర్వల యన్. కె. కలెక్టర్, కోవలకుంట్ల.

గాడేపల్లి అప్పయ్యశాస్త్రి

ఆర్కాటు పోస్టు, (కర్నూలుజిల్లా.)

ఉచితముగా నొసంగబడునూ
శ్రీకాశీక్షేత్రమునందు జరిగిన
అలభారత వర్షియ

ప్రామాణ మహాసభారిపోర్టు

దాదాపు 10 పుటలు గల గ్రంథము

వలయువారికి ఉచితముగా పంపబడును. దీనియందు ధర్మాచార్యులగు సంకేశ్వర, మేలుకోటమున్నగు పీఠాధిపతుల యొక్కయు, కాశీ, దర్బంగా మహారాజులయొక్కయు, కార్యనిర్వాహక సభాధ్యక్షులగు పంచానన తర్కరత్నాచారి యుపాధ్యక్షములున్నూ, మహాసభానిర్వాహకులు ఆసియందు ప్రకటించిన వివాదగ్రస్త శాస్త్రీయ శ్రద్ధాభి ప్రైవిచారసభ యందు పండితశ్రుతినిధులు విమర్శించిన విషయములకు ధర్మాచార్యులందఱు శ్రీకృష్ణమంగ నిర్ణయించిన ధర్మనిర్ణయములన్నీ, ప్రామాణ మహాసభా తీర్మానములన్నీ, సభావృత్తాంతము మున్నగు సకలవిషయములు గలవు. మేము ముఱు 1-2-29 తేదీని కాశీకి వెళ్ళెదము. గనుక త్వరలో వలయువారు మాకు వ్రాయవలయును.

కనువర్తి మార్కండేయశర్మ

స్వధర్మప్రకాశినిసంపాదకుడు, బృందావనంబంగళా, నెం. 82 రు. పూనుమల్లి హైకోర్టు, కీలకాపు నుదరాను.

ఈ క్రిందిచోట్లలోకూడా యిరిపోర్టు

ఉచితముగా లభించును

1. ఎం. పి. కర్మగారు బుక్కు సెల్లరు, బ్రంకుకోర్టు, నెల్లూరు.
2. వాయనందనశాస్త్రిగారు, కావలి, నెల్లూరుజిల్లా.
3. ముక్తిసూరికపాటి గోపాలకృష్ణ శాస్త్రిగారు, ఒంగోలు.
4. శేమారు నరసింహశాస్త్రిగారు, బాపట్ల.
5. శ్రీ బి. కోటిశ్వరశర్మ దీక్షితులవారు, బెజవాడ.
6. ఆర్. వి. ఎస్. కర్మగారు, ఇన్నీసుపేట, రాజమండ్రి.
7. తాతా కామేశ్వరశర్మగారు, గంగులపర అగ్రహారం, అనులాపురం తాలూకా.
8. మోటరుశ్రీ సీతారామయ్యగారు, విజయనగరము.
9. పిర్మిని వెంకటప్పయ్యగారు నరసారావుపేట, గుంటూరుజిల్లా.

ఆరాన్ యూనివర్సిటీ డాక్టరేటు

శేవలాంధ్ర కృతికర్తలకు

విజయనగరం ఆరాన్ (యూనివర్సిటీ) కాన్ఫరెన్సువారి సిఫారసుపై ఆ కాన్ఫరెన్సును రిజిస్టరీచేయు సమయమందు కోల్ బ్రాఫర్మము ఆరాన్ ఇంటర్మీడియట్ స్టేటుఅందు యూనివర్సిటీలో పరిపాలకులగు శ్రీశ్రీ ఆరాన్ సాబరిక్ వారు శ్రీ మదాంధ్ర భారతీ తీర్థ తరికోధక విశ్వవిద్యాలయ ప్రముఖులగు మ-రా-శ్రీ రాజా మంత్రిగడ భుజంగరావు తంతులు జమీందార్ బహదరు వారికి (సర్వ దర్శనాచార్య Doctor of Divinity (D. D). చిరుదపట్టుమున్ను బ్రహ్మచారిమర్రి లక్ష్మీ నరసింహాచారి (ఆంగ్లాంట్ గారికి సాహిత్యాచార్య Doctor of letters (D. litt) చిరుదపట్టుమున్ను దయచేయుచున్నారు. శేవలాంధ్ర కృతికర్తలకు ఇంటర్ శేషనల్ గౌరవము కలుగుటయు ఆంధ్రభాషకు ఇంటర్ శేషనల్ ప్రతిభ కలుగుటయు తమ కృతమున నీ వాటికి కలగవలదులకు శ్రీమదాంధ్ర భారతీ తీర్థ కార్యకర్తలు మిక్కిలి సంతోషించుచు ఆంధ్ర ప్రముఖుల కోశాధికగౌరవములు కలుగునట్లుగాను నీ శుభవర్తమానము శాంధ్ర ప్రతిభాధికతులందఱును ప్రజలకు నజరుగా నుండునట్లు ప్రయత్న గోరుచున్నారు. పట్టప్రదానోత్సవ ముతోత్సాహముతో నిసంవత్సరము మొలుసెలలో జరుపబడును. ఆంధ్ర పండితులను ప్రముఖులను ఆ యుత్సవమున కిప్పటినుండియు శాహ్సనించుచున్నారు. ఆ యుత్సవము శాంధ్ర సాహితీ విజయోత్సవముగా తగురిని జరుపునట్లు కార్యకర్తలకు తోడ్పడ శాంధ్రదేశీయులను ప్రోత్సహ పరచుచున్నారు. ఎట్లు జరిపిన బాగుండునో సలహాల పరికాముఖమున తెలుపవలయున్నాను.

శేవీ ప్రాసాదము }
విజయనగరం } బుర్రా శేషగిరిరావు
20-1-29 } ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ ప్రధాన

చెన్నపురి రాజధాని

అగ్ని కులక్షత్రయ మహాసభ

పన్ను రుట్టి (దక్షిణాంధ్రాదుజిల్లా)

ఈనెల 20 వ తేదీ ఆదివారం దక్షిణాంధ్రాదుజిల్లా పన్ను రుట్టి వట్టణమున అగ్నికులమహాసభ... అగ్నికులక్షత్రయ మహాసభ పునఃపునః సమీక్షనకు...

మదరాసు శాసనసభకు సభ్యులను దక్షిణాంధ్రాదుజిల్లా జ్యోత్సవ ప్రాంతమునందు విద్యాసభలు... మదరాసు శాసనసభకు సభ్యులను దక్షిణాంధ్రాదుజిల్లా జ్యోత్సవ ప్రాంతమునందు విద్యాసభలు...

(ఆంధ్రప్రదేశ్)

భీమవరమునందు విద్యాసభలు

16-2-1929 సం॥ లేది తనవారము భీమవరం తాలూకా ప్రాథమికవిద్యా (రివ) మహాసభ... భీమవరం తాలూకా ప్రాథమికవిద్యా (రివ) మహాసభ...

17-2-1929 సం॥ లేది ఆదివారము జ్యోతిమగోదాన జిల్లా ప్రాథమికవిద్యా తృతీయమహాసభ... జ్యోతిమగోదాన జిల్లా ప్రాథమికవిద్యా తృతీయమహాసభ...

గుండు వెంకన్న,

అహ్మదాబాద్ కార్యదర్శి, భీమవరం.

ఆంధ్రవాఙ్మయసమితి, లయోలా కలాశాల,

చెన్నపురము

లేది 28-1-29 బుధవారము సాయంకాలము 4-గంటల సమయమున కలాశాల "ఆంధ్ర వాఙ్మయసమితి" పత్రమున, (బ్రహ్మశ్రీ) పెండ్యాల నుబ్రహ్మణ్యకాశ్రీగారు "భారత విమర్శము" గురించి యుపన్యసించుట.

బి. రామారెడ్డి,

కార్యదర్శి.

పదియవ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద సమ్మేళనము

ధ్వజా రోహణోత్సవము

దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి హెచ్చరిక

వరిశోధనల ఆవశ్యకత

(ప్రత్యేక ప్రతినిధినుండి)

మదిలిపట్నము; జన 21:—పదియవ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ, ఆయుర్వేదసమ్మేళన మియ్యదము మత్స్యత్నాహముతో ప్రారంభమయ్యెను. ఆధ్యక్షపదవికి ఎన్నుకొనబడిన ఆయుర్వేదాచార్య ఎ.కె. మాధవమూర్తిగారు, ధ్వజారోహణోత్సవమున కధ్యక్షతవహించుట కెన్నుకొనబడిన దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఈయుదయమున దెంచిన వెంటనే, తిలకు చాకువద్ద పుష్పమాలాలంకరముగ నొనర్చబడి, పెద్ద యూరేగింపుతో, మేళతాళములతో కరారుతుంటే, ప్రత్యేకముగ సమర్పించిన సభామంటకమున గొనిపోబడిరి. చాలమంది పురుషులును, ఇతరప్రాంతములనుండి వచ్చిన ప్రతినిధులును ఈరేగింపునందు పాల్గొనిరి. దాక్షిణ్య కోశా అహోబలరావు, కె. శ్రీకృష్ణరావు, మాండలిక వెంకటేశ్వరలు, పండిత డి. సీతారామచారి, డి. దేశికాచారి, ఎ. విజయసారథి ఎ. జగన్నాధాచార్యులు, సి. పార్థసారథి నాయుడు, నోరీ రామకృష్ణ, వి. ఎస్. ఎస్. నరసింహారావు, చెరుకువాడ వెంకటనరసింహారావు పి. సి. ఆయుర్వారప్యయ్య (పెరిదేవి) గార్లు మొదలగు ప్రముఖులందు గలరు. ఈరేగింపు తిలకుచావునందు ఉదయము 8 గం 80 ని అకు ప్రారంభమై 10 గం 15 లకు సభామంటకమున చేరెను. ధన్వంతరి పూజతో సభా కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను.

దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

నిన్నను ఆయుర్వేద సభయందు ధన్వంతరి వతాకోత్సవమును జరిపిరి.

నేడు గోపాలాచార్యులుగారి సాంవత్సరికోత్సవమునకు అధ్యక్షత వహించిరి.

మదిగొండ బుచ్చయ్యలింగకాశ్రీగారు, ఆయుర్వేద ధ్వజముయొక్క ప్రాముఖ్యమును గురించియు, దానిపై రచించబడిన గోరూపముయొక్క పరమార్థమును గురించియు ప్రథమమున వివరించుచు దీర్ఘముగ ప్రసంగించిరి.

దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు పిమ్మట ధ్వజారోహణ మొనర్చుటకు పూర్వము ధ్వజారోహణోత్సవమును గురించియు, ఆయుర్వేద శాస్త్రజ్ఞుల కర్తవ్యమును గురించియు, హెచ్చరించుచు నిలువ నడిచిరి—నాకు ఆయుర్వేదమున నెక్కువ శ్రద్ధ ములేదు. అయినను, అహ్మదాబాద్ నగరమున రీయల్మెన్సునకు వన్న ఆహ్వానించి నాయుడు గవ్వరచిన ఆదరణకెంతయు కృతజ్ఞుడను. గోధ్వజార్యమును నీ ఆయుర్వేద వతాకోత్సవముయొక్క విస్తృతమును గురించియు ప్రభావమును గురించియు ఇంతకుపూర్వము ఒక యువశాస్త్రజ్ఞులు వినిరించుకొనిరి. కనుక నేనిప్పుడా విషయమును గురించి తిరిగి గుండుతుంటే ఆ సందర్భమును, కాని, ఈ వతాకోత్సవమును గురించియు, ఆయుర్వేద శాస్త్రజ్ఞులు నిర్వహించవలసియున్న

కర్తవ్యమును గురించియు, ఇందుక నుడువదలచిరిని. ఈ పతాకోత్సవముల జరుపుపద్ధతి, పాశ్చాత్యమునందు, మనవారా పాశ్చాత్య సాంప్రదాయము ననుసరించుచున్నారనియు నొక పోహ కొందరు ప్రజలలో వ్యాపించి యున్నది. ఇది పొరకాటు. కల్యాణముగాని ఇతర కార్యములగాని ప్రారంభించ నపుడెల్ల మొదట నిట్టి ధ్వజారోహణోత్సవమును గావించుట హిందూసాంప్రదాయము. ఇది మనకు కొత్తదిగాదు. నిగమానుసిద్ధమైనది. తలపెట్టిన కార్యము నిర్వహించుటకు జరుగుటకున కార్యము జరుపదముగుటకుగాను, ఇట్టి ధ్వజారోహణోత్సవ విధిపడదను. అటులే, ఈ ఆయుర్వేదసభలను, ఆయుర్వేదోద్యమమును జయప్రదముగ నిర్వహించుకొనసాగుటకుగాను, ధన్వంతరి పూజని ప్రార్థించి ధ్వజారోహణ మొనర్చుచున్నాము.

పిమ్మట శుభశాస్త్రజ్ఞులు, ఆయుర్వేదమును, పాశ్చాత్య వైద్యవద్ధతులను గురించియు మాటలాడుచు, ఆయుర్వేద విశిష్టతను గురించి, గంభీరమైనది నడిచిరి. ఈ దేశమున, ఆయుర్వేదము ఒక వైద్యవద్ధతిగ మాత్రమే పరిగణించబడి అభివృద్ధి పడక పడలేదు. అది మానవపరమార్థకమున నొక మహావేదముగ పరిగణించబడి అభివృద్ధి యొందింపబడెను. సంపూర్ణమయినట్టియు, త్రికాలములచేత బాధితముగానట్టియు పరిపూర్ణమైన జ్ఞానస్వరూపమే వేదము. ఆయుర్వేదము మానవాయుష్కమునకును జ్ఞానమునకును గూడ వికృతను సాధించి, పరిపూర్ణము నందించుచున్నది. ఇట్టి వికృత మనదేశమునందేగాని విదేశములందులీ వైద్యవద్ధతులలో గనుపించదు. పూర్వకాలమున మనయులు మానవజీవిత పరిమాణమును అభివృద్ధి చేసి, అధ్యాత్మిక పరిపూర్ణతను సాధించవలెనను సంకల్పముతో నీయాయుర్వేదమును కనుగొనిరి. వారా సంకల్పముల సిద్ధాంతములందే ఎదురక నిత్య జీవితమున ఆచరణలో పెట్టిరి. ఆత్మకారము ప్రవర్తించినయెడల ఆయుర్వేదాభివృద్ధి కలిగితీరను. శుచిత్వము మొదలగు వానిని పాశ్చాత్యులు శౌరీకవిషయములగు మాత్రమే పరిగణించుచున్నారు. మనవారు అధ్యాత్మికముగ గూడ పరిగణించిరి.

ప్రపంచమున ప్రతిమనువునకు కాలగతిచే, మహద్దేశ హీనదేశాలు గలుగుచుండును. అటులే మనదేశమున పూర్వము మహాస్పృశదయించునట్టి ఆయుర్వేదమునకుగూడ, ఇప్పుడు హీనదేశ పరిస్థితిచేరి, పరమానకాలములో మనలో ప్రతివారను, అలోచింపవలసిన దేమటంటే, ఈవడిపోయిన ఆయుర్వేదమును తిరిగి పునరుద్ధరించుటను గురించి మనము, ప్రపంచమున దిరక నాగరక జాతులవారిలో, గౌరవభావముతో తిరుగవలెననిగాని, మన మన, మానవకల్యాణమున మైనను ప్రయోజనము గలుగవలెనని గాని కోరినయెడల, హీనదేశియందున్న మనవిద్యులను, విజ్ఞానమును పునరుద్ధరించుట ప్రథమ కర్తవ్యము. మనదేశములో పూర్వమేయే విద్యలుండెడినో, అవి ఇప్పుడే సిరియించునట్టి వోగూడ తెలియని అధోగతిలో మనవిపుడున్నాము. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఆయుర్వేదమును పునరుద్ధరించి భారతదేశములో, ఆంధ్రదేశములోని ఆయుర్వేదమున కింత వరువుప్రతిష్ఠలు నిలపినవారు పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు. వారు ఈ మదిలిపట్టణముననే జన్మించిరి. అట్టియేటనే ప్రపథమమున నిట్టి ఆయుర్వేద ధ్వజారోహణోత్సవమును జరుపుట చాల తగియున్నది.

పిమ్మట ఆయుర్వేద శాస్త్రజ్ఞుల కర్తవ్యమును గురించి ఉపశాస్త్రజ్ఞులెల్ల నుడిచిరి. కేవలము మందుల రాయుచేయుటతో ఆయుర్వేదశాస్త్రజ్ఞులు లూరకొనరాదు. అది సర్వసామాన్యముగ విషయము. ఇప్పుటి దేశమున అనేకమైన మందులుగలవు. పాశ్చాత్య దేశములనుండి అనేకమైన మందులు ప్రతివర్సము దిగుమతి యగుచున్నవి. మందులకు కరవులేదు. ఆయుర్వేదము శాస్త్రజ్ఞులను సత్యసిద్ధాంతములపై నాధార పడవలసి స్పష్టించబడెను. కాని దాని మూలకర్మమును సిద్ధాంతములను, ఇప్పుడగ్రాహకములగు నున్నవి. ఆయుర్వేదముల తెలిసికొనుటకు, ఆయుర్వేద శాస్త్రజ్ఞులు తీవ్రముగ పరిశోధనలను గావించి కృషిచేయవలెను. పూర్వమున వైద్యుల ఒక్క నాడీవర్తకులననే, వ్యాధిస్వరూపము నామూలాగ ముగ గనుగొనగలిగెడివారు. ఈపద్ధతి అధుర మైనదక ఆందరును అంగీకరించుచున్నార. దీనినిబట్టియే, ఆయుర్వేదమెట్టి ఆమోఘమున పునాదులపై నిర్మింపబడెనో తెలియగ

దు. ఆయుర్వేదమును తిరిగి ఉద్ధరించువలె ననివలెదల ఆంధరి మూలతత్వముల తెలిసికొనుట ప్రధానావశ్యకము. అప్పుడే ఆయుర్వేదము ప్రస్తుత మెదుర్చుకొన్న ప్రతిహతత్వమునదాటి విజయమునందగలదు. ఆయుర్వేదమునందు ప్రజలలో విశ్వాసము అభివృద్ధియగుటకుగూడ ఇట్టి పరిశోధనలు చాలముఖ్యము. ప్రజలలో నిట్టి విశ్వాసమును గలిగించుభారము ఆయుర్వేద శాస్త్రజ్ఞులపై నున్నది. ప్రభుత్వము వారింకను ఆయుర్వేదమునెడల పవిత్రతల్లి ప్రేమను జాతుచున్నారు. వారి ప్రతిఫలనమును దాటి విజయముందు టకు ప్రజావిశ్వాసమును సంపాదించుటయే మార్గము. ప్రతివర్సరమును దేశములో యెన్నియో సభలు జరుగుచున్నవి. కాని వానివలన ఎక్కవప్రయోజనము మాత్ర మేమియు గలుగుటలేదు. ఈసభ అటులకాక దేశమునకెక్కవప్రయోజనకరము లగునది ఆశించుచున్నాను. మీలో శ్రద్ధావంతు లగువారు నూతన విజయముల గడగొనటకు కృషియొనర్చి వారి వారి పరిశ్రమల ఫలితములను శాస్త్రరూపకముగ ప్రపంచము నకు వెల్లడిచేయవలెను. ఆప్తకష్టముల బడుచున్న భారతీయుల కష్టముల నివారించుటకే ఆయుర్వేద ముపుడే ఎక్కడగ తోడ్పడగలదు. మన దేశములో, అనాలోగ్యముచేతను, నిరాచారమువలనను, ప్రజల ఆయుక్తు శ్రమముగా క్షీణించిపోవుచున్నది. భారతదేశము నీవిపత్తునుండి రక్షింపవలసిన భారము ఆయుర్వేదవైద్యులమీద నున్నది. వారాచార్యులను నిర్వహించినపుడే, వారివిద్యవలన, దేశమునకు ప్రయోజనముండును. వారికి గణ్యతగలుగును. మానవజాతికి మహాపకారము గలుగును. ఇట్టి మహాత్ములైనవారమును సాధించవలెను సర్వకల్పముతో నీ ధ్యవాలోవాణోత్సవము జరుపవలెనున్నది. ఆ సంకల్పసిద్ధి నొనర్చుగాకయని భగవంతుని, ధన్వంతరి మహర్షి ని ప్రార్థించుచున్నాను. (కరతాళధ్వనులు) అని నుడిచి, శాగేశ్వరరావు గారు ధ్యవాలోవాణోత్సవము నొనర్చిరి.

టపధీ ప్రదర్శనము

విమ్మట, శాగేశ్వరరావు పంతులుగారే, ఆయుర్వేద ప్రదర్శనమునకు ప్రారంభోత్సవము నొనర్చిరి.

ఆయుర్వేద సమ్మేళనము మధ్యాహ్నము రి గంటలకు మాధవమినగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను.

* * * * *

ధన్వంతరి ధ్వజప్రశంస

వతాశోత్సవసందర్భమున చదువబడిన పద్యములు

సీ, బెజవాడ నగరి సంబెజవాడగార జేసి

విజయనగరమున విజయ మండ్రి

కాకినాడపురిని ధక్కాను మ్రోయించి, శ్రీ

కాకుళంబున బ్రభుకాన్స వడసి

అల్లరెనాలిలో నభిషేక మొంది, నె

ల్లూరు పురానం బెంబోర గలిచి

మద్రాసునపీఠి మదగజం బెక్కి, సం

ద్యాలావనిని మంగళారతి గొని

గీ, గుంటురున మూడ్రమోయ జేగంటం గొట్టి

బందరున జయస్తంభంబు కాతె, దళి

కావ్యతాండ్రవైద్యప్రతాపాతియను

నెపుడు గృహంబాదు ధన్వంతరి ! నమస్సు.

సీ, అలయశోకాధికు శాకునాలయముల

బూజ బుట్ర తెగిరి పోవునట్లు

ధన్య "కాళగడ" బాదనూక ఖర్జూర

దళికాన్యసమితి సంచలన మంద

అబ్దును నూరీము యాభక్తు భరతకా

శ్యపి మెట్టిన నడల బాడ తెలియఁ

గాంభోజరాడ్డర్త కల్పితకాసన

ములత్రువ్వుడు దురలిపోవునట్లు

గీ, కుమ సలభ్యాష్టకర్తబీజములు హిమన

గాడినేతువర్తంత మొప్పారనట్లు

భవదధిపతాక సందభిరవాయు

వృత్తమును నింపు ధన్వంతరిధ్వజంబ !

సీ, ఏప్రదేశము నీది యెఱిగింపు మున్న, గో

పాలాధ్వజ గన్నట్టి బందిరమును

అంపినవా రెవరన్న 'దేశోద్ధార'

వదధూరుడే బంపబడితి ననుము

ఉద్దేశ్య మేమన్న నూకాత్మక త్రికాల

శ్రీ శ్రీ పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారి సాంవత్సరికోత్సవము

నేడు బందరు పురమున జరిగెను.

గణిత మాయుర్వేద మనుట యనుము

అంతియేగా పరి యన్నచో బురుషుర్త

పాటవంబునకుఁ బెన్నట యనుము

గీ, విలుభు లడిగిన బుధు లట్టై వృద్ధునేయ

నన్యదేశము లడిగిన, శాంధ్రు లడుగ

ధవదధిపతాక సందభిరవాయు

రెకరెకలబాస ధన్వంతరిధ్వజంబ!

సీ, జన్మాదినిర్వీర్య సంపాదకల మహా

బలబరాక్రమగుణోజ్జ్వలంబ జేసి

తలవరంపరజన్య మహాయయుల, వజ్ర

కాయకందర్పులు గాఁగఁ జేసి

వాయుతత్త్వవిమక్రవాహోమధులను, ని

వ్యామృతాచ్చగుణతుల్యములఁ జేసి

గర్భనిర్భాగ్యసంకలితక్షురలను

లలితసంపత్సమృద్ధులగఁ జేసి

గీ, వసుధ భక్తిముత్య కాలవాల మగును

శాశిధన్వంతరిత్రభ కాదియైన

గోమహామతఁ జిహ్వా గాఁ గొనుధ్వజంబ!

మంగళము మంగళము జయమంగళంబు,

గీ, కామధేనువునండి చక్కగ వసంతుఁ

డోవధురఁ బిండి దర్శన మొనఁగ నెపుడో ?

యిపుడే యాదయామందు శాగేశ్వరండు

మనకు నోవధిదర్శనమును లగించు

ధన్యులముగాఁగ రెండు ! వైద్యవరులార !

ఏలూరు, 21-1-29, | ఆయుర్వేదశాస్త్రీ, అష్టావధాని, కందుకూరి వేంకటసుబ్బారావు.

పోలీసు, రాజపాలనపక్షమువారును డిక్టోనుట

ఫ్యారిస్, జనవరి 20:—ఫ్యారిసులో శాటకశాలవద్ద పోలీసువారును రాజపాలనముగావలె ననువారును డిక్టోనుట, అయిదుగురు పోలీసువారికి దెబ్బలు తగిలెను. వీరిని అప్పిరెక్టిగం పోయిరి. రాజపాలనము గావలెననువారు అయిగురిని అరెస్టు జేసిరి.

కెల్లాగు పిడంబడికను ధ్వనవతుడు విషయమై రషియా నూచించిన సంగతుల నంగీకరించుచు పోలండు సఖ్యతగా తేలి సంపెను.

రక్షణ సైన్యాధిపతి

అండకో, జనవరి 20:—బూల్వేనానిని తీసివేయుదను తీర్మానము నెదిరించిన నలుగురు కమిషనరులు, బూల్వేనాని కలుంబమువారు ఈ విషయమై గ్యాయస్థానమున చర్యను జరి పెదమని జెప్పకపోవుటచే అడలుంబముతో సంబంధమును మానుకొనిరి.

హిల్టక్ ఎంగునివేదిక

నెయిరోబీ భారతీయులు

(బీమునర్విసు)

అండకో, జనవరి 21:—భారతీయులకు భూమిని ఏర్పాటు చేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తూర్పు ఆఫ్రికాలో రాయబారమునంపి అవిషయమును గట్టిగా దెలుపవలెనని నెయిరోబీ భారతీయులు గోరుచున్నాడు. ఈ సంగతిని హిల్టక్ ఎంగు నివేదికలో నూచించి పోవుట విచారకర మనుచున్నారు.

అహమదాబాదు విద్యార్థుల సమ్మె

పాఠశాలలు నిర్మానుష్యమగుట

వల్లభభాయి పటేల్ గారి యుద్ధోగము

అహమద్ నగరు, జనవరి 21—అహమద్ నగరులో దాదాపు అన్ని కళాశాలల విద్యార్థులును యీ రోజు సమ్మె గావించిరి. మునిసిపాలిటీవారి ప్రాథమిక పాఠశాల లన్నియు మూసివేయబడియుండెను. గుజరాతు కళాశాల విద్యార్థులు ఉన్నత పాఠశాలలవద్ద నిలిచి విద్యార్థులను పాఠశాలలకు పోషం డ చేసిరి. ప్రభుత్వ మాధ్యమిక పాఠశాల గేట్లు మూయబడి యున్నను తోవల తెవవబడియే యుండెను. విద్యార్థులందరూ ను, గుజరాతు కళాశాలవద్ద చేరిరి. ప్రెస్టానిగాడు విద్యార్థుల నుద్బోధించిరి.

బాన్దోలీనుండి ప్రత్యేకముగా నీ పసికై వచ్చిన శ్రీయంత వల్లభభాయి పటేల్ గారు విద్యార్థులను సాయంత్రము ప్రబోధించెదడు. అ! ఎన్. ||

అహమద్ నగర్, జనవరి 21—గుజరాతు కళాశాల విద్యార్థులయొడల సానుభూతి జూపుచు అన్ని పాఠశాలల విద్యార్థులును పాఠశాలలకు వెళ్ల రాదనియు సాయంత్రము జరుగు సభకు రావలెననియు కోరుచు ప్రతిపాఠశాల గోడలమీద ప్రకటనలు వ్రాయబడినవి.

హిందూ హేస్కూలు భవనమందలి నభ

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు

యోగ్యతః పతములు

(శ్రీ) జె. బహద్దూర్ గారు

గాంధీ మహాత్ముడు దక్షిణాఫ్రికానుండి మరలివచ్చిన
యనంతర మొకసమూహకేసుండు హిందీభాష యీ దేశమున
రాష్ట్రభాషగ నుండుననిని యుపన్యసించెను. జాబునుండియు
నీ యుద్యమమందు శావిత్వాసము దృఢపడినదై గాంధీమహా
త్ముని యానతిచొప్పున దక్షిణదేశముం దీయ్యద్యమవ్యాప్తికై
యధాకత్తి పాటుబడుచున్నాను. హిందీభాష దేశముం దక్క
భికసంఖ్యాకులచే స్వలసానింపబడుచు సామాన్యభాషయగుటకు
సులభసాధ్యమై యున్నదిగావునను దేశశాయకులందరు నీ విష
యమై నిర్వివాదముగ శామోదించి యున్నందునను నీ యుద్య
మమనందు కృషిసలుపుచున్నారను గాని ఇతర దేశభాషల
కంటెను హిందీభాష ఈ ప్రముఖసూహచే నాదు. దేశభాష

డాక్టరు బి. పట్నాభిసేతారామయ్యగారు

ప్రప్రభుమనః కలసినిముసములు హిందీభాషాయంతే ప్రసంగించి పిదప ఆంగ్లములో నుపన్యసించిరి. జమకలాల్ బజాజ్ గారు ఆంగ్లము నెంతివిధమునో వ్రాసినా, తామతగ హిందుస్థానీ యభ్యసించుచును ఉభయాలకుమధ్య నొక యుడంబడిక గలదనియు, బజాజ్ గారు ఆంగ్లభాషాజ్ఞానము నభివృద్ధిజేసికొనినటుల రుజువుజూపలేకపోయిరి గావున తాము తమ హిందీభాషాజ్ఞానమును రుజువుచేయజేయుట లేదనియు వల్లిరి. (నవ్వు) హిందీవేర్తలందు కృతార్థత యోగ్యతాపత్రముల నందినవారిలో నొకయనవరియు, నొక పృథుడు నుండుట జూడ తమ విద్యార్థిదేశజ్ఞ విశిష్టత తమ బృందమందుండ ముక్కున జనించెననియు, కాని తాము (ప్రీ) గాకుండుటయు, పృథులు గాకుండుటయు తమకు గల సంతృప్తియనియు వల్లిరి. (మరలనవ్వు) హిందీభాషావ్యక్తత పర్యజ్ఞాంగీకృతము. హిందీ వేర్తలందు కృతార్థత జెందుటననే దేశీయత జీవన మార్గపదీయందే నప్రతివారును హిందీ నభ్యసించియుండెడివారే కాని దేశమోక్షము హిందీ యభ్యసనముపై శాధార పదీయమందునన, వ్యక్తులకు లాభదాయకము గానందునను మన మీభాష నుపేక్షించితిమి. ఏదేశమందైనను ప్రజలొకదానిని గాఢముగ వాంఛించుచో ఆట్టి వాంఛయే వారు వానిని పొందుటకు ఆర్హతను నిరూపించును. స్వరాజ్యమును మీ రాసించునెడల ఉదయోస్తమయములు స్వరాజ్యము సంతృప్తి, వననధారణము లొనరించినచో స్వరాజ్యమున కర్హులై దానిని పొందబాలిందురు. కాని మన వట్లు వాంఛించియుండలేదు. నేను కళాకాలవిద్యయందును, వైద్యవిద్యయందును ఉత్తమతరగతులందు ఉత్తీర్ణుడనైన హిందీప్రభువిభాషావేర్తలొక ప్రయత్నించినను, తీవ్రముగ అవశ్యకత లేమింజేసి ఆభాషలం దభివృద్ధి బడయజాలరైతిని. శాగవుకము రాంగ్రహసభయందు శాయకుని పేముట్ల శాయకుడుగ హిందీభాషలో నుపన్యసించుట జూచియు, సామాన్యజనులు వానివలన ఆహ్లాదమును బొందుటగాంచియు, మాయల్పజ్ఞత్యమున కెంతయు వగచి అపనమితదనులమైతిమి. ఆంగ్లభాషపై వ్యాఘానానువదలికేయనలెదనుక మనకు తరహోపాయములేదు. ప్రతియోగ్యగ్రంథమనందును పీఠిక ఆంగ్లములో నుండును. ప్రతివివాహము హోత్సవాహోత్సవ ప్రతికయందును అభినందనము లాగ్గమున అచ్చొత్తింపబడును. ఈవిధముగ మనమధికవేర్తలమును శారము మనకంటె పెద్దలగువారు ఆంగ్లమునందు మాట్లాడుచో ఆలకించుటకు మన మంగీకరింపకుండుట ముఖ్యకర్తవ్యము. శ్రీశ్రీనివాసయ్యంగారు సంపూర్ణస్యాతింశ్చివాశ్చియై యుండి హిందీభాషయందు మాట్లాడుట అవశ్యకము. ఈమారు వారు మాట్లాడునపుడు కొంతపరకైనను హిందీభాషను అభ్యసించినచో మీరు సంపూర్ణస్యాతింశ్చియనకు పమ్యుకు లొసంగుటకు నిరాకరింపవలెను (నవ్వు) మనము హిందీయందు భాషించుటెంతయు సంభావ్యము. హిందీభాష నభ్యసించి, దేశభాషగ పరిగణింపవలయునను ప్రాణమికనీదాంతము పర్యజ్ఞామోదమైనచో దాని శాపరణయందు బెట్టుటకు నాదన యశావశ్యకము. హిందీభాష దమ విద్యా

అధ్యక్షులు

కేవలము తిరి కొట్ట భారతీయులు హిందీ నేర్పినంత మాత్రముననే స్వ రాజ్యము అభివృద్ధిపడనియు, అటులే యగుచో అధిక సంఖ్యాత్ముల హిందీ మాతృభాషగాగల 22 కొట్ట ప్రజలు స్వరాజ్యమును గడించియుండేది వాదనియు, హిందీభాష యభివృద్ధిజేసి, సామాన్యభాష గావలెననిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై పోటుబడవలెననియు, విదేశీయులగు వానిని బహిష్కరించెదే పట్టువల, యంత్యాసాముల వలననే శీఘ్రముగు అభివృద్ధి కలుగగలదనియు యాశయము లున్నతమై యుండవలెననియు, తరివాసికినిహిందీయందు సామాన్య వ్యావహారికజ్ఞానముండేన చాలుననియు దక్షిణ దేశీయులకు కొంచెము కష్టముగ నుండినను వానిని లెక్కింపరాదనియు పత్రికారి. (హృద్య ప్రశంస)

పిదప వందనమాలతో సభ ముగింపబడినది.

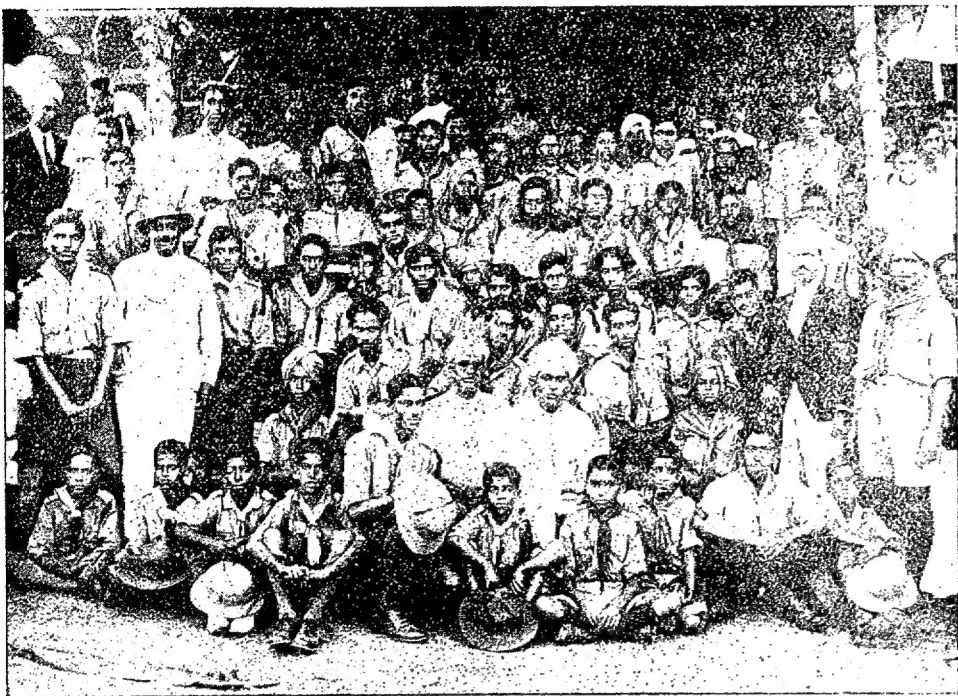
బాపట్ల సబారిస్టేట్ జడ్జి కోర్టులో
ఐ. పి. నం. 58/28

పేటేవ్వరు:—మనమ్మదీ ఖాసిం కుమార్తె పేగు మా
స్నేహ అనమ్మదీ, వనమ్మదీ రిజి పల్లి రెవెన్యూ, మనమ్మదీయ
కులము. గుమాస్తా, బావల.

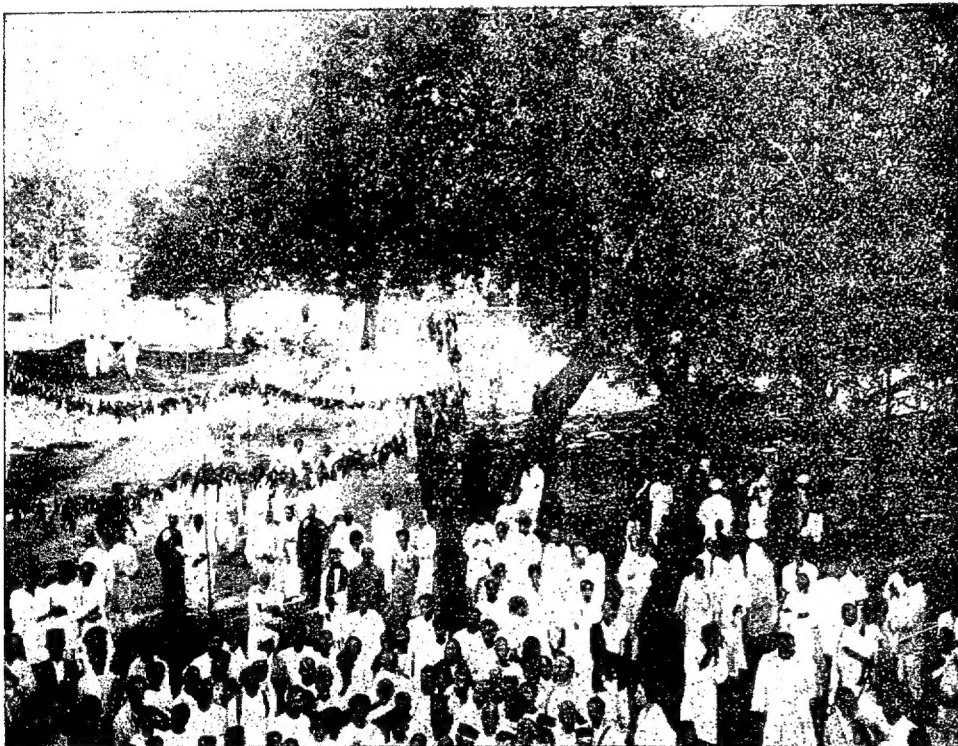
రెస్పాండెంట్లు:—గల్గి ఆంధ్ర కేయులు వశైరా
1920 నవంబరు 5 వ ఆత్మ 20 నక్షత్ర ప్రకారం పై పి
టివనరు 14-12-29 లేదని కొద్దివారమునందీ ఇన్-హాస్పిటలు
ఆర్డరు పాటించియున్నాడు. బుజ్జ (ప్రవారలు తమ హక్కులను
గుంటూరు ఆఫీసులో రిజిస్టరుచేయుచు వరమకొనవలెను.

విమలకాలమ్ 14-1-29 నండి ఆరంభమయ్యె.
 సబ్ కోర్టు, బాపట్ల } యం. అనంతగిరిరావు,
 18-1-29 } అధ్యక్షుడు సబ్ కారీ నేటుజుడి.

ఆరోగ్యవాసరము - బాలభటుల ప్రదర్శనము

ఆరోగ్యవాసరపు ఉత్సవముల సందర్భమున యస్. ఐ. ఎ. అసోసియేషను ఆవరణమున బాల భటుల ప్రదర్శనము జరిగెను. బాలభటుల పోటీపంచెములందు గెలుపొందినవారు ఉద్యమవ్యాప్తికై పాటు పడుచున్నవారిలో ప్రముఖులు ఈ ఛాయాపటమునం దున్నారు. (ప్ర. ఫో. బీ.)

తారక సమావేశము

లోకగురువగు కృష్ణాజీగారు తారకసమాజపు సూతనధవనముల ప్రారంభమహోత్సవము నలుపుట, తారకచిహ్నముతో నున్నవారు కృష్ణాజీగారు. [ఎ. రత్నా కంపెనీ.]

తారక సమావేశము

తారకసమావేశమున ప్రతినిధులందరు డాక్టరు బిసాంటు, కృష్ణాజీగార్ల సందేశము వినుట.

[ఎ. రత్నా కంపెనీ.]

దుగ్గిరాల రైలు ప్రమాదము

(న్యూఢిల్లీ)

దెహవాడ, జనవరి 21 :—నేటి యందయమున దెహవా డినండి బయలుదేరిన ప్యాసెంజరుబండి దుగ్గిరాల స్టేషనుదగ్గర నున్న గూపుబండితో డీకొట్టుకొనెననియు, అందువలన చాలమందికి గాయములుతగిలి కొంతమంది ప్రాణాపాయస్థితిలో నున్నారని విని 11 గంటల ప్యాసెంజరుబండి దుగ్గిరాలకు వచ్చినమెరిసి. 11 గంటలకు బయలుదేరినవలసివంటి 12 గంటల వరకు బయలుదేరిలేదు. 1 గంటకు బయలుదేరికూడ వై అధికారులయొద్దనుండి పరియైన వుత్తరపుతకనో మరియేకారణము చేతనో నెమ్మదిగా నడచుచు పెదవడ్డపూడి స్టేషనుయొద్ద చాల సేపు నిలిచిపోయెను. అందువలన దెహవాడకు 14 మైళ్లలో నున్న దుగ్గిరాలకు రిక్తి గంటలకుగాని చేరలేకపోయింది. స్టేషనుకు ఆలోచనలేకుండగ నై రైలుబండి దూరముగా ఆగిపోయినందున ప్రయాణికులు సామానాతోను కిల్లజల్లలతోను రెండవ రైలుయొద్దకు చేరుకోవల చాలకష్టపడియుండిరి. రైలు యొక కొంతము స్టేషను దాపునకుపోవుటకు అవకాశముండెను. కాని అట్లు జరగలేదు.

కారణము

ఈ రోజు ప్రార్థన ముందు గాథనుగ కురియుచుండె ను. అతి సమీపముననుండిన వస్తువుకూడ కనుపించుట దుష్టర ముగ నుండెను. స్టేషనువారు చెక్కును వంచికో లేదో యంజను డ్రైవరు ఆ సంగతిని గమనించెనో లేదో పూహించ వీలులేదు. ఈలాటి మంచుకురియునపుడు స్టేషనువారు రైలుపట్టాలమీద టపాకాయలని మోతనిచ్చు వచ్చుము నేదియో పుంచవలయు నని నిబంధనగలదిట. కాని అట్టిది ఆచారములో నున్నదో లేదో చెప్పవలయు. ఏది యెట్లున్నను ప్రమాదము సంభవించెను. మరియు అట్లు వారు మరియొక కారణమును పూహించి చెప్పుకొనుచుండిరి.

పూర్వమొకటి జరిగెను

రి ఏండ్ల క్రిందటకూడ రైలుబండ్లు డీకొట్టుకొనెనట. అప్పుడు రెండున్ను గూడ్సుబండ్లు. అప్పుడు జరిగినది ప్లాటు ఫారమునకు ఆనుకొనియున్న రైలుపట్టాలమీదట. ఆ దెబ్బకు యంజను అమాంతముగ ప్లాటుఫారముమీదికి యెక్కిపోయెనట. ఇటుల ప్రమాదము జరుగుటకు వారచెప్పినది ఏమనగా ప్లాటు ఫారమునకు ఆనుకొనియున్న రైలు వంపుతిరిగెననియు, అప్పు డేకండా రైలు సరాసరి పుండేపక్షమున యిట్టి ప్రమాదము జరగకండునోమో యనియు తెలయచున్నాడు. దీనిని రైల్వే అధికారులు కూడ యిప్పుడు ఆలోచించుచుకొనెను!

నష్టము

ఈ ప్రమాదము రైల్వేస్టేషనుకు 10 గజముల దూరము న రెండవరైలుమీద జరిగినది. ప్యాసెంజరుబండి యందెనుకు ఆ నుకొని రి మోటారులంచే బ్రక్కలుగలవు. కాని అందు మోటారులలేవు. ఈమూడు బ్రక్కలలో ఒకటి మక్కలు ముక్కలై రూపులేకుండా పోయినది. రెండవదాని పైభాగము విరిగిపోయినది. మూడవది రూపముతో నున్నది కాని కష్టమై పోయినది. ఈమూటి తరువాత 4 వది అందెరు గల్గినట్లే. ఈపైట్టిలో ఒక భాగము యెగిరిపోయినది. అండరుగార్డుకు బలమైన గాయములు తగిలినవి. పాతము! కాళ్లు రెండు విరిగిపోయి చూపరుకు విమోదమును కలగజేసెనని వింటిని. రెండు యంజనులకు ముందుభాగమున ముందెబ్బలు తగిలినవి. ప్యాసెంజరు యంజనుకు పేరు భరతి అనివ్రాయబడియున్నది. రె.దు.యంజనులు 19౦7 సంవత్సరముతో నిర్మించినవి. వీటి నన్నిటిని రైల్వేవారు తీసి వారిని రాత్రి మెయిలు టయముకు చక్కలేయ యర్పించుచున్నార.

గాయములు

ఇంజను తరువాతి నాలుగు ఖాళీబండ్లు యొందుటను బట్టి ప్రయణికుల అదృష్టవశమున యెవరికిని బలమైనగాయ ములు తగిలలేదు. రైల్వేనొక్కకు రి గురకు దెబ్బలుతగిలేను. రైల్వే కాస్టేబులు, యంజను డ్రైవరులకు సామాన్యమైన దెబ్బలుతగిలినవి. రి గురు ఫైగమ్యానులకు బలమైనగాయములు తగిలినవి. అండరుగార్డుకు ప్రమాదమైన గాయములు తగిలినవి. వీరినందరిని లెకాలి ఆస్పత్రికి వెంటనే పంపివారు. తర్వాత కొంతసేపటికి రైల్వే జిల్లా డాక్టరుగారు అచటకువెళ్లి వారికి చికిత్సచేయుచున్నారు. వారిస్థితి యెట్లుండునో యూహించ వలయు.

కేదరిన్

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనుబాదము లోకప్రసిద్ధముగు ఒకవీరమూల చరిత్రము. అందరును చదువవలసిన గుర్రాల్లో వ్రాయబడినది. ఈన్ను లక్షిగా రావలసినది అమూల్యముగు పీఠిక గలదు. ధర 0-4-0.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకతీయము, మదరాసు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

శాశ్వతముగా

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము గూర్చి ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనము ప్రజలలో అత్యంత నిరుత్సాహమును పురికొల్పిననుటకు సందియము లేదు. విశ్వవిద్యాలయముపట్ల ఆంధ్రుల యభిమాన మడుగంటుట కిట్టి ప్రకటనము హేతు వగుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునకు వర్తించని విశ్వ విద్యాలయముతో ఆంధ్రులకు నిమిత్త ముండదు. ఆంధ్రమండల కళాశాలలను తిరిగి మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయములో జేర్చునెడల, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మదృశ్య మగును. విశాఖపట్టణమునందు సా శ్రమ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించిన అయ్యది విశాఖపట్టణవిశ్వవిద్యాలయ మగునుగాని, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయస్థానము నాక్రమింపజాలదు. విశాఖ పట్టణ విశ్వవిద్యాలయము చిదంబరం విశ్వవిద్యాలయమువలె పెరుగుట కవకాశము లేదు. దీనికి డబ్బిచ్చుదాత ఎవరు? ప్రభుత్వమువారు దీనికి తగినంత ధన మొనగబోరు. ఒకవేళ యొనగినను, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము లేనికొరత ఎటుల దీరును? ఆంధ్రరాష్ట్రము, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము, ఆంధ్రోద్యమమునకు మూలస్తంభములు. ఆంధ్రరాష్ట్రము ముందుగ లభించినచో, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము సుస్థిరముగ నెలకొనెడిదే. కాని విశ్వవిద్యాలయము ముందుగ నిర్మిత మగుటచే, ఇట్టిచిక్కులు తటస్థించుచున్నవి. విశ్వవిద్యాలయము ఎదుగులేక నిలిచి యుండుటయగాక, అంతరించునీతిలో గూడ నున్నది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మంతరించుచో, ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానముక్రింద, ఆంధ్రరాష్ట్రము లభించుట గూడ దుర్లభమగును.

ఆంధ్రులలో నైకమత్యము లేదనియు, వారికి ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వము లేదనియు చెప్పి, ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు సున్న జట్టుటకు వీలగును. విశ్వవిద్యాలయము గూర్చి ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనలను మద్రాసు శాసనసభవారు నిరాకరించుట యవసరము. ఇంతకాలమునుండియు ఆంధ్రులు గావించిన ఆందోళనము, చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు బోవుటకేనా? ఆంధ్రుల కోర్కెలను ప్రధానమంత్రిగారి మాత్రము గ్రహించినటుల దోషము. ఆంధ్రులలో కార్యస్థానముగూర్చి భేదాభిప్రాయము గలదు గాన, వారి నెటుల దండింపవలె ననుటకున్నను, అసాచిత్యము జేరుండదు. ఆంధ్రులలో భేదాభిప్రాయ ముండుచో, శాసనసభవారి నిర్ణయమున కీ విషయమును వదలిపెట్ట వచ్చును. లేనియెడల ప్రభుత్వమువారే అనుకూలస్థలమును నిర్ణయింపవచ్చును. ఇదివరకు సెలెక్టుకమిటీవారిక సదేశమును నిర్ణయించిరి. దానివిషయమై ప్రభుత్వమువారికి యభిప్రాయ మొనగలేదు. కార్య

స్థానవిర్ణయము అసంభవము గాదు. నిర్ణయ మొక మారు జరిగినవిచ్చుట పోరాటము లుండజాలవు. ఇప్పుడు ప్రబలియున్న భేదాభిప్రాయములకు, ప్రభుత్వమువారి సందిగ్ధచర్యయే ముఖ్యకారణమయ్యెను. మొదటనేనిర్ణయము గావించి యుండవలసినది. పిమ్మట నయినను, నాల్గు కేంద్రముల కంగీకరించిన ఎట్టి పోరాటము లేకబోయెడిది. కార్యస్థానమునందు కేంద్ర ముండితీరవలయునను నిర్బంధము లేకున్నను బాగుండెడిది. ఏ కేంద్రమునందు కార్యస్థానమును నిర్ణయించినను, పిమ్మట తగాదా యుండజాలదు.

ముఖ్యముగ గావలసినది విద్యాభివృద్ధిగాని, స్థలవివాదము గాదు. ఆంధ్రుల కుపయోగకరమగు విద్యావిధానమును ప్రవేశపెట్టు విషయమే విశేష శ్రద్ధవహింపవలసియుండెను. కాని అది జరుగక, వ్యర్థవివాదములతో కాలము గడచిపోయెను. ఇట్టి వివాదములు తొలగునటుల జేయక, ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయస్వరూపమునకే భంగము గల్గించు సూచన గావించుటచే, ఏల యీ విశ్వవిద్యాలయము నసలుతలపెట్టిరనుప్రశ్న గలుగును. తమచేతులతో నిర్మించిన స్థానమును తామే నిర్మూలించినవిధమున, ప్రభుత్వమువారు వ్యయప్రయాసలకు లోనయి నిర్మించిన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును వారే నిర్మూలించుట, మిగుల అసభ్యముగ నుండును. మద్రాసు రాజధానిలో ఆంధ్రులకోర్కెలు సఫలమగుట కవకాశము లేదనునమ్మకము మరింత బలపడును. మద్రాసుమెయిలుపత్రిక గూడ ప్రభుత్వపు సూచనను ఆమోదింపజాలకున్నది. ఎట్టికారణము దెలుపకుండ, ఇంతటిప్రమగు మార్పు గావించుట చిత్రమనియు, అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయమును ఆధారముగ జేసికొని శాసనసభవారింగీకరించిన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయవిధానమును మార్పుట న్యాయము గాదనియు, మద్రాసుమెయిలుపత్రిక దెలుపుచు, ఆంధ్రసభ్యు లొక ఏర్పాటును ఏకగ్రీవముగ సూచింపవలయునని కోరుచున్నది. అట్టితరీ, మంత్రిగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును నిర్మూలించి రని యీపత్రిక తలంపు. మంత్రిగారు సాశ్రమవిశ్వవిద్యాలయము నేర్పగుడలచుచో, దానిని సాశ్రమ మముగను అనుబంధముగను జేయవచ్చునని, మెయిలుపత్రిక ఎచ్చరించుచున్నది. మంత్రిగారు దూరాలోచనలేని ఏర్పాటును విడనాడి, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ స్థిరత్వమునకు తోడ్పడుట వివేకము.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద సమ్మేళనము

పదియవ ఆంధ్రాయుర్వేద సమ్మేళనము. ధ్వజారోహణోత్సవముతో ప్రారంభమయ్యెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు డాక్టరు కోకా అహోబలరావుగారు పాశ్చాత్యవైద్యమునం దారీతేరినవారయినను, దేశీయ వైద్యమునం దభిమానము జూపుట ఎన్నడగన విషయము. అధ్యక్షులగు మాధవ మీననుగారు, క్లిష్టశీఘ్రులగు పండిత గోపాలాచార్యుల వారిశిష్యులు. ఆయుర్వేద శాస్త్రమును ఆమూలాగ్రముగ పఠించినవారు. వీరిపుడు, దేశీయవైద్యకళాశాలలో వైద్యశాస్త్రమును నేర్పుచున్నారు. వీరి సంగిన యువస్వామము శాస్త్ర సమైక్యముగ నుండి, పెక్కు విశేషములను బోధించెను. కేరళ దేశమునందు, ఆయుర్వేద మిప్పటికిని సముచిత

స్థాన మెటుల నాక్రమించుచున్నదో వీరు చూపిరి. ఆయుర్వేదము, ఈ దేశపు శీతోష్ణస్థితికి సరిపోవుచున్నది. ఆయుర్వేదవైద్యపుఖర్చు చాల తక్కువ. ఆయుర్వేద మింతజీర్ణస్థితిలో నున్నను, దీనినే ప్రజలు వలుపురు వాడుచున్నారు. అట్టి వైద్యవిధానమును వ్యాపింపజేయవలసిన యవసర మెంతగలదో యూహింపవచ్చును. ధన్వంతరిని స్మరించి, ఆంధ్రాయుర్వేద సమ్మేళనము తన కార్యక్రమమును ప్రారంభించుటచే, ఏతన్నిర్వాహకుల ప్రయత్నములు సఫలము గాంచునటుల ధన్వంతరి మహర్షి ఆశీర్వాదించి తీరును. దేశీయవైద్యకళాశాలను స్థాపించి ప్రభుత్వమువారు తమ పూర్వ దృక్పథమును మార్పుకొనినను, ఆయుర్వేద వైద్యాలయములకు వారు తోడ్పడ నిరాకరించిన విషయము. ఇట్టి విముఖత, ఆ శ్వర్కరముగ నున్నది. అయినను నిరుత్సాహ పడక ఆయుర్వేదసమ్మేళనమువారు తగు ప్రచారము నలుపుచో, వీరికృషి సఫలము గాగలదు. ఆంధ్రాయుర్వేదసమ్మేళనము నకు విజయము గలుగుగాక!

సంస్థానాధీశులు

సంస్థానాధీశులు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికన్న ఇంగ్లండు కెక్కుడుమిత్రు లనియు, అందుచే వారి హక్కులను కాపాడవలయుననియు, మార్నింగు పోస్టుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. బ్రిటీషుప్రజలు సంస్థానాధీశులకు తోడ్పడవలయునని, యీ పత్రికా ప్రతినిధి ఎచ్చరించుచున్నాడు. సంస్థానాధీశుల కోర్కెల నిట్టి ప్రజాశయ ప్రతికూల పత్రికలు బలపరచుట శుభచిహ్నము గా జాలదు. బ్రిటీషు ఇండియాకు స్వపరిపాలనము లభింపకుండ జేయకంకణము గట్టుకొనిన, మార్నింగుపోస్టు పత్రిక తనయాటలు సాగుటకై సంస్థానాధీశులను ప్రోద్బలపరచుచున్నది. సంస్థానాధీశు లిట్టి పత్రికల మాయలకు లోబడక, దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడుట యవసరము. ఆశ్వాసు మహారాజుగారిటీవల ముచ్చటించుచు, బ్రిటీషు ఇండియా పట్ల సంస్థానములకు మిత్రభావము గలదని బలికిరి. అట్టితరీ బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజల కోర్కెలకు సంస్థానాధిపతు లడ్డుపడక తమ ప్రజలకుగూడ బాధ్యత నొనగుట సంస్థానాధీశులధర్మ మగుచున్నది. అందుకుమారుగ వీరు బ్రిటీషు పత్రికలను బ్రిటీషు ప్రముఖులను మాత్రము సమ్మోక్షింపవలసిన ప్రయోజన ముండదు.

కెనడా

కెనడానుగూర్చి అక్కడ కిటీవల వెడలివచ్చిన సమాచారము చక్కనియింపన్యాయ మిచ్చిరి. కెనడా చరిత్ర గాంచిన, హిందూదేశమున కాశగలదని, వీరు తలచుచున్నారు. కెనడాసమన్వయ, హైందవసమన్వయలక్ష్యభూయిష్టముగ నుండెను. 1857 సంవత్సరమునందు కెనడాలో హిందూదేశపరిస్థితులే వ్యాపించి యుండెను. నేడు కెనడా సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నదని చెప్పవచ్చును. ఇతర దేశములతో కెనడా స్వతంత్రముగ ఒడంబడికల గావించుకొనుచున్నది. సభాధ్యక్షుల వహించిన, సర్ పి. యస్. శివస్వామిఅయ్యరుగారికి మాత్రము కెనడాలో హిందూదేశమును పోల్చుట పనికిరా లేదు. రెంటికిని చాలభేదముగలదనియు, స్వరాజ్య వాంఛ హిందూదేశమునం దిటీవలనే గలిగెననియు.

కాంగ్రెసు ఆందోళనముకొలది కాలము క్రిందటినుండి యేర్పాటుగ జరిగిన దనియు, వీరు నుడివిరి. మధ్య పాననిషేధమునువీరు ఆమోదింపకుండుట విచిత్రము. ఇట్టివారి నిరుత్సాహకరముగా వాక్యములను లెక్కింపక, భారతీయులు దేశపు భావ్యభ్యుదయము విషయమై ఆశతో కృషిసలుపుట యుక్తము.

సూరపియనువిద్య

యూరపియను ఆంగ్లో-హైందవ విద్యను మున్ముందుగూడ రిజర్వుడుశాఖగనే యుంచవలయుననియు, ప్రజలవశము గావింపగూడదనియు, సర్ రెజినాల్డు క్రాడక్కుగారును, మారిసుగారును ఖండితముగ బలికిరి. దీనిని కేంద్రశాఖలో శీర్షవలయునని వీరితలంపు. కేంద్రప్రభుత్వము నిరంకుశముగ నుండునని, వీరికి నిశ్చయమే. విద్యాశాఖ సంతను పరిపాలింపగల ప్రజలు యూరపియనువిద్యను మాత్రము పరిపాలింపజాలరనుట కెట్టి ఆధారము లేదు. ఆర్థరు డేవిసుగారు మాత్రము వైచారితో నేకీభవింపక, ఆంగ్లో హైదవులు భారతీయులతోడై టువై సాధారణులు మేలనియు, కేంద్రప్రభుత్వము గూడ త్వరలో బాధ్యత వహించుననియు, నలహానిచ్చిరి. కాని, క్రాడక్కు ప్రభుత్వం కిట్టి నలహా రుచింపదయ్యెను. హిందూదేశమునందు ఎల్లకాలమును నిరంకుశవిధానమే కొనసాగవలయునని వీరి తలంపు.

కే. శ్రీనివాసయ్యంగారు

సంగీత విద్వాన్ కే. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు గతగురువారమున విగతజీవులయిరని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరు పెక్కు సంగీతగ్రంథములను రచించిరి. సంగీతబోధిని, సంగీతరత్నావళి, రసార్ణవము, గానభాస్కరము, మున్నగు గ్రంథములు వీరి పండిత్యమును చాటుచున్నవి. త్యాగరాజహృదయమును నాల్గు సంపుటములుగ రచించి త్యాగరాజకృతులను సులభముగ పాడుటకు వీలొనర్చిరి. వీనిలర్థమును సుబోధకముగావించిరి. ద్రావిడ కృతులను ద్రవిడగాన మను గ్రంథమునందు పొందుపరచిరి. వీరు స్వయముగ కొన్ని కృతులను రచించిరి. శాస్త్రపరిశోధనల గావించిరి. వీరిది విద్యత్కుటుంబము. వీరిసోదరులు సంగీతవిద్వాంసులు. వీరికి బహుభాషాపరిచయము గలదు. వీరిమరణము వలన, దక్షిణదేశమునకు తీరనికొరత వాటిల్లినదని చెప్పవచ్చును. వీరికి శ్రీమహావిష్ణువు ఆత్మశాంతి సొసగుగాక!

బహిష్కారప్రయత్నములు

రంగూనుపౌరులు బహిష్కారప్రయత్నములగా విచుచున్నటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. రంగూను పౌరులసమావేశము గూడి, సైమను కమిషనునుసర్వ విధముల బహిష్కరింప నిశ్చయించెను. మధ్యరాష్ట్రములలో బహిష్కారప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. మద్రాసు రాజధాని గూడ ఈ విషయమున ముందంజ వైచునని తలంపవచ్చును. వంగదేశము కూపిన యుత్సాహమును ఇతరరాష్ట్రములు గూడ కనుబటచుననుట నిశ్చయము. సైమను కమిషనును దేశమంతయు బహిష్కరించెననుటకు సందియము లేదు. దేశము బహిష్కారమును ప్రదర్శించుటతో తృప్తి జెందక, కాంగ్రెసు విధించిన నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించి, స్వరాజ్యప్రాప్తికి తోడ్పడుట లాభకరము.

మధ్యరాష్ట్రములు : ఎక్సైజు పరిపాలనము

మధ్యరాష్ట్రములలో, మత్తుపదార్థముల విషయమున కట్టుబాటు నేర్పరచిననాటినుండియు, దాని వాడుక తగ్గుచున్నది. 1927 సంవత్సరమున, మధ్యపాన సౌకర్యములు తగ్గింపబడెను. మధ్య విక్రయ కాలము నిర్ణయింపబడెను. కల్లంగడులు మూడవ వంతుకన్న తగ్గెను. మధ్యపువాడుక దాదాపు ఇరువదివేల గ్యాలనులు తగ్గెను. ఇతర మత్తుపదార్థములవాడుకగూడ తగ్గెను. మధ్యపు రాబడి నూటికి పదునారువంతున తగ్గిపోయెను. మధ్యరాష్ట్రములలో జరిగిన స్వల్ప ప్రయత్నములవలన నింత లాభము గలిగినపుడు, నిషేధమును ప్రవేశపెట్టుచో నత్వరాభివృద్ధి గలుగుననుటకు సందియ మేముండును? కాని, ఏ రాష్ట్రమును నిషేధమును సాగించుటకు ముందుకురాకుండుట శోచనీయము.

మిలిటరీ ఖర్చు

ఆర్థికసంఘముతరపున జరిగినసభలో, గోపాల మీననుగారి మిలిటరీ ఖర్చును, తగ్గింపవచ్చుననియు, రైల్వేలలాభ మతిశయింపజేయవచ్చుననియు, ఆసామును రాష్ట్రముల లాభమున కొనగవచ్చుననియు నుడివిరి. వీరి యభిప్రాయము ఆచరణసాధ్యము గాదని దొరస్వామియ్యరుగారు దెలిపినను, మిలిటరీఖర్చును తగ్గింప వీలు గలదనుటకు సందియములేదు. దీనిని తగ్గింపనియెడల, దేశము నత్వరాభివృద్ధి గాంచుటకు వీలుండదు. ఈ విషయమై దూర మాలోచింపవలయునని గౌ. మాయరుగారు వలికిరిగాని, ఎట్టి యభిప్రాయమును దెలుపరయిరి. ఆయవ్యయాధికారము, ప్రజలకు లభించినగాని, మిలిటరీ ఖర్చు తగ్గు నని తోచదు.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు దక్షిణాఫ్రికాభారతీయుల స్థితిని చక్కబరచుటకు విశేషకృషి సలిపినను, క్రొత్త ఏజెంటుగు సర్ కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారి నెదుర్కొను ఇబ్బందులు చాల గలవని తెలియుచున్నది. ట్రాన్సువాలు న్యాయస్థానమువారు ఇటీవల పౌరస్వపు చట్టమును ఆమోదించిరి. దీని ప్రకారము శ్వేతేతరులు పౌరస్వపు హక్కుల సనుభవించుటకు వీలుండదు. భారతీయు లధోగతిపాలగుదురు. ధనికులగు భారతీయవర్ణికుల కనేకుల కిది ప్రబలస్వహేతు వగును. హైందవసహస్య మిగుల క్లిష్టముగ చున్న దని, పోలకుగారు భావించుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా ఒడంబడికచే భారతీయులదుర్దశతొలగలేదు.

కోర్టు కేక్కుట

రక్షణసైన్య వ్యవహారములు కోర్టు కేక్కినవి. బూత్ సేనానిని తొలగింప కుండ ఇన్జనక్షను పిటిషను దాఖలుచేయబడెను. 25 వ తేదిన దీని విచారణ జరుగను. రక్షణసైన్య నిబంధనలలో ఎట్టి భేదముల నయినను వారిలో వారు పరిష్కరించు కొనవలెను గాని, న్యాయస్థానములకు బోగూడదను నిబంధన కలదని తెలియుచున్నది. బూత్ సేనాని కనుకూలముగ నున్నవారిలో కొందరు గూడ, న్యాయస్థానములకు బోవుట కేమాత్రము నమ్మతించుట లేదు. రక్షణసైన్యపు స్వాతంత్ర్య హంతరించుటకు, ప్రస్తుతసందర్భములు తోడ్పడుచున్నవి.

కెనియాస్థితి

హిల్లను యంగురిపోర్టు ప్రకారము, కెనియా దేశవాసులకు నల్లరు తెల్లవారు శాసనసభలో ప్రాతినిధ్యము వహించెదరు. ఇట్టిపర్వాటు అనర్థ హేతువను నభిప్రాయము ఇంగ్లండులోనే ప్రబలుచున్నది. యంగుగారి రిపోర్టును పరికించుచో, కెనియాతోగూడిన తూర్పు ఆఫ్రికాను శ్వేతమయము గావించు తలంపు గనుపించును. నల్లవారలస్థితి యొకను దుర్భరము గాగలదు. కెనియావాసులకు ఆర్థికస్వాతంత్ర్య మిచ్చవలయునని, మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక గోరుచున్నది. హిల్లను రిపోర్టు లట్టి స్వాతంత్ర్యమున కేమాత్రము తోడ్పడజాలదు.

విద్యార్థుల మహాసభ

మానిశ్వలత్వము భారతీయుల ప్రశంసను బడసినది

అహమ్మదాబాద్, జనవరి 21:-ఈ సాయంత్రము విద్యార్థులమహాసభలో నుపన్యసించు వల్లభ భాంజీ కేజేరి గారిట్లు చెప్పిరి. "నేను అహమ్మదాబాదు వచ్చినది ౧౮౧౫ గుజరాతు కళాశాలాధ్యక్షుని క్రతంబించిన వారినిగాని, విద్యార్థుల చర్య ను ఖండించిన వారినిగాని చూడలేదు. మీరు నేను తిగిన సాయము చేయగలను, బాల్కనీ రహితులు చేసినట్లు విద్యార్థులు చేయలేదని నేననుకొనుచుంటిని. మీరు ఆధ్రమను తొలగించినారు. మీరు 19 రోజులనుండి చేయుచున్న సమ్మె భారతీయుల క్రతంపక పాత్రమైనది. ఇట్లు లే జయప్రాప్తి తర్కంతము మీరు నిశ్చలత్వము జూపినయెడల కనివిని యెరుగని ఫలితములు కలుగగలవు. బాతీయ కళాశాలలో చేరవలసినదని నేను కోరుటకు రాలేదు. మీ కళాశాలలో విద్యులను క్రతంపెట్టుటకు మాత్రమే నేను వచ్చితిని. మీకళాశాలాధ్యక్షుని లొంగకపోయినయెడల మీ తలంబించవలసిన మాన్యులను నిర్ణయించవచ్చును. కేవలము "డిక్షన్ గోబాక్ అను క్షేత్రంలో మీరు సంకల్పింపజేసి యుండరాదు. క్రతుత్వమునా రతనని యావదవినుండి తొలగించునట్లు నడుచుకొనవలెను."

గుజరాతు కళాశాల విద్యార్థులయెడల సానుభూతి జాపుచు అహమ్మదాబాదు మునిసిపాలిటీవారు తమ సభను ఆపుజేసిరి. (ఆ. ప్రెస్)

అన్ని పాఠశాలలును

మూయబడియుండుట

ఒక్కవిద్యార్థియైనను పాఠశాలకు పోలేదు
అహమ్మదాబాదులో సన్ని పాఠశాలల విద్యార్థులు సానుభూతి సమ్మె పలుపలెనని గుజరాత్ కళాశాల విద్యార్థి సంఘ కార్యదర్శిచేసిన విన్నవము ననుసరించి అన్ని పాఠశాలలును కేడు మూయబడి యుండెను. విద్యార్థు లెవ్వరును రాకపోవుటచేత మాడల్ హైస్కూలు మూయబడెను క్రతుత్వమువారి మాధ్యమిక పాఠశాలయెడల తీవ్రమగు పిక్కటోగు చేయబడుచున్నది. ఇతర పాఠశాలలుగూడ మూయబడి యుండెను క్రతుత్వ ఉన్నతపాఠశాల తెరువబడి యుండెను గాని ఒక్కవిద్యార్థియైనను పాఠశాలకు పోలేదు. ప్రతిపాఠశాలవద్ద పోలీసులు,లాటిపోలీకాలాకాయుండుండిరి. (ప్రెస్.)

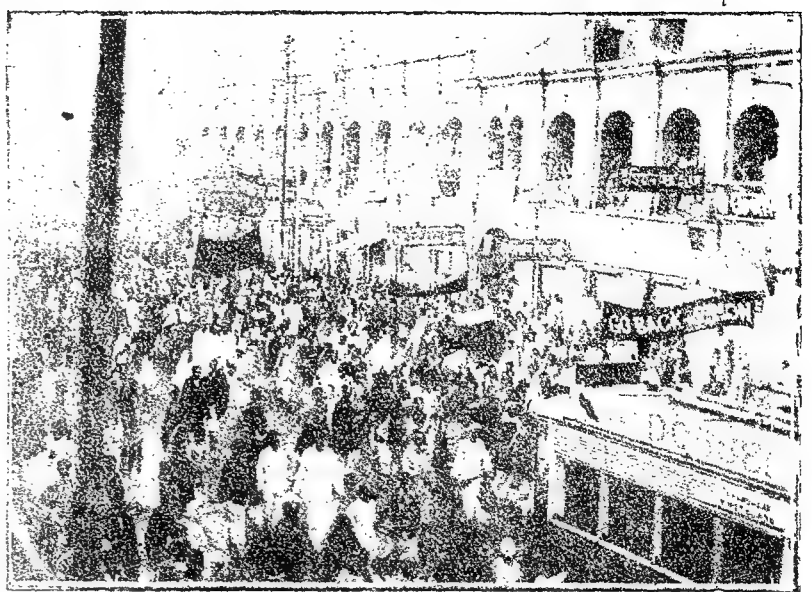
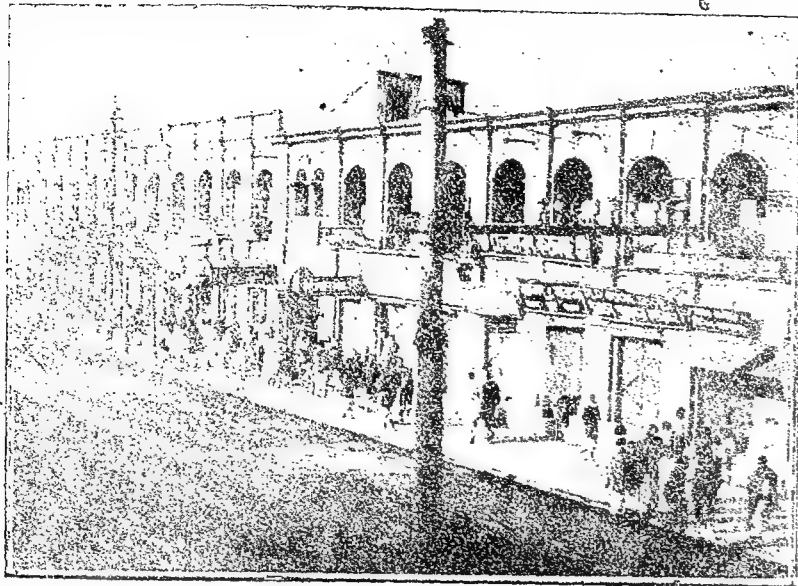
ఆంధ్ర వేసరుమిల్లు

2 లక్షలవాటా మొత్తము వసూలగుట

ప్రజల ఉత్సాహము

కాకాడ, జనవరి 21:-ఆంధ్రవేసరుమిల్లు మేనేజింగు ఏజంటు వైదా శ్రీరామకృష్ణయ్యగారిట్లు తరింసంపుచున్నారు:-ఈ మిల్లువని అత్యధునముగ జరుగుచున్నది. ఇప్పటికి గుమారు రెండులక్షల విలవగల వాటాలుచేర్చబడెను. ప్రజలు చాల ఉత్సాహము జూపుచున్నారు.

కలకత్తా నైమను బహిష్కారము

కలకత్తా ఉత్తరభాగమున అన్ని దుకాణములు మూయబడెను. హర్తాలు జరిగిన ప్రాంతములందొక జబారువీధి

నైమనురాక నందర్భమున కలకత్తా నగరమున జరిగిన బహిష్కారము ఊరేగింపు

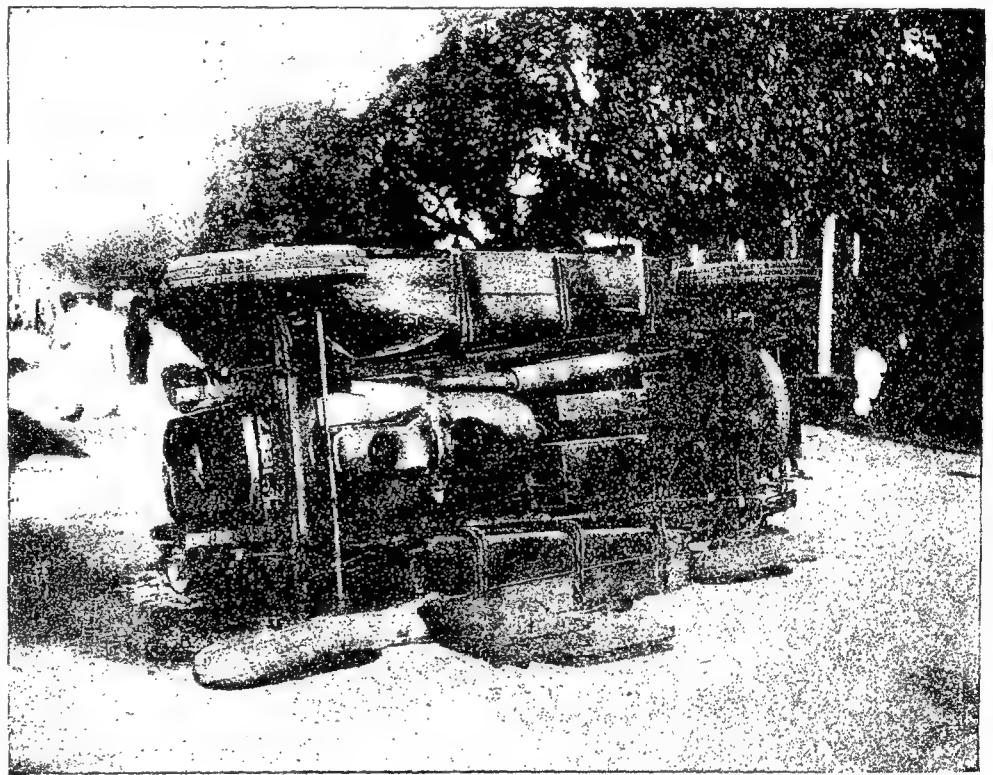
అవుడు - ఇప్పుడు

గాంధీమహాత్ముని ప్రధాన వ్యాసము

కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభలో కామోదంబడిన నిర్వాహవిధానము నా తేసింపబడుచున్నది. కొందరు నమ్మి నిలిచియున్నారు. తీవ్రముగ విధానము నవలంబించువలెనని కాంగ్రెసువారిభిక్షకుగల మండగా నేతాకస్మికముగా నీచువచ్చిడి విధానమును దెచ్చిపెట్టెదమని యీ విమర్శకు లనుచున్నారు. (1) ఈతీర్మానము అధ్యక్షునికే వ్యాసమునే పరిగణనపరిచుచుండుటచే నిడి నేను స్వతంత్రముగ తెచ్చిపెట్టెదమిగాదు. (2) ఇప్పుడు చాల ప్రశంసించబడుచున్న 1920-21 విధానమునకు యీ విధానమునకును యెట్టి భేదమును లేదు. ముఖ్యపరములగు మరి కొన్ని లక్షణములుగూడ నిపు డనముగా చేర్చబడినవి 1921 లోవలెవద్యపాన నిరసనమున పికటింగున, భద్రతన, విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణమును, ఆస్పృశ్యతానివారణమును, హిందూమనా మృడీయ మైతియునుగూడ యీవిధానమునందుకలవు. స్త్రీల పీఠిని బాగుచేయుట, ఇతర సాంఘికదురాచారములను తొలగించుట, గ్రామపురస్థిర్యాదులు, నగరములలో కార్మికసంఘముల శిక్షకులు అను విషయము లిపుడనముగా చేర్చబడినవి. స్వరాజ్యమును బడయుట కవలంబించబడదగిన యేవిధానమునందైనను యీ ముఖ్యముగా నుండదగినవే.

కాంగ్రెసువారు దీక్షతో దీనిని సాగించ బూనినచో కావలసిన పుడకమునకు దీనిలో నవికాళములేదా? కల్లుసారాదుకాణములవద్దను విదేశీబట్టల దుకాణములవద్దను పికటింగు చేయుటయును, విదేశీబట్టలను ప్రాగుచేసి తగులబెట్టుటయును యెట్టివార్తనను గూడ ఉద్దేశకరములే యగును. అతిపరులగువారు నైతికతను తెలిపితేటల నన్నిటిని యావయోగింపవలసియుండును.

1920-21 విధానములో కా ప న ప థ ల ను వ్యాపక సానములను విద్యాకాలలను దిగుదములనుగూడ బహిష్కరింపవలెనని యున్నది. ఇప్పుడే బహిష్కరణము యీ విధానములో చేర్చబడలేదు. వీనినిగూడచేర్చినచో నేను చాల సంతోషించెదననుట కెట్టి ప్రశ్నయును లేదు. ఇవన్నియును దొరతనమువారికి మూలాధారములుగాన దేశీయలందఱును వీనిని బహిష్కరింపవలసినదే. కాంగ్రెసువారైనను వీని బహిష్కరించుట నముచితము. అప్పుడు మనకు స్వరాజ్యము లభించుట యేగాక ఆంధ్రకంఠెను ప్రబలమగు లాభముగూడ కేరూరును. కాంగ్రెసువారిలో యిప్పుడున్న ఆక్రమపద్ధతు లప్పుడు చాలవరకు తగ్గిపోవునుకాని అందుకొకడు వేళ్లాడెను. ఇప్పుడు కాంగ్రెసువారు కాపన పథలలోను వ్యాపకసానములలోను విద్యాకాలలలోను మరి యితర సంపదలలోనుగూడ దొరతనమునకు సహాయము చేసెదరు. 1929 లో కాంగ్రెసువారు సైన్యానివేదిక కనుగుణముగ విధానమును కొనసాగింపదలచినచో కాపనపథలద్వారా నేవనిచేయవలసియుండును. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదుల లో స్వరాజ్యము నేడే రావలెనని గొరువారికి నైతికము. 1929 సంవత్సరము ముగియు లోగా సైన్యానివేదికలో నూచించబడిన స్వరాజ్యములభించు పక్షమున చతుర్విధబహిష్కరణములనుగూర్చి యేర్పాటు చేయుటకు యాయొక్కవత్సరము అధికముగ కాంక్షించుట కావలయు. బ్రిటిషువారితో మనకుగల సంబంధమును పూర్తిగా త్యజింపవలెనను దృఢసంకల్పమే మనకు కలిగినయెడల యీ సంవత్సరము పూర్తి కాగానే బ్రిటిషువారి

రాయపురం బిడ్డివద్ద మోటారు ప్రమాదము

మోటారు డ్రైవరుకు బలముగ గాయములు కలిగినవి. [ఎ. రత్నాకంపెని]

ధికారమునకు చిన్నములును మనలకు బానిసలనుగా చేయుటకు వారికి సాధనములునగు పంథలన్నిటిని మనము బహిష్కరింపవలసియే యుండును.

ఇప్పుడామోడింపబడిన విధానము నిజముగా నంత నిరుత్సాహకరమైనదా? కల్లు సారాదుకాణములవద్ద పికటింగుచేయుట కడుమెత్తని పనియే! ఆగ్రహవరకులైన కల్లుసారాదుకాణదారులవలనను వారి అనుచరుల వలనను దెబ్బలు తినిన చాక్లరు కాసు గాగారును వారినుపరిచిన వలంటికులును యీ ప్రశ్నకు తరమొసంగగోరెదను. ఆసాములో కల్లుమందు దుకాణములవద్ద పికటింగు చేయుటకు సాహసించిరను కారణమున కెరసాలలో బంధించబడిన వందలకొలది ప్రజలు దీనికి ప్రత్యుత్తరమునియ్యగోరెదను. విదేశీవస్త్రధారణనుంత సీరసమైనదా? అమాత్యములగు విదేశీపట్టుబట్టు మున్నగువాని సర్పించిన శ్రమతి సోదానీదేవిగాదు మున్నగు కారీషలులీతక్కువ సమాధానియ్యగోరెదను. కల్లుసారా దుకాణములవద్దను, కల్లుమందు దుకాణములవద్దను పికటింగు చేయుటకును విదేశీవస్త్రధారణను తగులబెట్టుటకును యిప్పుడు కాంగ్రెసువారి కెట్టి అభ్యంతరమును లేదు. ఈరెండును సాంఘికముగను అధికముగనుగూడ చాల ముఖ్యములగు విషయములై యుండుటయేగాక రాజకీయముగూడ నిది ముఖ్యతమములేయగును. విదేశీవస్త్రధారణ మనము పూర్తిగా బహిష్కరింప గలిగినచో, బ్రిటిషువారి దురాశకు మూలకారణ మగుదానిని మనము తొలగించినవార మగుదుము. మద్యములు వత్తుపదార్థములు మున్నగువాని వలన వచ్చెడు ఆదాయము రాక్షండ మనము చేయగలిగినచో నానాటికి పెరిగిపోవుచున్న సయినక వ్యయమును పాలకులు తగ్గింపవలసిన అవశ్యకతను మనము కలుగజేసినవార మగుదుము.

ఈ రెండును కలభసాధ్యములు. చాల హెచ్చుమంది వీనిని గూర్చి పనిచేయుట కవకాళము కలదు. వీనిని మనము సాధించగలిగినచో మన అభివృద్ధి నెరవేరుటకు మనము గట్టికృషి చేసినవార మగుచుము.

ఈవిధానము అన్ని వక్షములవారికిని గూడ శుభ్రమైన కలిగింప జాలియున్నది. అత్యధికసంఖ్యాకులు వీనినిగూర్చి పనిచేయుట కవకాళము కలదు. పనిచేయుటకు చాలమంది లభించినచో అన్ని విషయములలోను యేకకాలమునందే వని ప్రారంభింపవచ్చును. లేనిచో ఏదో యొక విషయమునందు మాత్రమే పనిచేయుచుండవచ్చును.

స్వరాజ్యమును బడయుటకు దౌర్జన్య రాసాత్మ్యము ముఖ్యముగా నుండవలెనను గట్టినమ్మకము ప్రధానముగా నుండవలెను. దౌర్జన్యమును బెట్టిన కలుగజేయునట్టి విధానమును నిర్ణయించుట యెంతవత్సరమును కష్టమైనవని కాదుగాని అది నాశకత్తిని నాచిత్రవృత్తిని ఆలవిగానిపని.

(ఎగుయిండియా 17-1-29)

వగుళ్లకు తైలము

డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. లో 0-11-0

అరికాళ్లు, అజిచేరులు, చర్మముకారకములగు, కితకలివలన కలిగినీరుకారుటయు, జీలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన వగుళ్లు మాని జీల పొండు మంచిచర్మము కాగెదా. వగుళ్లకొప్పియుండునుగను. స్వల్పకృతము. అమృతాంజనం దిబోబొంబాయి లేక మదరాసు

విదేశవాసులు

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

సోమవారము రాత్రి ప్రకటనము

లండన్, జనవరి 22:—రాజమండ్రికి వచ్చి సోమ

వారము రాత్రి ఇట్లు ప్రకటించిరి:—ఈరోజు బాగానే గడచెను. శుభములు తృప్తికరముగానే గానించుచున్నది. తరువాత ప్రకటనము మంగళవార ముదయమున వెలువడును. ఆనగా 60 గంటల పాటు పడక ప్రకటించెదరు. ఇంత వ్యవధిగ ఆనగా ఆలస్యముగ ఆరోగ్య ప్రకటనములను గానించుట కడ ప్రధమము.

బూత్సేనాని యభియోగము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 22:—రత్నక సైన్యాధికారి, బూత్సే

నానిని తీసికొనిపోయి ప్రాంతాన్ని నిశ్చయించుచున్నట్లు తెలుసుకొన్నాం. అతడు ముందుగా బూత్సేనాని తరపున పాత్రలు చేసిన అభియోగము విచారణకు వచ్చి 25 తేదీవరకు వాయిదా వేయబడెను.

అమానుల్లా రాజుగారు

మరల సర్వాధికారమును వహించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 22:—హీరలు వార్త లెట్లు తెలుపు

చున్నది. అమానుల్లా రాజుగారు రాజ్యపరిత్యాగ ప్రకటనమును రద్దుచేసి మరల సర్వాధికారమును స్వీకరించెను. గతే దగ్గర సైనిక నివాసములు కేంద్రీకరణమై యున్నవట. సింహాసనము ను మరల ఇతరులకునుటకు ఆకట్టుమును బట్టుకొన ప్రయత్నించుచున్నాడు.

ఆఫ్ఫ్ పరిస్థితులు

(ప్రీ ప్రెస్-బీము నర్వీస్)

లండన్, జనవరి 22:—బ్రిటిష్ ప్రతినిధులు చాలవరకు

ఆఫ్ఫ్ పరిస్థితులను గూర్చి ఆలోచించుచున్నవట. పరస్పర విరోధకరము ప్రకటనములు వచ్చుచున్నవి.

అయినను అమానుల్లా గారు ఖాండహారుకు బోవుటచే ఆతడు అమానుల్లా గారిలో పోయిన దానిని మరల స్వాధీనము చేసికొనుటకై ఆలోచించెదరని డెయిలీ మెయిలు వత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఆఫ్ఫ్ సెప్టెంబరులో క్రొత్తగాతిగ బాట్లు బయలుదేరెననియు సరిహద్దులో, సంస్కరణములను రద్దుచేసెనను, అమానుల్లా బిరుదులారాజుగారు రాజ్యపరిత్యాగమును గానించినను అల్లలు తిగ్గవని డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ వత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఇంకొక ప్రకటనము

బ్రిటానియా వత్రికలో ఇట్లు అలీషాగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. ఆఫ్ఫ్ సుప్రసమమునకే కారణము సంస్కరణము మొదటిది. రెండవది, అనుభవములను విశ్వాసపాత్రులు నగు ప్రారంభములను తొలగించి యూరపుపద్ధతులు అలవడిన యువకులను నియమించుటయు, ఆర్థిక పరిస్థితులు పాడగుటయు, తరువరి బోలిషికులు దీనిని కొండంకిగ చేయుచున్నారను, ఇండియాలో బయలుదేరి ఇంగ్లండునుండి ఆర్థిక సహాయమును బొంది విప్లవకారు లిట్లు తిరుగుబడినను పంగతులను విన్నచో మూడుసంవత్సరముల క్రిందట అమానుల్లాగారిపై దక్షిణ ఆఫ్ఫ్ సు ప్రజలు తిరుగుబడినపుడు గూడ ఇటులనే అన్నసంగతి జాపకము గల్గుచున్నది.

ఆసమయమున బ్రిటిష్ సైన్యమునకు సప్లయచేయకపోవుటచే తప్పుబడిగను. ఏలన, అమానుల్లాగారికి రషియాను విమానములు తోడ్పడినవి. దానివలన బ్రిటిష్ పలుకుబడి అంత చి రషియా వలకుబడి పోయెను.

మంచి బహుమానము నేర్చుకొనుట అనునది గొప్ప నేర్పరితనము

వెండివస్తువులను గొనియుండుట గొప్ప హోదాకు తగియుండును. మా వెండివస్తువులన్నియు, మంచి పనివారలచే గొప్పమైన వెండితో తయారొనర్పబడినవి.

పనితనమునందును డిజైనులందును వాటికి మించినవి లేవు.

ఒకమారు వెండివస్తువుల పండుగ గావించుకొనుడు.

4353 సుతాజ్ మల్ లల్లూబాయ్ అందు కో.

బంగారు వెండి వస్తువులు తయారొనర్చువారు.

313, యస్సనేడు, మద్రాసు.

నల్లమందు విచారణ సంఘము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 22:—నల్లమందు విచారణసంఘము

వారు బ్రిటిష్ ఇండియా, డెల్వియీసు, ఇండో-చీనా నివేదికల సంగీకరించిరి. ప్రస్తుతమున్న నిబంధనలను మార్పుటకు తమ ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుచున్నారని జపాను వత్రిక నిధి తెలిపెను. వారి తీర్మానము నెదురుజూచుచున్నాడ ననెను.

ఇరాకు మంత్రివర్గము

రాజీనామా సందేశసిరి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జన 22:—ఇరాకు మంత్రివర్గము తమ రాజీనామాను రాజునకు అందజేసిరి సోమవార ముదయమున ఫెయి నులు రాజునకు అందజేసిరి. రాజుగారు దానినికను ఆలోచించుచున్నారను. తాముకోరిన మరతుల సంగీకరింపకనే మరల యధికారమును స్వీకరించెదమనుచున్నారను. వారుగోరిన అన్ని మరతులు సంగీకరించుటకు, ముఖ్యముగ, తన సరిహద్దులను రక్షించుకొనుకై ఇరాకుకులేనందున సైనిక ఒడంబడిక విషయము సంతకము అంగీకరించువారము కామని బ్రిటన్ దెలుపుచున్నది.

దక్షిణ ఆఫ్రికా పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

(బీము నర్వీసు)

లండన్, జనవరి 19:—దక్షిణ ఆఫ్రికానుగూర్చి ప్రస్తావించుచు పోతుగారిట్లు తెలిపిరి:—దక్షిణము, భారతీయుల పరిస్థితులు మరల కష్టపడకండినవి. కాప్రిగారు ప్రారంభమున దోపాదమును ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకు చక్కగ చేసిరి. శ్వేతముఖులుగానివారిని చేర్చుకొనువారము కామని బ్రిటన్ వారు కోర్టు చేసిన తీర్పుచే 50 కూర్మా వెంకటరెడ్డి గారికి ప్రారంభమున కొంతకష్టము ఏర్పడుచున్నది. దీనివలన ఈ మాధ్యమే తేలికపడి త్రి మంతులను భారత వత్రికులు గంగలో విసిరినవివేషనని దెక్క తప్పుదు. ఈ తీర్పును పరిశీలించుటకు తగిన చర్యను దీనికొనెదరు గాక!

యువరాజు పర్యటనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దక్షిణ, జనవరి 21:—దక్షిణ వేల్సుకు యువరాజు బోవుటకు ఏర్పాటులను చేయుచున్నాడు. ఈ గనులకేగాక ఇతర బొగ్గుగనులను గూడ జూచెదరట. పనివాండ్రు కష్టముగా నున్న గనులను జూచెదరు. ఏర్పాటులు, తేదీయు నిర్ణయము గాల్గెను. త్వరలోనే బయలుదేరునని తోచుచున్నది. ఉత్తర ఇంగ్లండుకు బోయెదరు. వేల్సుకు బోయెదరు. క్రీస్తు శాకుంతులము పనివాండ్రు అందిగను సహాయము చేయవలెనని చేసిన ప్రకటనము ననుసరించి పంజాబుకు రియోనుచున్నది. ఇంకను సామ్య గావలెను. అందుచే యువరాజు మరల ప్రకటనము గావించును.

ఇంగ్లీషువాసలు మిదగ రైలును వేయటకు ప్రయత్నించుచున్నారను. దానివలన 6000000 పనివాండ్రు పనిగల్గునట.

ఇరాకు ప్రభుత్వమున బానిసవృత్తిని గూర్చి చేసిన ఒడంబడిక 18 తేదీనండి అమలు జరుగునట.

సంస్థానాధీశ్వరుల కోర్కెలు

మార్నింగ్ పోస్టు వత్రికా ప్రత్యేకవిలేఖరి

లండన్, జనవరి 21:—తమకో చేసికొన్న ఒడంబడిక మరతుల ప్రకారము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు నడుమకొనవలెనని సంస్థానాధీశ్వరులు కోరుచున్నారనియు దానిని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు, ప్రజలు ఆమోదించి తోడ్పడవలెననియు మార్నింగ్ పోస్టువత్రికా ప్రత్యేక విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. వత్రికగూడ ప్రధానవ్యాసమున దీనిని సమర్పించుచున్నది. సంస్థానాధీశ్వరులు ఎంతయు స్నేహముతో మేలగుచున్నారనియు ఇండియాలో నున్న బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముకంటె బీర ఎక్కువ మైతితో నున్నారనియు వ్రాయుచున్నది.

హిల్టా ఎంగు నివేదిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జనవరి 21:—ట్రెన్సువల్ ప్రత్యేక విలేఖరి నెయి రోలిసెండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. హిల్టా నివేదికలో కమిషనువారు తృప్తికరముగానే చర్చించి సిఫార్సు చేసిరని భారతీయులు అనుచున్నారను. కాగరకమునే ప్రధానముగ బెట్టుకొని సాధారణ ఓటర్ల కట్టికను తయారుచేయుట బాగానే యున్నదట. భారతీయుల పెట్టికలెట్టుకు, భారతీయులందుటకు భూమిని ప్రత్యేకించిన సంగతిని నూచింతక పోవుట విచారకరమునుచున్నాడు.

బ్రిటిష్ పార్లమెంటు

ఎన్నికలు జూనులో జరుగును

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

దక్షిణ, జనవరి 21:—ప్రస్తుతము జరుగు పార్లమెంటు అంత్యసమావేశము చేపు మరల ప్రారంభమగును. క్రీస్తు శాకుంతులమున పిదప గూడుట కిదే మొదలు. మేమాసము మధ్యమున పార్లమెంటును రద్దుచేయుట, సమావేశము పూర్తియగుట ఒక సారి జరుగును. సైనిక ప్రభుత్వ సంస్కరణములతో ముఖ్యముగ ఈ పార్లమెంటు ముగిసి తేలుచుండును. రాబోవు ఎన్నికలచే నియోజకవర్గాలముందు రాజకీయ ప్రబోధము సాగుచుండును. మూడువర్షములవారును తమ కార్యక్రమములను సాగించెదరు. మెల్లకొలది దూరములో నున్న ప్రజలకు గూడ వినియోచనముల యువవ్యాసములను బ్రాడ్ కాస్టు చేసెదరట.

ఈ వారము క్రొత్త ఎన్నిక వాడుక ప్రకటనలను ప్రకటించెదరు. 21 సంవత్సరముల, అపైలిన స్త్రీల పేర్లును, పురుషులనుబోలె స్త్రీలను గూడ నియోజకాధికారము నిచ్చిన స్త్రీల పేర్లుండును.

ఏప్రిలు ప్రారంభమున ఆర్థిక ప్రకటనను ప్రవేశ బెట్టిన పిదప చర్యలతో సరిపావును.

మేమాసముమధ్య పార్లమెంటు రద్దగుట పొగునటుల ఆర్థిక వత్రికులు ఆమోదించెదరట.

ఇంగ్లీషువాసలు రైలునుగూర్చి చర్చించుటకు అవకాశము నిచ్చెదరో లేదో చేపు బాల్మినుగారి నడిగెదరట.

పకలత్వాలాగారు తమరిని దోషముతో అపి ప్యాస్ పోర్టులను వెదకి పరిశీలించి చిక్కులు బెట్టుటయు ఆలస్యము గావించుటయు బ్రిటిష్ పరిపాలనమునకే హానికర మనియు తమ కాగితములను తిరిగి ఇచ్చివేయవలెనని మామూలు ప్రకారము ఉత్తరములను వ్రాసెదమనియు పకలత్వాలాగారు వ్రాసిరి.

రత్నక సైనికవర్గమునా రెవరును తమలో భిన్నాభిప్రాయము గల్గిన కోర్టుల కెక్కరాదని కర్నలు కోహంగారు బూత్సేనాని భార్యకు తెలిపిరి.

బాచ్చా సాకూ (హబీబుల్లా ఘాజీ) సంహరింపబడెనా?

అమానుల్లాగారు తిరిగి ఆఫ్ఘను అమీరు కావచ్చును

ఇవయతుల్లాగారు నకుటుంబముగా అమానుల్లాగారియొద్దకు కాంధహారమునకు వెళ్లిరి

పెషావర్, జనవరి 20 :—ఆఫ్ఘను పరిసితులలో శ్రా త విగరీతము కలిగినది. శ్రా తగా కాబూలు పశ్చిమమున హబీ బుల్లా ఘాజీ అను పేరుతో ఆఫ్ఘను అమీరు అయినట్లుంటే బాచ్చాసాకూగారు సంహరించబడియుండవచ్చును లేదా కా బూలునుండి పారిపోయి యుండవలెనని యొకవదంబి పుట్టి నది.

దీని జనవరి 22 :—బాచ్చాసాకూ సంహరించబడెన నివదంబి లండను నగరములో పుట్టెను. కాని, యీ వార్త అ షడ్మయ్యనై.

(అ. (పె.)

బాచ్చాసాకూ ప్రయత్నములు

దీని, జనవరి 21 :—హబీబుల్లా ఘాజీయను పేరుతో ఆఫ్ఘను అమీరుగానన్న బాచ్చాసాకూగారు కాబూలు రాజ మందిరము నాక్రమించుకొని తమ మంత్రులను ఏర్పాటుచేసి కొని రాజ్యవ్యవహారమును నూచుచున్నారు. మిగిలిన తరగతా లలోని జనులు బాచ్చాసాకూగారిపక్ష మవలంబించు నూచ నలు లేవు.

అమానుల్లాగారి ప్రయత్నములు

అమానుల్లాగారు కాంధహారములో నున్నారు. అచట నున్న జనులందరిని తమ వక్షమునకు త్రవ్వకొనుటకై కృషి చేయుచున్నారు.

ఆఫ్ఘనిస్తానులోని వేర్వేరు తెగలవారు ప్రతికక్షలతో నుండుటచేత ఆఫ్ఘనిస్తానులో రాజ్యకల్లోతములు ఏర్పడుచు నట్లుంటు అగ్రానీ నిర్భయముగా చెప్పకాలము. షెక్వారీ తెగ వారు అమానుల్లాగారికి సాయము చేయుచున్నారు. అక్రిడిస్ తెగవారు షిక్వారీ తెగవారికి ప్రతికక్షులగుటవల్ల అమానుల్లా గారికి సాయముచేయుటకు వెనుకాడుచున్నారు. ఘిల్జాయీస్ అను నిజోక తెగవారు కలర. వీరు ఏ వక్షమున నుండుటకు నిర్భయపరచుకొలేదు.

అమానుల్లాగారికి సహాయము చేయుచున్న షిక్వారీ వక్షములు కాబూలు నగరము నకు బోయి యుండు ను చేయుటకు సన్నద్ధులగుచున్నారు. ఆఫ్ఘనిస్తానులో ఏ క్షుని బసంఖ్య గలిగినట్టియు ఎక్కువ ప్రాబల్యము గలిగినట్టి యు ఘిల్జాయీస్ తెగవారు అమానుల్లాగారివక్షమున చేరనది యను తేలికయును తేలికనీగాని జయవజయముల నిర్ణయంబు వీలులేదు.

యుద్ధపరిస్థితి

జగదాలిలో తప్ప రాజ్యమంతట పోరాటము జరుగు టలేదు. కాబూలు జలాలాబాదు మధ్య లూటీలజరుగుచున్నవి.

బాచ్చాసాకూ క్రూరత్వము

బాచ్చాసాకూ మొట్టమొదట కాబూలునగరములో ప్ర వేశించిన తోడనే చాలా క్రూరముగా జనసంహారము చేసెను. అనేక దౌర్జన్యములు చలాయించెను.

ఇవయతుల్లాగారిని వచ్చి తన యధికారమును తిరిగి పహించు ప్రయత్నము చేయవలసినదిగా కోరెను. కాని యిస యతుల్లాగారందల కంగీకరింపక కాబూలులోని బ్రిటిషు పర్తి నిధి వద్దమున కేరలువడి వారి మకాములకు వెళ్లెను. సోర్బ జాద నివాసియును ప్రజలతో సాహెబు అనగా ఇవయతుల్లా గారి చిన్నతమ్ముడు బాచ్చాసాకూగారికి మిత్రుడైయున్నాడు ఈసాజరత్ సాహెబుగారు బ్రిటిషు పర్తినిధి వద్దమున వారి మకామువద్దము ఇవయతుల్లాగారిని కలిసికొనెను. కాని, ఇవయతుల్లాగారు కాంధహారకు సరాసరి తప్ప వాయువిను నముమీద తన అన్నగారివద్దకు జేర్చవలసినదిగా బ్రిటిషువారిని కోరెను. బ్రిటిషువారు కాంధహారము మీదగా తీసికొని వెళ్ల జాలమనియు పెషావరునుండి క్లెట్టమీదుగా కాంధహారము నకు జేర్చగలమనియు చెప్పి ఆఫ్ఘికారముగా 16 తేదీ మధ్యా హ్నము గొంపోబడిరి.

19 తేదీ ఉదయం పెషావరుకు వాయు విమానముల మీద యీ క్రింది పరివారము కాబూలు నుండి బ్రిటిషు వారిచే జేర్చబడెను.

ఇవయతుల్లాగారి కుమారులగు హమీదుల్లాగారును, కలీ లుల్లాగారి సోదరియగు హమాయను నామయను, సోర్బా బాయి యొక్క సోదరుడగు అబ్దుల్ ఫతేగారును, ఇవయతు ల్లాగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శియగు అబ్దుల్ హబీబుగారును అమానుల్లాగారి సవరి సోదరుడగు మహమ్మదు అమీనుగారును, ఫయిజుహమ్మదు అను గుమాస్తాయను ఇద్దరు నపుకర్లును, పిల్ల లు ఏడుగురును, ఒక ఆఫ్ఘను పర్వారు యొక్క మోటారు డ్రై వరుగు అస్థాం అను పరకు దొంగచాటుగ తాము విమానము లో ఎక్కి చాగుకొనుటవల్ల అరకును పెషావరు చేరిరి.

నిన్నటి దినము ఇవయతుల్లాగారు సవరివారముగా రై లుబండి మీద చురుకు వట్టులమునకు వెళ్లిరి. అచటి నుండి నిమా నముల మీద కాంధహారమునకు వెళ్లి తమ అన్నగారును అమా నుల్లాగారిని కలిసికొనెదర.

లాహోరు మీదుగా 21 తేదీ ఉదయం 5 గంటలకు దీకు రైలుబండి వెళ్లెను.

అమానుల్లాగారికి భారతీయులు

సహాయము చేయవలెను

లాహోరు, జనవరి 21 :—పాను చురుకులలుగారు శ్రీ ప్రెమ కలిసికొని నిట్లు చెప్పిరి. ఆఫ్ఘనిస్తానుపు రాజ్యాధి కారము అమానుల్లాగారిచేతిలో నుండి పోయినందులకు భార తీయు లందరకు వరికపించుచున్నారు. ఆఫ్ఘనిస్తానునంతట నవనాగరక ప్రపంచములోనికీ తీసికొని వచ్చినందువల్ల భారత దేశములోని మహమ్మదీయులకుగూడ నూతనోల్లేజము కలిగి నది. కాబట్టి అమానుల్లాగారి తిరిగి రాజ్యాధికారమును వహించునట్లు చేయవలెను.

అనేకమంది స్త్రీలును పురుషులను అమానుల్లాగారి వక్షము నవలంబించి వారి రాజ్యాధికారమును వారి కిప్పించు టకై యథాశక్తిని తోడ్పడి సహాయము చేయవలంబి నాపేర ఉత్తరములు వ్రాయుచున్నారు. కావున, బ్రిటిషువారి యను మతి పొంది ఒక విచ్చికట్ట పంపుమును త్వరలోనే భారత దేశమునుండి అమానుల్లాగారి సహాయార్థము తం ప వ ల ని యున్నది.

ఈవిషయమై యొకతీర్మానమును రాబోవు స్వరాజ్య పార్టీ సమావేశములో దీర్చి సభలో 22 తేదీని సేను క్రతిపా దించబోవుచున్నాను. (ప్రీ. (పె.)

పెషావరు మహమ్మదీయుల నభి

పెషావరుల్లా ప్రజలు గరి ఆదివారం కిలాభరు కమిటీ యాజమాన్యమున పథచేసిరి. మొహమందు తెగవారును, అక్రిడి తెగవారును, ఒరకాజీ తెగవారును మరెన్ని ఇతర తెగ వారును అమానుల్లాగారికి సహాయముచేయుటకు నిశ్చయించిరి. యుద్ధము లో పోరాడువారికి వైద్యసహాయముచేయునట్టి వైద్యధిబద శము న్నోకటి అమానుల్లాగారి సహాయార్థము వంపుటకును కాపేజీ భావనాహేతు (యం. ది.) పర్వమగు నాయకత్వ ము వహించుటకును తీర్మానించిరి. అనేకమందిదాదులను, ఇస్లా మియా కాలేజీ విద్యార్థులను యీ విచ్చికట్టబదశముతో జేరుటకు సన్నద్ధులైరి. (ప్రీ. (పె.)

రంగూనులో ఆఫ్ఘనువర్తారులు

రంగూనుకు కలకత్తానుండి స్త్రీ మరుమీద కొనిరావడిన ఆఫ్ఘనువర్తారులు రంగూనుకు చేరిరి వీరు మిక్రియోను ప్రదేశ మునకు గొనిపోయి యచటనిర్బంధ ప్రవాసమందుంచబడుదురు. వీరివెంట మంచుకక్కలుకలవు. వీరివయస్సులు హాయిగానేయు న్నది గాని భార్య పుత్రులను విడనాడి నిర్బంధ మి త్రముగా ప్రవాసము పాలై నందులకు చింతాక్రాంతులై యున్నారు.

బ్రిటిషువారి బెడరింపులు

గత 18 తేదీని బ్రిటిషు వాయువిమానములు కైకగిరి కొన్ని క్రకటనపత్రికలను బాచ్చాసాకూగారి నాయకత్వ మున కాబూలును మట్టడించుచున్న విప్లవకారులను హెచ్చరిం చుటకై విసరివెచ్చిరి. ఈక్రకటన పత్రికలో నీరితిగా వ్రాయ బడెను. కాబూలులో నున్న బ్రిటిషు వారిపాలిక పోరుల ప్రా ణధనముల క్షేమమున కెట్టి భంగము కలుగకూడదు. అట్లు భంగము కలుగకుండ కాపాడుటకు బ్రిటిష్వారు అన్నిటికిని సర్వసన్నద్ధులై యున్నారు అని పరో అప్టిను చేంబర్లెనుగారు చెప్పియున్నారు. కాబట్టి విప్లవకారు లు బాగ్రతహించి చేంబర్లెనుగారి వైవాక్యములను గమనింప నోరెదము.

ఈ విధముగా కలికత్తాలో ప్రకటించి ఆఫ్ఘనుప్రజలను బెడరించుటకు బ్రిటిషువారు సాహించుటనుజూచి రష్యులలోని సోషలిటు క్రభుత్వమువారు కొంత విస్మయముచెందకూడదు.

పెషావరు వర్తకుల కలవరము

కాబూలున గ్రతులతో లావాదేవీలుగల పెషావరున గ్రతులు కాబూలులోనున్న తమ పరకులు ఏమెనవోగదాయని కలవర ముకెంది చీఫ్ కమిషనరువద్దకు వెళ్లి యడిగిరి. కాబూలులో ఏవో ఒకటి రెండు యండ్లు దహనమగుటకత్త వేరేమియు ఉప ద్రవములు జరుగలేదని చీఫ్ కమిషనరు బహుశచెప్పెను. వారి సరకులను కాబూలునుండి తెప్పించుకొన నోరయెడల వాయు విమానముల మీద గొనివచ్చుటకు ఏర్పాటుచేయవలసి వాగాన ము చేసెను.

కవుర్తాలా సంస్థానోద్యోగీయుల జిబర్నల్

నగరసంకీర్తనము లేమియు జరుపరాదని

ఆజ్ఞా పించుట

కవుర్తాలా, జనవరి 22 :—మత, రాజకీయ, సాంఘిక విషయములకు ప్రజలు ఉత్సవములను, నగరసంకీర్తనములను జరుపరాదని కవుర్తాలా సంస్థానోద్యోగీయులు ఆజ్ఞాపించినారు. ఇదివరకు యవ్వబడిన ఆజ్ఞాపత్రము సంస్థానాధికారులచర్యను ఖండించుటవల గాదనిమాత్రమే యుండెను.

అయ్యోద్యోగ సంఘకార్యదర్శిగారికి కవుర్తాలా కో త్వలు సంకేతముచేసి సంస్థానోద్యోగీయుల సమ్మతిలేనిది యట్టి నగర సంకీర్తనలు జరుపరాదని ఆర్డరు జారీచేయించెను. (ప్రీ. (పె.)

వాతావరణస్థితి

1929 సంవత్సరం జనవరినెల 22 తేదీ మంగళవారము

మార్పుదలలు	మీస	మీస	మీస	మీస	మీస
	అక్టోబరులో	అక్టోబరులో	అక్టోబరులో	అక్టోబరులో	అక్టోబరులో
గోపాలపూర్	82	70	...	0	0.2
విశాఖపట్టణం	81	69	...	0	0.2
కాకినాడ	88	68	...	0	0.2
సుచిత్తపట్టణం	84	67	...	0	0.2
కర్నూలు	92	64	...	0	0.1
అద్దూరి	91	64	...	0	0.1
అనంతపూరు	0.1	0
కడప	92	70	...	0.8	+ 0.5
నెల్లూరు	88	70	...	1.0	0.8
మద్రాసు	95	70	...	1.9	+ 0.8
కడపూరు	84	78	...	0.1	1.2
నెలమ	92	68	...	0	0.1
కోయంబట్టూరు	89	68	...	0.2	0.8
తిరుచనాపల్లి	89	72	...	0	0.5
నాగపట్టణం	88	74	...	1.0	0.5
గుంటురు	89	72	...	0.4	0
పొంబే	84	77	...	0.1	1.5
పొలంకోట	0.1	1.1
తిరువేండ్రం	85	76	...	0.2	0.8
కొచ్చిక్	86	75	...	1.5	+ 1.0
కాలికట్టు	91	71	...	0	0.8
మంగళూరు	86	69	...	0	0.1
రెంగుళూరు	86	60	...	0.8	+ 0.1
మెరకూరు	80	56	...	0	0.1
కొడైకనాథ్	67	47	...	1.1	1.5
హమూర్	69	48	...	8.4	

పక్కారులు—ఆకాసము నిర్భయముగ నున్నది. గోపాల పురంలో రాత్రితేదీమి 7 దిగ్గిలు ఎక్కువ.

డక్కా :—తేలికపాటి 2 మొదలు 5 దిగ్గిలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము—కడపూరులో పొగమంచు కరిగెను. ప్రతిచోటున రాత్రితేదీమి 8 మొదలు 5 దిగ్గిలు ఎక్కువ.

ఏ. ఏ. నారాయణయ్యగారు,

సహాయకావరణావ్రుజ్ఞుడు.

ఆఫ్ఘనువ్యవహారములు—అవకతవకవార్తలు అరెస్టులోనున్న పత్రికా సంపాదకుడు దిసెంబరు 28 తేదీని మెదీనాను కత్రికలో ఆఫ్ గను రాజ్య వ్యవహారముగూర్చి కొన్ని వార్తలను కత్రికటించి నందులకై యానెల 19 తేదీని 124 (ఏ) స్వస్థ ను క్రింద పదకు కత్రికా సంపాదకుడు మాల్యే నులూరు రహిసును అనుసరకు విజనూరులో బ్రిటిషువారిచే అరెస్టు చేయబడెను. వీరిని ను

మచిలీపట్నం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 158/28

వాది:—మున్సి మహమ్మదు ఖాళింసాహెబు

And

ప్రతివాదు:—పాతేమా బిబి వగయిరా.

యీనెంబరు 1-వ ప్రతివాదికి పన్నిదశాలు సమస్లు చేయించినను నర్వే కానందున పత్రికలో వేయించవలసినదిగా వుత్తర్వులు యిస్తూ 29-1-29 తేదికి వాయిదా వేసినారు. యిందుకు యెమయినా ఆక్షేపణ లున్నమొదల వాయిదానాడు పగలు 11 గంటలకు వద్దకు కోర్టుకు హాజరై తెలియ పర్చుకోవలెను. చిత్తగించవలెను,

ఉమ్మెత్తాల రామారావు, వాదికరపు ప్రిడరు.

బాపట్ల సబార్డినేటుజడ్జి కోర్టులో

ఇక సాల్వెన్సీ పిటిషను నెం 72/1928

పిటిషనరు:—ఈజర్ చంద్రయ్య కుమార్లు సుందరరామయ్య, బ్రాహ్మణులు, బుక్ షెల్లరు, ప్రొఫ్రయిటరు సీ కారాం అందుకో తెనాలి, వయస్సు 30 సంవత్సరములు.

రెస్పాండెంట్లు:—మొనర్పుమాక్కిలం అందు కంపెనీ మదరాసు వగైరా. 1920 ఫంరము 5 వ ఆక్టు 19 (2) సెక్షను ననుసరించి పై పిటిషనరు తనను ఇక సాల్వెంట్లుగా తీర్మానించుమని కోరుచు పెట్టుకున్న దరఖాస్తు హి యరింగు నిమిత్తము 20-2-29 కి వాయిదా వేయబడినదని యిం దుమూలముగా తెలియజేయబడినది.

144 యం. అనంతరావు, ఆడిషనల్ సబార్డినేటుజడ్జి.

బాపట్ల సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

ఇక సాల్వెన్సీ పిటిషను నెం 2/1929

పిటిషనరు:—ఎల్లాప్రగడ శ్రీరాములు కుమారుడు వెంకటసురసింహారావు వయస్సు 40 సంవత్సరములు బ్రాహ్మణులు, రేవుల్లె డి. యం. సి.కి చేరిన ఏలేటిపాళెం భూస్వామి.

రెస్పాండెంట్లు:—యానాం వెంకటరెడ్డి వగైరా 1920 ఫంరము 5 వ ఆక్టు సెక్షను 19 (2) ననుసరించి పై పిటి షనరు తనను ఇక సాల్వెంట్లుగా తీర్మానించుమని కోర్టువారిని కోరుచు పెట్టుకోన్న దరఖాస్తు హి యరింగు నిమిత్తము 19-2-29 కి వాయిదా వేయబడినదని యిందుమూలముగా తెలి యజేయబడినది.

యం. అనంతగిరిరావు,

142 ఆడిషనల్ సబార్డినేటుజడ్జి.

సుశ్యతసూత్రస్థానము

తెలుగు తాత్పర్యం (In Press) రూ. 6-0-0

1. సుశ్యతకల్పస్థానము తెలుగు తాత్పర్యం 1-4-0

2. వాగ్భట విదానస్థానము ,, 1-8-0

3. శ్రీమదాంధ్ర లితోపాఖ్యానము 1-0-0

4. సర్వార్థసంగ్రహము ప్రతిఫలంబు నీడతగినది 1-4-0

5. వాగ్భట శ్లోత్రరచనములు అచ్చుకున్నది 1-0-0

6. మల్లసీంద్రయ్య అని సహాయకు ఇతర చక్క కోగములకు పూచీ అయ్యకుండు 100 ము! 24-0-0

7. బొల్లికి లోపలకు మాత్రలు వేపమున్న 1-నెలకు 10-0-0

శీటలాగు ఉచితము - అర్జి మందులు దొరుకును.

ఆయుర్వేదాచార్య,

ఉ॥ సూర్యచింతామణిశాస్త్రి, (తిరుపతి)

గొంతు సంబంధమైన వ్యాధులన్నిటికి

గొంతు రాచుకుపోవుట, బొంగురుపోవుట, పొడి దగ్గు, మొదలగునవి ఆరంభించిన ఇన్ ఫ్లూయెంజ తప్పక వచ్చును. ఈవెన్స్ ఆంటిసెప్టిక్ థ్రోట్ పాస్టిల్స్ నువ యోగించిన వెప్పనియు త్వరలో నయమగును, గొంతును నవరించి, ఉబ్బశమము గలిగించును. మీరు కొనే పాకెట్ పైకెత్తువరకు విధమున నుండునట్లు చూడుడు.

EVANS' ANTISEPTIC THROAT Pastilles

తయారొనర్చువారలు:—

ఈవెన్స్ సన్స్ లెక్కరు అండు వెబ్ లిమిటెడ్, లండన్, లివర్ పూల్.

మదరాసువార్తలు

రాకపోకలు:— ఎం. కె. ఆచార్య, వి. పి. రావు వి. సి. ఎస్. గార్లు ఢిల్లీకి, బ్రిగేడియర్ జనరల్ వుడ్రాఫ్ గారు చామర్లకోటకు, కొల్లెంగోడురాజువారు కృష్ణానగరమునకు గత రాత్రి మద్రాసునుండి యెగిరి.

సర్ పి. పి. రామస్వామి అయ్యర్ గారు కేటియంద యయనకు మద్రాసువచ్చిరి.

ఒక గజదొంగ:—పి. వి. డి. పోలీసు డిప్యూటీ

ఇక సెక్షను జనరల్ అగు ఇ. టి. హెచ్. స్టీవెన్సుగారి కృపాచున నోక దొంగ గత శనివారముకాటి మధ్యాహ్నము ప్రకేరించెను. అచ్చటనున్న వా రాదొంగను బట్టుకొని పోలీసు వారికి అప్పగించిరి. పోలీసువారి కాదొంగ తాను పి. వి. డి. కాన్స్టేబులును అని చెప్పి తనది 28 నెంబరుని చెప్పెనట. పోలీ సువారు తడుపరి విచారణచేయగా నిది ఆబద్ధమనియు ఆదొంగ ఇదివరకు 6 సార్లు శిక్షింపబడినదియు తెలిసెను. ఇంకను విచా రణ జరుగుచున్నది.

సత్యమూర్తిగారియందు విశ్వాసము

విరుద్ధాభిప్రాయము

అయ్యో, నేనొక కాలగ్రెను సభ్యుడనుగాన గత శని వారమునాడు జరిగిన మద్రాసు వందల కాంగ్రెసు సంఘసభలో జరిగిన యక్రమమును సత్యమూర్తిగారి యందు విశ్వాసముగలదని యాహేదించబడిన తీర్మానమును నేను ఖం దించుచున్నాను. సత్యమూర్తిగారు అది యొక రహస్యమును విం దుయని ఆపార్థముచేసికొని అందులో పాల్గొనిరని చెప్పిరి. అన గా తన పేరు పత్రికలో ప్రయోగపడదని సత్యమూర్తిగారు దలచలేదు. గత ఫిబ్రవరి మాసమున నైమను సంఘ బహిష్కరణసందర్భమున పీఠపదవిని వైదొలిగి పిమ్మట నైనను వీరు కాంగ్రెసు తీర్మానములను రహస్యముగను బహిరంగముగను జరుగు కార్యములందు ఆసక్తిచేయునట్లు ఖరారచేయవలసి యుండెను. రాజోవు ఫిబ్రవరి మాసమున నైమను సంఘము మద్రాసునకు వచ్చుతేదీ సత్యమూర్తిగారు మద్రాసునందున్నచో బహిష్కరణమునందు, తాను పాల్గొనదనని కాలగ్రెను విషయనిర్ణయ సభలో పీఠపదవియుండిరి. ఇటువంటి దురభిప్రాయములను తొల గించుటకు విశ్వవిద్యాలయసంఘము చరంభరహితముగాని లెరు

సత్యమూర్తిగారి యభిప్రాయము తాను మద్రాసులోనే యుండునని బహిరంగముగ సత్యమూర్తిగారు చెప్పుట అవసరమై యున్నది. మద్రాసు } వి. ఎ. మాణిక్యమ్. 21-1-29

మద్రాసు యువజనసభలు

రాజీ కుదుర్చబడెను

ఈ రాష్ట్రములో జరుగజూపు యువజనసభలయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గ శ్రమింపులు గత సోమవారము సాయంత్రం కాలమున మహాజన సభా హాలులో సమావేశమయి, ఒక సా మాన్య రాష్ట్రీయ యువజన మహాసభ జరుగుటకు నిలుగునట్లు గా, తమలో రాజీ గుడుర్చుకొనబడుటగాను తమ తమ యభి ప్రాయములను శ్రీమాన్, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి యెదుట తె న్ను విందుకొనిరి.

మూడవ మద్రాసు యువజనమహాసభా శ్రమింపులు రాజీ గుడుర్చబడుటకు తమ యభిప్రాయములను చెబువలసినది గా కోరబడినవిడుట, తమ వరతులను చెబువగా, శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఆవరతులను కొన్ని మాటలతో అచ్చట సమావేశమయియున్న వా రందరిచేతను ఆహ్వానింపజే సిరి. రాజీవరతులలో మహాసభయొక్క యుద్దేశములు, కార్యని ర్వాహకవర్గములోనుండవలసిన సభ్యుల పేర్లును, నూచింపబడినవి.

మహాసభకు సాంఘిక రాజకీయ ఆదర్శములందవలెనని ప్రవర్థముననే ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడినది.

వివిధ యువజన సభలయొక్క ఆహ్వానసంఘములన్నియు గూడ రాష్ట్రీయమహాసభయొక్క ఆహ్వానసంఘముగా శీర్ష ణుటకుగూడి అంగీకరింపబడినవి. మహాసభ యొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గముతో వ్రాసి నిధులం దరిచేత సంగీకరింపబడిన మార్పు గావించబడినది, శ్రీయంతి. డి. విక్రమరావుగారు కార్యనిర్వాహక సంఘమున ఆధ్యక్షు లుగ నుండుటకును శ్రీయంతిలు దావూదాలీ మిర్జా, ఎం. వరద రాజు, పి. ఆరణ్యం గార్లు మూడవ మద్రాసు యువజన మహాసభ యొక్క యారగురు కార్యదర్శు లలో ముగ్గురు విరమించుట కిష్టపడగా వీరి స్థానములలో కార్యదర్శులుగా నుండుటకును, శ్రీయంతి వి. ఎ డ్. శెడెగారు, ఆడిషనలు ప్రెజరెడగను, శ్రీయంతి కె. ఎస్. శోభాకృష్ణమగారు కల్లిసిటీ అధీశరుగను, ఉండుటకును, అంగీకరింపబడినవి. కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుల సంఖ్య 17 నుండి 30 వరకు పెంచుటపడినది.

శ్రీయంతి కుభావచంద్రబాబుగారు మహాసభకు అధ్యక్షులవహించుటకును, ఎస్. సత్యమూర్తిగారు మహాసభకు ప్రా రంభించుటకును నిశ్చయింపబడినవి.

10-వ ఆంధ్రాయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము

మచిలీపట్నము—కృష్ణాజిల్లా

ఆహ్వాన పంఠాధ్యక్షులగు డాక్టర్ కోకా ఆహ్వానము రావు యం. బి. సి. హెచ్. డి. డి. యమ్. గారి స్వాగతం పాఠ్యము.

21-1-29

ఆయుర్వేద వైద్యాగేనమలా! ఆర్య మహాకేయలా! శ్రీమద్వ్యంశికి సమీప మహాత్మ్య సమయమున నానా దేశముల నుండి విచ్చేసిన సదయ వైద్యులగు తమకు స్వాగతం పొందెదమనగా ఉన్నాము.

ఆర్యులారా ఆయుర్వేద మనది మనస్య మాత్రమే నగు నాకు కొనియాడ శీలుకడదని తెలిసియు, కొద్దిగా విన్నవించుకొనుచున్నాము.

ఆయుర్వేదము, శత సహస్రార్థములు-వ్యాపనాశ్రయముల వలె నూత్రములు-అన్ని శాస్త్రముల వలె నియమములు. జ్యోతిషమును, అంగము-మంత్రములను కలకులు - తర్కమును వదార్చి విమర్శించగలగూడదులను చేపట్టె - నాడులను ప్రాణములు - యోగమును ఆత్మ-ఆయుర్వేదీయములను అంగరక్షకులు ఇన్నిటిచే విరాజిల్లుచున్న ఆయుర్వేదమును సామాన్యము సామాన్యులు నుడువదగినదియే గాని యసామాన్యులు మాత్రము సామాన్య మన జాలరు.

ఆయుర్వేదమునకు కారణభూతుడగు వరమేశ్వరుడు శరీరముల నెక్కుడు సృజించెనో నాటనండియు శరీర రక్షణమునకు నాధారముగా ఆయుర్వేదము నొసంగెను.

అట్టి సహజసంబంధ ఆయుర్వేద శాస్త్రము కాలక్రమమున విస్తృతి చెంది సాంప్రదాయములు విచ్చిన్నములగుచుండ నాతీయములను దేశీయములను అగు యితర విజ్ఞానములతో బాటు యీ దేశీయ చికిత్సా శాస్త్రములకు గూడ, పునరుత్థింపుటకు భారతదేశ మంతటను అది ముఖ్యముగ మన ఆంధ్ర ప్రాంతమునందు జరుగుచుండిన ప్రయత్నముల నొక్కచో తిలకించిన యెడల ముఖ్యతమగు ఆయుర్వేదవద్దము తిరిగి వికసితమై తన విస్తృత భూభాగమును యొక్క భారతదేశమునకేగాక యఖండ భూమండలమునందును వెదజల్లెడు గూఢము బొడచుచున్నది.

ప్రాణాచార్యులగు తాము యీ ప్రకారములుగల కాఠియలు తమ విమర్శలచే గాంధీపదమ నుపశ్వాస వరంపరలను బీజంబులను వెదజల్లి ఆయుర్వేదీయశాస్త్రములను ఫలంబులను మాకు ప్రసాదించ వలయునని కోరుచున్నాము

జగదుపకారకంబులగు మహాత్ములయందు లాఠియెట్టి నటులు గావని వినుచుందుము. అట్టి విమలకంబులను వైద్య సభలయందు కల్పిడి చేయుచుండిన వరపురా భి ప్రాయశః కరమైన పూర్వదయంబులయందు పాడుకొని లోకోపకారంబులగుచుండును.

సన్న యాటంకముల కల్గి తనసమస్త శక్తితో తొలగించి ఆయుర్వేద విజయమునకు గొప్ప చెన్న పురియందు గవర్న మెంటు ఇండియా మెడికలు న్యూలు స్థాపనకు కారకులైనట్టి కీర్తిశేఖులైన రాజారామాయణం గారికిని గలిగిన యకాలమరణమునకు తెలియు, వారి యాత్మలకు కాంతి నొసంగుగాక యని వరాత్పదని ప్రార్థించుచున్నాము.

కాలవిశేషమున ప్రియదేశసంజిన ఆయుర్వేదమును మరల సుద్ధింపవలసి పెక్కు వర్షములనుండి చేయుచున్న ఆంధ్రేశా ఫలితముగ ఇప్పుడు క్షేత్రము చేరిన విజ్ఞానసంపన్నుల నిండరిని జూడ, కోగపిడితులైన ప్రజల బాధానివారణకై ఆయుర్వేదోద్యమముచేయ, హిమాలయప్రాంతమునకేరిన, భారతవ్యాజ, అంగీకరణ మహర్షుల సమావేశమును, రసనిర్ణయార్థమైన ఆశ్రేయభద్రప్రాప్తికి మహర్షి సమావేశమును జ్ఞప్తికి వచ్చి నానా సందర్భముల కలగజేయుచున్నది. వాటివలె మనము విజ్ఞానసంపన్నులను కాకున్నవారిచే సిద్ధితులైన సిద్ధాంతములను తెలిసికొనుటకును, తదభివృద్ధిమార్గముల నన్వేషించుటకును మన విచ్చిట కూడితిమి.

ఆయుర్వేదము

"ఆయుః, వేదః" అను రెండు పదములు కలిసి ఆయుర్వేదమని ఏర్పడినది.

శ్లో॥ ఆయుర్వి తాఽహితం వ్యాధ్యేదానం శమనం తథా | విద్యతే యత్ర విస్తృత్యై స ఆయుర్వేద ఉచ్యతే ||

ఆయువు, దాని హిత హితములు, వ్యాధులయొక్క కారణములు, చికిత్సలు, ఇవి యెందు కలవో అది ఆయుర్వేద మనబడును.

శ్లో॥ అనేన పునః యస్మా దాయుర్విందతి వేత్తి చ | తస్మా న్మునివరై రేవ ఆయుర్వేదః ప్రకీర్తితః ||

దేనిచే జనులు, ఆయుర్భాగమును, తత్వజ్ఞానమును తెలిసికొనగలగో, అది ఆయుర్వేద మనిపించుకొనుచున్నది.

ఈ ఆయుర్వేదము సహజ మనటకు కల్ప, కాలా క్యాద్యంగభేదకములగు (మతులు నిద్రాసమయము. ఆయుర్వేదమునకు, "వ్యవస్థాపకము, ఆయుర్వేద రోగ ప్రళయము," ఆరోగ్యవంతుని ఆరోగ్యమును కాపాడుట, రోగములనుండి తీవుల కాపాడుట, యను రెండు ముఖ్య ప్రయోజనములు కలవు.

ఇతర వైద్యశాస్త్రములు రోగచికిత్సలతో ప్రారంభింపబడియున్నవి. మనశాస్త్ర ములుగాక వ్యవస్థాపక ప్రాధాన్యముగ ప్రారంభించబడి యుండుట దాని యుత్కృష్టత వెల్లడియగుచున్నది. పూజ్యులగు ఆర్యులద్వారా కునికట్టయిన భారతపుణ్యభూమియందు, నిహు-ముఖ, పశోపకారవరాయలులను, అతిమేధావులగు మహర్షులు, ఆర్యులరోగ్యకమహర్షులు తమసర్వవ్యయము భారపోసినటులు, "విష్ణుభూతా యదా రోగాః ప్రాదుర్భూతాః శరీరజామ్ | తపోపవాసాధ్యయన బ్రహ్మచర్య ప్రతా యు సాం | తథా భూ తే వ్యసా శ్రోకం పురస్కృత్య ముర్తయః." "అథ తే శరణం శ్రీకం

ఆయుర్వేద మన్ని శాస్త్రముల వలె గాక సమస్తవైక వేద్యమై యుండును. ఇయ్యది లోక ప్రసిద్ధము. ఈ విద్యావిధానమున వ్యాపింప జేయుటకు గల సాధనసామగ్రిలను తమ తమ స్వాభావ సహిత బోధామృతములచే సభాసదులను ఆసంధముగ్నులం జేయగలకు. ఇదియే మా ప్రయత్నముని దలంచుట యీ సభావ్యవహారము ముఖ్యోద్దేశ్యము.

మన దేశీయ విద్యావిధానమునందు యీనేక దేశీయముల సారభూతులను గ్రహించి లోకోపకారమును ద్రవ్యాధ్యయన జేయుచుండుట సర్వజన విదితము. ఈ తరగతున మహాము

డా॥ కోకా అమోబలరావుగారు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద సమ్మేళనపు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు.

మౌఖిక తాము కృతతో విచ్చి యిట్టి మహాత్మ్యమునందు బాల్సాని శ్రేష్టత నందుచున్న ఆయుర్వేద కల్పలతకు తమ వరకోధనలనెడి యమృతవృష్టిచే నేవలయు చేసి యజ్ఞింపజేయుట ముదాపరామై యున్నది.

తమచే సభా భవనము దలంకరింపబడు నుత్త మానధేయిలు ఆయుర్వేదము నిరామయులై వైద్యుల ఉద్యమమును తన తన ప్రవృత్తములై లోకమునకు పండితములై సర్వరోగములకు నిసాయనములై విరాజిల్లునను దాధ్యయన గలుగుచున్నది.

మూలికా గణంబులకు శ్రమ యవక పంపాడించి సభా ముటపడున నమర్చి వాటి గుణ సహిత క్రియలనురూపములను జూపరులకు జూపి దేశసేవాపరాయణులగు వారు మాకు పరమాదరణీయులని నిశ్చయపరచుచున్నారము.

ఔషధములని విద్యా కాలతన జాతులకును శక్తిసామర్థ్యములను గలఃపరచుటకును సమర్థులని పెద్దలవలన వినియున్నారము. తమ తమ వైద్య విద్యాప్రభావవనిత లేజః పుంజములను అంధకారాంతర్గత తమగుణప్రాయ ఆయువు వర్షముల నిరామయులను జేయుటకు సమర్థ మైనదను దృఢవిశ్వాసములకు మా స్ఫూరణంబులయందు స్థాన మొసంగికారము. తాము ముఖ్యమయ్యులగు నివాసంబుల నొడిలి సమాద్రప్రదేశ ప్రాంతంబుల బృందావన పురంబులకు దయజేసి యున్నారము. ఇటు మిగుల తగుమైన పదుపాఠంబులు నాచరింతుల యందు కొరంత గలగవచ్చును. అట్టి వాటిని తాము మనంబున నిదుకొనక జగదుదరణ కార్యభారంబును వహించి మీ యపార కళజామృతవృష్టిచే మమ్ము జూతురని విన్నవించుచున్నాము.

ఈ సభ్యులకి శామకపథకు నెందరో కృపాసాగరులని విచ్చేసి యున్నారము వారివారి యాదాశ్య భావములు సభల నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించుటకు సమర్థులము.

తమ వివృద్ధివృద్ధిచే కర్తవ్యాశ్రయంబు బిరిగియెడు ప్రాణ పీడా నిరవనంబులగు వైద్య పండితుల నుపశ్వాసంబులను శ్రోత్రవేయంబు లగునటుల వివి యానందితురని నమ్ముచున్నాము.

ఈ సభకు రక్షకులు అగ్రాధికారులు లోకసేవా పరాయణులు లంగుగు తమ యొక్క స్వీయకృత్యములను వెలపునొనంగి సభ వలకరింప జేయుచున్నవారలకు కృతజ్ఞత నెట్లు చెంపవలయునో తోచు నుపేక్షాభావము నంగీకరించుచున్నాము.

ఇట్టి యారోగ్యదానకంబుల సభలు రాజాధిరాజుల వలన జరుగవలసివి. మేమీ సభాస్థానమును పట్టుకపుట ప్రేరేపణలను వారివారి యాచారభావములను పురస్కరించుకొని ప్రారంభించికారము. మరియు, మహామహులసహాయ ముండుట వలనను పట్టుకపుట యాగమము వలనను నిర్విఘ్నముగా జరుగునను నమ్మకము గలిగియున్నారము.

సత్సభలకు ఆలవాల ప్రాములగు తమకు స్వాగతమొసంగు భాగ్యమును జేమర్చిన ప్రకారాత్మక నేకవందనంబు లాచరించుచున్నాము.

వైద్యమహాకేయలారా! సభలనునవి కానియెడిది గలిగియుండుటచే మీ స్వాభావములను నాకేయములను కాలా తీతములగునటుల నొనర్చుకుండుట యనునది యందరి విద్యాంశుల ఆశయములు వెలువడుటకు పరాకారీయగును. తమ కృపా సహిత యపారదూరదృష్టు లీదన్వంతరి సభయందు ఆయుర్వేద సభాస్థలియందలి సహప్రాప్తు యమృత దృష్టులవలె శ్రవణంబు జేయగలండుటకు సభాస్థలియందలి సభ్యులందరికి స్వాగత మొసగుచున్నారము.

పంజాబు పింఛన్ శిష్యాలు

రాయబార వర్గమునకు గవర్నరుగారి జబాబు

సానుభూతితో విచారించు మనిరి

లాహోరు, జనవరి 21:- సర్దారు అనువనింగుగారి నాయకత్వమున పింఛన్ శిష్యాలు రాయబారవర్గమునకు గవర్నరుగారు దర్శనమొసంగిరి. గవర్నరు మెంటువారు శిష్యాలు యబ్బుండల విచారించుటకు సర్వకా సిద్ధముగనున్నార. కాన నాటిని తొలగించుటకు వారవలంబించిన వద్దతి భాగలేదు. అన్ని కల్లాలనుండి వలయు కాగితములను తెప్పించి లాహోరు డిప్యూటీ కమిషనరుగారి కొసంగి, ప్రాతశిష్యాలు యబ్బుండలను గూర్చి పూర్తి విచారించగోరిరి. పిమ్మట పంజాబు ప్రభుత్వ మువారు విచారించుట. ఇదివరకు పింఛన్ శిష్యాలుగలగాన ప్రభుత్వమునకు రాష్ట్రము త్రమపై 14 లక్షలు గ్రాంటుజేసిరని యు, 2100 ఎకరముల భూమియొసంగిరనియు గవర్నరుగారు తెలిసిరి.

శిష్యాలు జతచాల ఉత్సాహముతో ఇండ్లకు వెడలిరి. వారికి నేడు సాయం కాలము ప్రభుత్వమువారు ధనమువెచ్చించి అల్పాహారము లొసంగిరనియు తెలుపుచు నిచ్చి ఇండ్లకు బుకిరనియు తెలియుచున్నది. దినాను చమన్లాలుగారు శిష్యాలువిజయమునకు సంతసముచెలిసిరి.

శిష్యాలు పింఛనలపైనే ఆధారపడియుండజాలకు న్నారనియు, అందుచే తాత్కాలికముగ కాలజేసికొనుటకైన భూమి లొపంబవలెననియు శిష్యాలుకోరిరి. శిష్యాలు యెవరి వట్టువారు ప్రత్యేకముగపంపు దరఖాస్తులను డిప్యూటీ కమిషనరుగారు తమకు వంపుననియు తాను వాటిని సానుభూతితో ఆలోచించుననియు గవర్నరుగారు తెలిసిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

Dr. MATAMESWARA ROW, Physician & Surgeon. Asthma Specialist. బెజవాడ పురమున శివాలయంపీథిలో గౌరవ నీయులైన శేకువారి మేడమింద్ర పాతపాలీసుస్టేషన్

వద్ద డాక్టరు మతమేశ్వరరావుగారు ఆను బోంబాయి విద్యావంతులు బొంబాయియును తెరచిరి. వీరు ఉబ్బువకు "Asthma" దగ్గ వ్యాధులయందు బహు నిపుణులగు గలిగి ప్రత్యేక చికిత్సలను గాగ్రంటిగా బాగుచేయుదురు. వీరిచికిత్సయును చేయుదురు. మేహవ్యాధులను చికిత్సయు "Venereals" అనగా శ్రీ. పునఃపునః ముఖపంబంధమైన వ్యాధులను గాగ్రంటిగా బాగుచేయుచున్నార. ఈ వ్యాధులను బహుకరమముగా చేయుచున్నార. వీరు శస్త్రవైద్యమును చేయుదురు. శ్రీ ప్రపవైద్యమును చేయుదురు. విద్యార్థులకు పరసమైన చికిత్సయు చేయుదురు. మరా:- పేడలకు ఉచితముగా బొంబాయి ఇన్వల్యును.

ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాపీఠము - కోవూరు

ఒక ఉత్కృష్టదానము

దేశవాదీ పీఠము పెద్దబొట్ల పిఠామూర్తిగారి పెద తల్లి కొమార్తె జనసాక్షి పంకమ్మగారు, తాము యీ విద్యా పీఠమునకు కొద్దిదానము చేయవలసిగా న్నాను గనుక, నన్ను కృష్ణదత్త రమ్యుని యుత్తరము వ్రాసివారు. నేను వెల్లియేల నేనే రావలసి వచ్చినదయ్యెను, తామువచ్చి విద్యాలయ పరిస్థితులు చూచి ఆమెకు తోచినదాని నీయవచ్చును గదా యని యుత్తరమువ్రాసి, తాను పెద్దబొట్లపంకమ్మగారి వయస్సు గల దాననిన్ని మాకా లేజరిపోర్టును చూచి దానిపీఠమును గురించి తనకు నమ్మకము కలిగెననిన్ని నాచేతితోనే ఆదానము చేయవలెనని కోరికతో, శ్రీరామలక్ష్మణాచార్యుల కబురీ కని పెట్టుకొనినట్లు తాను కొన్ని మాసములనుండి వేచియున్నానని నిన్ని నెలవిచ్చివారు. ఈమెకు మనుమలు మొదలగు దగ్గరబంధువు లున్నను తనమచ్చు గడమలకు రెండువందరూపాయల లం యకొని నాచేతిలో ఒక బేయూరూపాయల కరెన్సీనోట్లు పెట్టి తనపేరమీద వేదముగాని శాస్త్రముగాని అభ్యసించు ఒక విద్యార్థికి ప్రతిదినము పెట్టించుమని యీమె కోరినది. తా నెంతకాలము ఇంకను జీవించవలసియుండునో తన యనసాన కాలమునకు తనకూడగలము చేయవారికి ఏమైనను ముట్టజెప్ప జాలనియెడల తనకలి రేయగునో యీ మొదలగువిషయములు, నే నెంత జ్ఞానముచేసినను, వానిని పెడచెవిపెట్టి, దైవము మీదనే భారమువేసి, యీవృద్ధునిక, తనకున్న దానిలో చాల భాగము యిక్ష్వాడే దానముచేయుట నా కాశ్చర్యము కలిగించి, భారతములో నశ్వమేధకర్మమందలి కష్టప్రథమరీతి ము జ్ఞాపకమునకు వచ్చినది.

ఒక కడుదీన బ్రాహ్మణుడు, జ్ఞానుకాలములో అక్కడక్కడ చేలలో పడియున్న తృణధాన్యముల నేరికొని తన నలుగురు మొబర్లగు కుటుంబమునకు ఒక చిన్నరొట్టెను చేసికొని తినబోవుచుండగా యముడడిగిగా వచ్చినపుడు, ఆయన యొక లి రీ ట్టుట కు గా ను రొట్టె నంత యుని చచ్చి, తాను తనకుటుంబము పక్షుండీరి. ఈ త్యాగమునకు మెచ్చి, ఆ బ్రాహ్మణుని ఆతని కుటుంబమువారిని ఆహ్వానించునకు యముడు పంపెనట! ఒక ముంగిసకు, అక్కడ పడియున్న పిండిరేణువులు అతిధిపాద్యము అంటినంత మాత్రముననే, దానితలయు ఒక పార్శ్వమును బంగారు మయమైనదట! ఈ ముంగిస ధర్మరాజుగారి యశ్వమేధయాగమునకు వచ్చి, అక్కడి భోజనపదార్థములను భుజించి, వానిలో తానెంత దొర్లినను తన రెండవ పార్శ్వము కనకమయము కాలేదని ధర్మరాజుగారిలో మొలపెట్టుకొన్నదట! దీని ఫలితార్థ మేమనగా, కొట్టికొడు లక్షలకొలది యచ్చినదానముకంటే ఒక బీదరాలు తన జీవనమునకు ముఖ్యవసరమైన దానిలో నుండి చేసిన ఒక్క దమ్ముడే దానము అనేకరెట్లు నైతిక విలువ కలిగిన యుత్కృష్టదాన మనుటకు నెట్టి సందేహము లేదు.

మన నిరాదంబరజీవనమునకు కావలసినది పోగా మిగులుచుకొనగలిగిన ద్రవ్యము, మన బీదసోదకుల కొరకు వినియోగించవలసిన బ్రహ్మ సామ్యుని భావించుకొను జమిందారులు ధనములు మనలో విక్రీలి అరుదుగ నున్నారు. ఒకవేళ, కొందరు తమ కీర్తికొరకు దానములు చేసినను, ప్రజోపయోగకరమైన యేవంసావన నైనను కాశ్యోతపునాదులమీద నుండునట్లు మనవారు కలిపి దానము చేయజాల కున్నారట. ఎవరంతట వాడు, వ్యక్తులకు కొద్దికొద్దిగా ఇచ్చుచుండుట, లేక ప్రత్యేకముగ తాము స్వల్పసంస్థాపనల నేర్పరచి వానిని కాశ్యోతముగా నిలుపుటకు తగినంత ధన మొసంగ లేక వానిని కృశింపజేయుట ఆచారమగుచున్నది. కాని పేదప్రతిష్ఠలను వదిలి తమ 'మ' ధనరాములను కలిపి ఒక్కొక్క సంస్థాపనను నిర్వహించుటకు ప్రయత్నింపరు. ఇలియగార, మరణకాలమున నైనను తెలిగించి దానము చేయగలమని కొంద రనుకొందురు. వీరి కప్పుడు స్వలహయే లేకపోవచ్చును. లేక, తన సమీప బంధువు లందరు తనమట్లునుండి యెచ్చుచుండగా, వారియందు గల ప్రేమచేతను మనోదోర్బల్యమునలనను ఏమియు చేయజాలక పోవచ్చును. ఒకవేళ దానము చేయగలిగినను యిది నికృష్టదానము గాని యుత్కృష్టదానము కాదు. ఇది త్యాగ మనివించుకొనజాలదు. తాను తినజాలక, మరియొకరికి చెందుచుండగా, అతనిచేతులలో నుండి లాగికొని ధర్మము చేసినట్లు భావించవలయును. దీని కొక చిన్నయదాపారణము నిచ్చెదను.

ఈ విద్యా పీఠపు కమిటీలో నొక మొబర్లు, యేలూరు కాపురములు భాగరాజు లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు యీ నెల 6 వ తారీఖు యేతాదకి, ఆదివార ముదయమున, మన

బహుమానము రు. 500.

తం తి వి లా నం
“గుల్ బహార్.” మద్రాసు
గుల్ బహార్ తలనూనె రిజిస్టర్

ఆర్యులారా, గుల్ బహార్ తలనూనె నుకమోగించినవెంటనే, కళ్లకు చుటవలయును, మెదడునకు శక్తినిగలిగించి వెంట్రుకలు పొడుగునాను, నలుపుగాను పెరుగునట్లొనర్చును. వెంట్రుకలను రాలిపోకుండునట్లుగా వెంట్రుక కుదుర్చును. గట్టిపరచును. పేలను చంపును. కంటిదృష్టిని అభివృద్ధిపరచును. వీటి అన్నిటిలోకి గొప్పవంగలి ఏమనగా దానియొక్క మంచినీరువాసన. ఉపయోగించినవారి మనస్సులోజంకచేసి పుష్కములతో నింపియున్నట్లు కనిపించును. మేము ధృఢముగా చెప్పనదేమన గుల్ బహార్ యొక్క నువాసన ఉపయోగించినదాని వారమురోజులవరకు నుండును. తదుపరి స్నానమొనర్చిన పిమ్మటనుకూడ యింకను సగము నువాసన నిలచియుండును. ఇండియాలో అనేకవిధముల తలనూనెలు తయారై యుండి యున్నప్పటికి, యిట్టి నువాసన, యిట్టి ఉపయోగముగలవి మరెవరైనను లేదు. ఇట్టి లాభమును చేకూర్చునట్టి తలనూనె ప్రపంచమందు మరేదియులేదని నొక్కి వక్కాణింపగలము. జాగ్రత్త! విదేశీయములనుండి జాగ్రత్త. ధరలు.

గుల్ బహార్ తలనూనె 2 బెస్టుల సీసా 1 కి	ప్యాకింగుతో సహా	0.14-0
డిబ్బో	1/2 డజను	2.8-0
డిబ్బో	డజను	9.0-0

TAJ MUL HUSSAIN,
Indian Scent Manufacturers, Ellis Road, Mount Road, Madras.

యోగ్యతా పత్రములు తిరువల్లి క్షేత్ర మద్రాసు 27-4-1928

గుల్ బహార్ తలనూనెనుకమోగింపుట (ప్రావయ్యుట) కొరకమీద నాన్నే హితునడిగిరి. అది నాగ్యమైనదనియె నాకు రిపోర్టు చేయవచ్చును.

డాక్టర్ సి. నరేశ్వర్

కొన్నిరోజులు మద్రాసు కార్పొరేషన్ ట్రాజ్ మల్ హుస్సేన్, ఆత్మరవ్యాపారి, ఎలిస్ రోడ్డుమాంటూరోడ్డు మద్రాసు, వారివద్ద నొక గుల్ బహార్ తలనూనె సీసా కొంటిని. నేను యిదివరలో బహు పొందగలిగినతల నూనెన్నిటికంటే శ్రేష్టతరమైనది. వెంట్రుకల బాగుగా నభివృద్ధి పరచును. మెదడునకు చల్లదనమును గలిగించును. దీని నుపయోగించుటవలన నాకు ముగ్ధము నలడెను. అందువలనయితరలకు సలహామిచ్చుట నాకు పరమానందముగా నుండెను. ట్రాజ్ మల్ హుస్సేన్ గారి యందుకుగాను నేను బహుకరించిన దీపర్తి ఫీకెట్.

ట్రాజ్ మల్ హుస్సేన్, ఆత్మరవ్యాపారులు, ఎలిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

శుక్రవారము చేసినదానము, యిట్టి రుగ్మతలేకనే ఆహారమును గ, అకస్మాత్తుగా స్వర్ణమైతి. ఈయన మా విద్యాపీఠాచార్యులలో నాలుగు వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి ఒక శివాలయమును కట్టించిరిగాని, దాని నిత్యనైవేద్య భూపతిపారాధనల క్రమము యేర్పాటు చేయవలెనని సంకల్పించుచుండేనే నాని, తన జీవితకాలములో, అని సరిగా జరపజాలక పోయెను. కాశీయాత్ర కొద్దిమాసముల క్రిందనే చేసినవచ్చెను. ఒక్కడే పది సంవత్సరముల పిల్లవాడున్నాడు. సాలుకు కనీసము యేడువేల నికరాదాయముగల భూములు కలవు. ఈయనయొక్క పండ్లండు పినపుకాటి పిండప్రదాన సమయములో నేడను, వారి కొందరు నేపీహితులతో వెల్లి ఆయన చేసిన, చేయదలచుకొన్న పనులను గురించి చాలా కాలము మాట్లాడితిమి. పాపము! విచార మున్నారై, వ్యవహార జ్ఞానము లేనిభార్యయు, పసిపిల్లవాడును ఏమి చెప్పగలరే! భర్తసోదకులను, భార్యసోదకులను యెట్లు తెలిగించి దానము చేయగలరే! ఆసమయములో కుటుంబాన్ని యేదెనిపిది పండు యకరములలో యిరువది యకరములు భార్య దానము చేసినను, న్యాయశాస్త్రప్రకారము మెనకును నైదుచేయును. అయినను, అట్టి దానమును ఆమె చేత చేయించగలవారు లేక తిరిగివచ్చితిమి. ఇక్కడే, ఆయన సోదరుడు, గుండుగోలనూరాపురముడు కొండవరామయ్యగారు తన ఆస్తిగారి తాలూకు రికార్డు విలియం నేనుగా, ఆయన స్వనమ్మారిన, 1927 వ సంవత్సరములో ఒక చిన్నబుక్కులో, తన అనంతరము పెదపాడు గ్రామము తాలూకు అయిదు యకరములను పుణకొల్లు గ్రామము తాలూకు అయిదు యకరములను, తాను కట్టించి ప్రతిష్ఠ చేసిన, యీ విద్యాపీఠాచార్యులలోని శివాలయమున కీయవలసిన దనియు, ఇదివరకు విద్యాలయమునకు తా నీయ నేర్పరచుకొన్న మూడు రూపాయల వార్షికమును, కాశ్యోతముగా జరుగునట్లు కొంతభూమిని విద్యాలయ కమిటీ వారి పరమ చేసి, జమా ఖర్చుపట్టిని తీసికొనుచుండవలెననియు వ్రాయబడియున్నదని నాకు తెలియజేసెనారు. ఇదిగాక, తనభార్యకు కొంత ఆస్తి యిచ్చుచు ఆమె కిష్టమున్నచో, ఆమెకిష్టమైనపుడు దానిని మాపాతకాల కిచ్చుటకు సలహా వ్రాసివారట! తానే, తన జీవిత కాలములో యీదానము చేసికొన్నయెడల, తనకు తృప్తియు,

పంతోషమేగాక తనవంటి యితర సంకన్త గృహస్థులకు యెట్టి మార్గదర్శకత్వ యొందురే! పోనిండు. ఈలాగునైనను మనలోని ధనవంతులు, యెంతమాత్రమైనను చేయక గలిగించువాడు! శివమంతయు, ఉపనిషద్ వ్యాఖ్యములను చదువుచు శుక్లవేదాంతపు ముక్కలు నోటినుండి పదారాలుయందు నుగాని త్యాగమును కనువరుప జాలని సంకన్త గృహస్థుల నెందరిని చూచుచుండుటలేదు! మనదేశములో ఆధ్యాత్మిక దృష్టి యెక్కువగనున్నదని విజ్ఞునిగురుగారి యంగూడు అమెరికా మొదలగు పాశ్చాత్యదేశములలో భౌతిక దృష్టితో ధన మార్జించువారు, ఎంతెంత త్యాగము కనువరుచువాడో చూడుడు. వారికన్న త్యాగశీలులు, మనలోని సంకన్త గృహస్థులలో నంతగా కనబడవు. వీరి విద్యుక్తధర్మములే వీరికి తిన్నగా తెలియవు.

జరయు మృత్యులేని జననట్లు ప్రాజ్ఞుండు!
ధనము విద్య గూర్చులభపయి!
ధర్మ మాచరింపదగు మృత్యుచే దల!
నట్టి యీడ్వబడినవాడువోలే!

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు

స్వర్ణవంగం - తు 1 కి రూ 5

ఇది సహాయకములకు చక్కనిమందు. జీర్ణించినది యు, ప్రసించుమన్న నెగబాడ్యములకు (గోరీయ) స్త్రీలకునువ్యాధులకు (బట్టలబిడుపు, లాకోరియా) వజ్యాధిమధన ఇచ్చు నుల ఆనందములేదు. మేనావారి కీళ్లనొప్పులు, మేనానులన పుట్టిన నోటిత్రాచ, వారి అగుచి, తిర్యగవృక్షము, విర్యదోర్బల్యమును పోగొట్టును. శుక్లము, వృద్ధియును. పంభాగ కీర్తిని పుట్టించును.

ఆభ్రక భస్మము - తు 1 రూ 4 లు

అతిమృదువు, వేడి, దగ్గు, తియ్యను, మూత్రమందల చక్కెరపడుటను, శరీరము తెల్లమునరయుండుటను నివర్తిచేయుటలో బోవధరాజును.

నం 122-2

చరకాశ్రమము, నూజివీడు (కన్నడ)

దేవాదాయచట్టము

ఆంజనేయులుగారి సవరణబిల్లుపైన

సూర్యనారాయణరావుగారి విమర్శన

దేవాదాయ చట్టమునకు మ-రా-రా-త్రి పిల్లలమరి ఆంజనేయులుగారిచే ప్రవేశపెట్టబడనన్న సవరణబిల్లును జూరారు సూర్యనారాయణరావుగారు యీ నెల 1-వ తేదీ ఆంధ్ర పత్రికయందు కేవలపాత్రికభావముతో విమర్శించియుండిరి. ఆంజనేయులుగారిని అడిగిన ప్రశ్నలకు వారెట్టిసమాధానము నిచ్చుకో నిరీక్షించెదను. ఆ ప్రశ్నలుగాక తక్కినవిమర్శనలో గల అభిప్రాయాలను అసందర్భములను మాత్రము వివరించుచున్నాను.

1. వాదయగమునకు పిమ్మట, తిరిగి ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చిన హిందూమతమునందుమాత్రమే విగ్రహారాధన అవలంబింపబడినదనియు, దేవాలయవ్యవస్థ ఏర్పడినదనియు, పూజావిధానములను నిర్ణయించు అగమములు కల్పింపబడినవనిన్ని, ఈ విగ్రహారాధన అంతకుపూర్వము లేదనిన్ని, క్రుత్తిస్మృతిసమ్మతము కాదనిన్ని జూరారు సూర్యనారాయణరావుగారు విమర్శించిరి. అధునిక కృతములగు దేశచరిత్రలనుచూచి వీరు వ్రాసినదే గాని క్రుత్తిస్మృతులను వీరుచూచి వ్రాసినవాక్యములుగావని నానమ్మకము. ఆ దేశచరిత్రలబట్టి అయినను, వాదయగము ఈ చ్చ దేశ యందున్న పుడు హిందూదేవాలయములు దీనిని తియించుచుండి వాదయగము డీ జీ చ నెంట్టనే ఈ దేవాలయములు ఎక్కవప్రాముఖ్యమునకువచ్చినట్లు లేలనున్నది. అంతేగాని, వాదయగము తరము హిందువులు దేవాలయవ్యవస్థను కల్పించినట్లు అసంభవము. వాదయగములలో మనము ప్రతిమలను పెట్టుకొని, వానిని దేవాలయములకు మార్చితిమనట నిరాధారమున అసత్యము. తిరుచి, శ్రీరంగము, కాశీ మొదలగు మహాక్షేత్రములలో స్వామి స్వయముగ నుద్భవించినట్లును, కొన్ని స్థలములలో దేవతలు అలయ గొల్పుర వ్రాకారాదులను నిర్మించి స్వామిని పూజించినట్లును ఆయా స్థలపురాణములు ఒకటికంటెచున్నవి. అంతేగాక, వానియొక్క నిర్మాణమునబట్టికూడ అవి వాదయగమునకు చాలపూర్వమైనవని నిశ్చయింపకలేకము. విశ్వామిత్రునియుగమున తీర్చుసందర్భములో కాశీకిగిన హరిశ్చంద్రుడు వాదయగమునకు చాలపూర్వపువాడేనని, నవీనదేశ చరిత్రలు ఆమోదించుచున్నవి. అట్టి హరిశ్చంద్రుడు కాశీవిశ్వేశ్వరస్వామిని సందర్శించెననియు, పూజించెననియు నిదర్శనములు గలవు. కనుక దేవాలయ వ్యవస్థ వాదయగమునకంటెను చాల ప్రాచీనమైనది. మనము పాత కాలలో చదువుకొన్న హిందూదేశచరిత్రలు రమాలిపి 2000 సంవత్సరములయొక్క చరిత్రను మాత్రమే తెలియజేయుచున్నవి. అంతకుపూర్వపుగాధ పురాణములనుండి, స్మృతులనుండిన్ని క్రుత్తులనుండిన్ని, ఇంకా పురాతన కాపనము మొదలగువాని నుండి మాత్రమే గ్రహించగలిగియున్నది. ఈహిందూదేశచరిత్రను, విగ్రహారాధన ఉత్పత్తిని, నిర్ణయింప వీలులేదు. వాదయగమునంతరము విగ్రహారాధన పుట్టినదనట లేక అగమములు వ్రాయబడిన వనట నిరాధారము. అగమశాస్త్రములను సేవకరచుటకై అధునిక కృతములని రావుగారు నిరూపించుటకు క్రయత్నించి, అందులకై సాకార బ్రహ్మోపాసనమే క్రుత్తిస్మృతులందు చెప్పబడలేదనిన్ని ఇటీవల ఏర్పడినదిని వ్రాసిరి. ఇది అతిసాసాసము.

విక్రీతి ప్రాచీనములైన దేవాలయములకు సంబంధించిన దానపత్రములు, శిలాశాసనరూపకముగా నున్న శివు, వశించి పోయినవి. శిలాశాసనములుగూడ సక్కుతుగా అచ్చటచ్చట మాత్రము నిల్చియున్నవి. ఇశాం కవిషనువారియెడటకు సాధారణముగా, ఎచ్చటనోగాని పన్నులు లేబడనే లేదు. అనేకసందర్భములలో, ఆపన్నులు పోయినట్లును, కుతకు రామకృత్తి అయిపోయినట్లును, ఇశాం రిజిస్ట్రలో వ్రాయబడియున్నది. ఇశాంకవిటివారియెడటకు లేబడిన పన్నులలో చాలభాగము 18 వ శతాబ్దములోనే అయిపోయియున్నట్టి ఆ 18 వ శతాబ్దములోనే దానములు తాలూక పన్నులు ధిద్రవరువబడి యుండెననియే మనము గ్రహించ గలుగుగాని ఈవిషయమునబట్టి వాదయగమునంతరము దేవాలయములు నిర్మింపబడినవనిగాని లేక 18 వ శతాబ్దమునకు పూర్వము దేవాలయము లేవని వ్రాయుటగాని సరిగారు.

పూర్వకాలమున ఎల్లచోటులను భూమి శాసనసంతయండి, రొక్కసామ్మ లేకుండెనట! రొక్కసామ్మ యచ్చినయెడల అర్చకుమేజిర్లు తినివేయుదురను భయముచే పూర్వపు ప్రభువులు భూమిని దానముచేసెరట! ఇందుచేత శాశ్వతముగు భూదానమునే చేయవలెను. అగమమాత్రములు పుట్టియుండవచ్చుట! అహ! ఎంత పహేతుకముగ నున్నది! రావుగారు పీ

డక ఆయి యుండిగూడ ఇట్టి అసందర్భపు వ్రాతలు వ్రాయుట అశ్చర్యమునకు కలిగించుచున్నది. రొక్కసామ్మ లేనికారణమున ప్రభువులు భూదానమును చేసెరని వ్రాసి యూరకండిన గుడ్డిలో మొగ్గనండెడిది. ఇట్లునటకు గూడ అవకాశము లేదు. ఏరాజ్యమందలి భవము ఆరాజ్యములోనే యుండెడి పూర్వకాలములో, రత్నములను రానులుగ వోసి అంగదులందమొడి పూర్వప్రభువుల కాలములో; కవిశ్యమునకు అక్షరలతువచ్చిన పూర్వప్రభువులకాలములో, రొక్కసామ్మ లేకుండెడిదనట కల్ల. భూమిశాసనసంత యుండెడిదనగా, జనాభా తక్కువగా నుండెడిది అర్చకుచేసికొనినవో ఇందులో సత్యముండును. రొక్కరూపకమైన దానముచేయునెడల, అర్చకుమేజిర్లు తినివేయుదురను భయము దారలకు ప్రభువులకు కలదని సూర్యనారాయణరావుగారు వ్రాసెటలో; వప్పులొకాలుబెట్టిరి. దానమును అర్చకులు దిగ్రమిగుడురను భయము కలిగినపుడు వారి స్వాధీనమందే భూములనుండుట ఏలక! భూమిదానమచ్చే అయినదాన అర్చకులు తినలేదా! స్వామికి చిల్లిగవలయునను నెప్పింపక, అర్చకుడు భక్షించుటకనుకాశములేదా! అర్చకుని దేవునియొక్క మేజిజరుగ లేక ఏ జంటుగ నియమించి, భూములను జిగ్గులించిరి కదా రావుగారు నూచించియుండిరి. తినివేయుదురని భయముగలిగినపుడు, ఈ అర్చకులనే ఏల స్వామియొక్క మేజిజరుగ నియమించి, భూముల నప్పగించవలెనా? దేవాలయమున కవసరమగు మరమ్మతుల చేయించుచు, ఉత్సవాదుల బైభవముతో జరుపుచు అర్చకునికి సామాన్యకటుంబ భూతాదీనిచ్చుచూ, ఆ భూములమీది అయినదానము జనాభిర్లు చెప్పగలిగిన కార్యధురంధరులు అర్చకుడు భజింపలేదా! దేవునికళ్యాణమునకు, ఉత్సవాదులకు, దమ్మిడి ప్రతిభల మక్కురలేకయే, అనేకులు మేజిజరు లభించుచున్నపుడు, ఈభూములను తమ స్వాధీనమందుచుకొని, స్వామికి భిక్షుపెట్టుటకు, అపూర్వకాలమందెవరను లభింపలేదా! దానముచేసిన ప్రభువులు, తమ ఉద్దేశానుసారముగ, ఆదానములు వినియోగింపబడునట్లు పరిపాలించుకొని వారికి లేకుండెనా! ఆదానమువలని లాభము అర్చకుని కుద్దేశింపబడక, స్వామికి ఉద్దేశింపబడినవచ్చుచు మాత్రమే, (రొక్కరూపకమైనవో) తినివేయుదురను భయము ప్రభువుల కుండునోనా! అట్టిభయము ప్రభువుల కుండెయున్నవో, భూములనుకూడ, అర్చకుల స్వాధీనమొనర్చియుండరు. నిస్సందియముగ, ప్రభువులే, భూములను; అర్చకుల స్వాధీనమందుచుట, అర్చకులయొక్క హక్కులనే బలపరచుచున్నది.

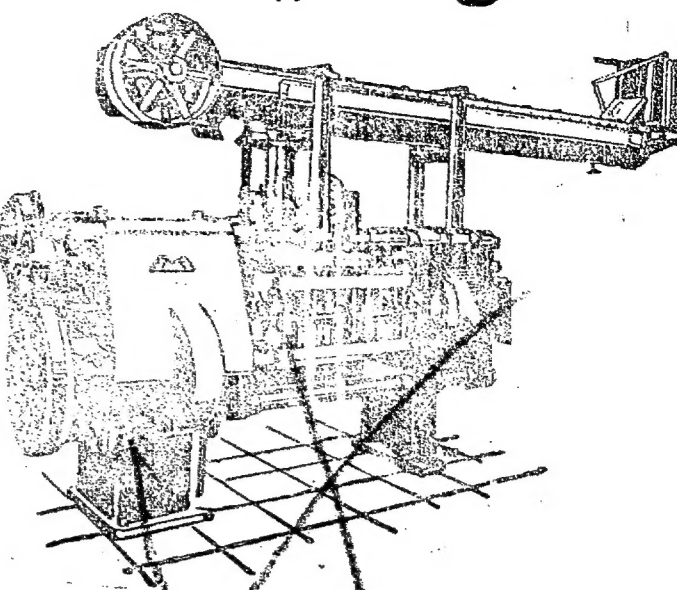
ఈ భూములు, అర్చకుల కుద్దేశింపబడినవి. కాని చో, మత విషయములందు ఎక్కువ శ్రద్ధతీసికొనిన, పూర్వపు, స్వదేశ ప్రభువులు, అర్చకులనుండి, తమదానములయొక్క ఫలమునకు జనాభిర్లు లడిగియుండెడివారు. అట్టిది మనముగాని, మనపూర్వులుగాని కని విని ఎరుగము.

4. క్రతిగృహీత నోరులేని ప్రతిమగనుక అర్చకుడు, ఆ ప్రతిమయొక్క ఏజంటుగ లేక మేజిజరుగ ఆభూములను తన స్వాధీనమందుచుకొనెనట! ఇదియొక అమృతము. సర్వాంగ సందర్శనలగు దివ్యమూర్తులను నోరులేని ప్రతిమలని పర్ణించుట

హిందూమతమునందే దశచారము. అధమును, నిజమును హిందువు అట్లుగూడెడు. అంతేగాక ఈవర్ణన రావుగారి వాదన కుపకరించుటకు మాత్ర, విరోధముగనెన్నుకొని నోరులేని ప్రతిమ దానము పెట్టు ప్రతిగ్రహింపగలుగునా? అసంభవము. ప్రతిమ, క్రతిగృహీతకానేరదు. ఆప్రతిమ కర్షకు, మేజిజరు లేక ఏజంటు ఎట్లుండునా? ఇట్లు నోరులేని ప్రతిమ అనటకుమాత్ర స్వామి అను పదము నువయోగించియుండినచో, ఆప్రతిమ ప్రాణక్రతిక అయినదిన్ని, కళాసంయతమైనదిన్నిగాన, దానమును క్రతిగ్రహించుటకు సమర్థమైనదని వాదించుటకు కొంత అనువుగ నుండెడిది. ఇట్లుయినను వ్రాసినవారు కారెరి. ఇట్టి సందర్భములోగూడ, స్వామియే క్రతిగృహీత అనటకు వీలులేదు. దానము ఎవరికొద్దేశింపబడిననను, క్రత్తకుముగ, మానవునిచేతనే ఆదానము పరిగ్రహించబడవలెను. దానము స్వామి కుద్దేశింపబడినవచ్చుచుగూడ అర్చకుడే, ఏల ప్రతిగ్రహించెననగా, అర్చకుడు స్వామికంటె భిన్నమైన వ్యక్తిగ నెన్నడును భావింపబడియుండలేదు. అర్చకుడు స్వామియొక్క చరస్వరూపి. క్రతి స్థాపనయందు అర్చకునియందు కొన్ని కలలు ఆవాహన చేయబడును. అప్పటినుండియు, అర్చకుడు, స్వామియను అవిశాభాసంబంధమున వ్యవహరింపబడుదురు. ఈ సుక్రసిద్ధ సాక్షి క్రవాయములను నిస్మరించి, ఈదానములనుగూర్చి వ్యాఖ్యానము చేయ బూనువారికి, మన సూర్యనారాయణరావుగారి వలెనే, అశ్చర్యమును పొంది, దానము స్వామి కుద్దేశించియుట! అర్చకు డను భ విం చు ట య ట! అని 'టవర్ణమును యధేచ్ఛగ శేర్చుకొనవలెనే గాని ఆదానములయొక్క నిజతత్వమును గ్రహింపలేరరు. బ్రతులకు సంబంధించిన సాక్షాత్త సిద్ధాంతములతో, హిందువులయొక్క శాస్త్రసమ్మతములైన దానములను గూర్చి విమర్శించుట విధదముగ కనువీంచును.

5. మన సూర్యనారాయణ రావుగారు పూర్వపు ప్రభువులు భూదానమునే చేసియుండుట కసందర్భముగ నూచించిన కారణములను విమర్శించియుంటిని. సరియగు కారణములను సంగ్రహముగ నూచించెదను. భూదానము శాశ్వతమైనది. ప్రతిగృహీతకు సంతుష్టినొందించునది. ఉద్దేశింపబడిన ప్రయోజనము నేరవేర్చుటకు, ఆయాకాలముల మార్పుల కనుగుణ్యముగ ఈ వినిచ్చునది. వీనిఅన్నిటికంటెను ప్రధానమైన కారణము శాస్త్రీయముమే! ఈకారణములను జటియే శాస్త్రీయమును పుట్టియుండవచ్చునని యూహించిన ఊహింపవచ్చును. దీనికితోడు ద్రవ్యరూపకముగు దానమునకు కొన్ని ప్రత్యేకవాదములు గలవు. అది శాశ్వతమైనదిగాదు. దాతనుగూడ వ్యాపిహిమునందు ముంచుచూ, మనసును వెనుకకు లాగును. క్రతిగృహీత నుగూడ పూర్ణముగ సంతుష్టినొందింపజాలదు. అంతే గాక అది చలనమైనది. వీని అన్నిటికంటెను, అది శాస్త్రనిషేధము. వైకారణములచొప్పుననే, ద్రవ్యరూపకముగు దానము అగమములచే నిషేధింపబడి యుండెనని ఊహింప నిచ్చగలవా యూహించుకొ

ఆ యి ల్ మిల్లు యం త్ర ము లు

నల్లయిదాట్లు:-

VOLKART ENGINEERS

ఆర్కినియన్ ఏజి, మద్రాసు

ప్రదర్శనశాలలు బెజవాడలోకూడ గలవు.

పరిశీలనలో యీకంపెనీ ప్రస్తుతపు మేనేజ్మెంటుక్రింద చాలా లాభకరముగా పనిచేసి వాటాదారులకు తప్పక యెక్కువ లాభమును పంచిపెట్టు ననుటకు యంతమాత్రము సందియము లేదు. గనుకనే విదేశీమాహుకారులు కొందరు యీ మిల్లును 4½ లక్షల రూపాయలకు కొనుటకు యేర్పరుచుకొన్నారు కాని గవర్నమెంటువారు కర్నాటిక్ మిల్స్ వాటాదారులకు 4 లక్షల రూపాయలకు యిచ్చుటకు యొప్పకొని యున్నారు.

యీ కంపెనీ కర్నాటిక్ మిల్స్ వాటాదారుల లాభమునిమిత్తమే స్తాపింపబడి యిందులోని షేరులు వారికే అమ్మబడుచుండుటవలన యీ కంపెనీకికూడా నదరు 4 లక్షల రూపాయలకే గవర్నమెంటువారు నదరు మిల్లును యిచ్చెదరని నమ్ముచున్నాము. యీ పరిశ్రమలోని అనుభవజ్ఞులు యీ మిల్లు కట్టడములను యంత్రములను పరీక్షచేసి అవి సరిగా వున్నవనియు యింకొక 50 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినయెడల యీ మిల్లు రోజుకు 4 టన్నుల తెల్ల కాగితములను 10 టన్నుల పల్పును తయారు చేయగలవనియు మిల్లు మంచిలాభము యిచ్చుననియు అభిప్రాయపడియున్నారు.

3 ఈ కంపెనీ ఆదాయ వ్యయములను తెలుపు అంచనా.

రోజుకు 4 టన్నుల కాగితముల తయారు

ఖర్చు రోజువారీ

పెదరు	రూ 240-0-0
బాగ్గు	210-0-0
కమిషన్లు	340-0-0
నున్నము	} 160-0-0
పైజంగుసామానులు	
కూలీల జీతములు	320-0-0
మరమ్మత్తులు	90-0-0
యెక్స్ పర్జులు వగైరా	} 80-0-0
జీతములు	
డిప్రీసియేషను	80-0-0
సాదరు	80-0-0

1600-0-0

ఆదాయము రోజువారీ

4 టన్నుల కాగితములు టన్ను 1 కి
రూ 500 చొ॥ రూ 2000-0-0

2000,00

ఖర్చు 1600-0-0

లాభము 400-0-0

నవతర్కము పనిచేయు 300 రోజులకు $300 \times 400 =$ రూ 1,20,0000

వరా:—ఈ మిల్లుకు పేషరును తయారుచేయు యింకొక యంత్రమును చేర్చినచో రో॥ 1-కి 15 టన్నులు కాగితములు తయారుచేయవచ్చును. అప్పుడు నవతర్కమునకు 4,50,000 రూపాయలు లాభము వచ్చును. ఆ పేషరుచేయు యంత్రము కూడా ఒకలక్ష రూపాయలు లోపుగానే దొరకవచ్చును. దానినికూడా తర్కలోనే ఖరీదుచేసి యీ మిల్లును పూర్తిచేయుటకు నంకల్పింప బడినది.

4. యీ కంపెనీలో 50 షేర్లు తీసుకొన్న ప్రతివారికిని డైరెక్టరు అగుటకు హక్కు గలదు. యెక్కు ఆఫీషియో డైరెక్టరులకు 50 షేర్లు తీసుకొనవలెనను నియమములేదు. డైరెక్టరులు మీటింగులకు హాజరైనందుకు మీటింగు 1-కి రూ 15-0-0 ప్రతిఫలము యివ్వబడును. రాజమండ్రి కాపురస్తులుగాని డైరెక్టరులకు మీటింగులకు వచ్చుటకై రాకపోకల ఖర్చులు కూడ యివ్వబడును.

5. డైరెక్టరులు 1000 షేరులకు దరఖాస్తులు వచ్చినతరువాత అల్లాట్మెంటు చేయుదురు.

ప్రి లి మి న రీ ఖర్చులు

6. ప్రిలిమినరీ ఖర్చులు షేరులు పోగుచేసినందుకు కమిషన్ గాక 2000 రూపాయలు అగునని అంచనా వేయబడినది. యీ ఖర్చులు కంపెనీయే భరించును. యీ కంపెనీలో షేరులు పోగుచేయుటకై నియమింపబడిన క్యాన్వాసింగు యేజెంట్లకు 100 కి 2-0-0 చాటకుండా కమిషన్లు యివ్వబడును. రొక్కముకు తప్ప ఇతరవిధముగా షేర్లు ఏమియు ఇయ్యబడలేదు.

ఖరారు

మోతే, వైడా అండ్ కంపెనీవారు యీ కంపెనీని స్థాపించుటకై యేర్పాటు చేసినందునను, యీకంపెనీకి వర్కింగు కాపిటల్ కు పెట్టుబడిక్రింద లక్షరూపాయలవరకు యిచ్చుటకు యొప్పకొన్నందునను వారికి యీకంపెనీ రిజిస్టరు అయినది మొదలు 15 సం॥వరకు యీకంపెనీయొక్క మానేజింగు యేజెంట్లుగా యేర్పాటుచేయుటకు యీ కంపెనీవారికిన్ని మోతే వైడా అండ్ కంపెనీ వారికిన్ని ఖరారు వ్రాసుకొనేటట్లు యేర్పాటు జరిగినది. ఆ ఖరారుయొక్క నకలు ఆర్టికిల్స్ ఆఫ్ యెసోసియేషనులో ఒక భాగములో చేర్చబడినది. యీ కంపెనీ రిజిస్టరు అయిన వెంటనే డైరెక్టరులు నదరు ఖరారు ఖాయపరిచెదరు. నదరు ఖరారు ప్రకారము మోతే వైడా అండ్ కంపెనీవారు యీ కంపెనీయొక్క పనులన్నియు మానేజింగు యేజెంట్లుగా నిర్వహించుటకై వారికి ప్రతిఫలముక్రింద కంపెనీకి వచ్చు నికరాదాయములో నూటికి 10 రూపాయల వంతున యివ్వబడును. కంపెనీ యుద్యోగిగనులకున్న, యేజెంట్లకున్న, కూలీలకున్న, నొకర్లకున్న, జీతములును, అద్దె మొదలగు యితర ఛార్జీలన్నీ కంపెనీయే భరించవలెను.

8. ఆర్టికిల్స్ ఆఫ్ యెసోసియేషను నకలున్న, మానేజింగు యేజెంట్లతో యేర్పరచుకొన్న ఖరారుయొక్క నకలున్న, కంపెనీయొక్క రిజిస్టరు ఆఫీసులో చూచుకొనవచ్చును.

ఇందుతో జతపరచిన దరఖాస్తుఫారముమీద డిఫాజిట్ తో కూడ యీ కంపెనీ బాంకర్సుకు కాని, మానేజింగు యేజెంట్లకు గాని దరఖాస్తులు పంపించుకొనవలెను.

దేవాదాయచట్టము

అంజనేయులుగారి సవరణవిల్లుపైన

సూర్యనారాయణరావుగారి విమర్శన

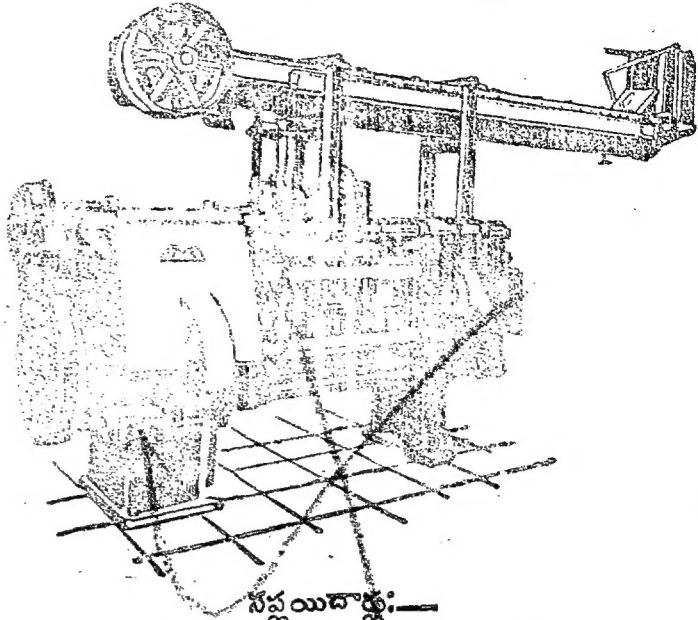
దేవాదాయ చట్టమునకు మ-రా-రా-శ్రీ పిల్లలమరికి అంజనేయులుగారిచే ప్రవేశపెట్టబడను పవరణవిల్లును, అలాగు సూర్యనారాయణరావుగారు యీ నెల 5-వ తేదీ ఆంధ్ర పత్రికయందు కేవలపాత్రికభావముతో విమర్శించియుండిరి. అంజనేయులుగారిని అడిగిన ప్రశ్నలకు వారెట్టిసమాధానము నిచ్చుకో నీరీక్షించెదను. ఆ ప్రశ్నలుగాక తక్కినవిమర్శకళాగల అభివ్యక్తులను అసందర్భములను మాత్రము వివరించుచున్నాము.

1. పాదయుగమునకు పిమ్మట, తిరిగి ప్రామాఖ్యమునకు వచ్చిన హిందూమతమునందుమాత్రమే విగ్రహారాధన అవలంబింపబడినదనియు, దేవాలయవ్యవస్థ ఏర్పడినదియు, పూజావిధానములను నిర్ణయించు ఆగమములు కల్పింపబడినవనిన్ని, ఈ విగ్రహారాధన అంతకుపూర్వము లేదనిన్ని, క్రుత్తిస్మృతిసమ్మతము కాదనిన్ని అలూరు సూర్యనారాయణరావుగారు విమర్శించిరి. అధునిక కృతములగు దేశచరిత్రలనుచూచి వీరు వ్రాసినదే గాని క్రుత్తిస్మృతులను పేరుమాచి వ్రాసినవాక్యములుగానని వానమ్మకము. ఆ దేశచరిత్రలబట్టి అయినను, పాదయుగము ఉచ్చదశయందున్నపుడు హిందూదేవాలయములు దీనస్థితియందుండి పాదయుగము క్షీణించిన వెంటనే ఈ దేవాలయములు ఎక్కడెక్కడ ప్రామాఖ్యమునకువచ్చినట్లు లేలనున్నది. అంతేగాని, పాదయుగము తరువాత హిందువులు దేవాలయవ్యవస్థను కల్పించినట్లు అసత్యము. పాదయుగములలో మనము ప్రతిముఖమైనట్టుకొని, కానీ దేవాలయములగు మాట్టిమనుట నిరాధారము అసత్యము. తిరుణి, శ్రీరంగము, కాశీ మొదలగు మహాక్షేత్రములలో స్వామి స్వయంభూత నాధునించినట్లును, కొన్ని స్థలములలో దేవతలు అలయ గొపుర ప్రాకారములను నిర్మించి స్వామిని పూజించినట్లును ఆయా స్థలపురాణములు జతకొనియున్నవి. అంతేగాక, వానియొక్క నిర్మాణమునుబట్టికూడ అవి పాదయుగమునకు చాలపూర్వమైనవేయని నిశ్చయింపకలేవచ్చదు. విశ్వామిత్రునియుగమును తీర్చుసందర్భములో కాశీలోని హరిశ్చంద్రుడు పాదయుగమునకు చాలపూర్వపువాడేనని, సవనదేశ చరిత్రలు ఆమోదించుచున్నవి. అట్టి హరిశ్చంద్రుడు కాశీకి శ్వేతస్వామిని సందర్శించెననియు, పూజించెననియు నిదర్శనములు గలవు. కనుక దేవాలయ వ్యవస్థ పాదయుగమునకుంటెను చాల ప్రాచీనమైనది. మనము పాత కాలలో చదువుకొన్న హిందూదేశచరిత్రలు రహస్యము 2000 సంవత్సరములయొక్క చరిత్రను మాత్రమే తెలియజేయుచున్నవి. అంతకుపూర్వపుగాధ పురాణములనుండి, స్మృతులనుండిన్ని క్రుతులనుండిన్ని, ఇంకా పురాతన కావ్యము మొదలగువాని నుండి మాత్రమే గ్రహింపబడియున్నది. ఈహిందూదేశచరిత్రలను, విగ్రహారాధన ఉత్పత్తిని, నిర్ణయింప వీలులేదు. పాదయుగమునంతరము విగ్రహారాధన పుట్టినదనుట లేక ఆగమములు వ్రాయబడిన వజ్రుల నిరాధారము. ఆగమశాస్త్రములను సీతవరములకై అధునిక కృతములని రావుగారు నిరూపించుటకు క్రయత్నించి, అందుకై సాకార బ్రహ్మోపాసనమే క్రుత్తిస్మృతులందు చెప్పబడలేదనిన్ని ఇటీవల ఏర్పడినదిని వ్రాసిరి. ఇది అతిసాహసము.

విక్రీతి ప్రాచీనమైన దేవాలయములకు సంబంధించిన దానవత్తములు, శిలాకావనరూపకముగా నున్నవే తప్ప, వశించి పోయినవి. శిలాకావనములగుడ సకృతుగా అచ్చటచ్చట మాత్రము నిల్చియున్నవి. ఇశాం కవిమనువారి యెడుటకు సాధారణముగా, ఎచ్చటసోగాని పన్నులు లేబడనే లేదు. అనేకసందర్భములలో, ఆపన్నులు పోయినట్లును, తరతురామృషి అయిపోయినట్లున్ను, ఇశాం రిజిస్ట్రల్లో వ్రాయబడియున్నది. ఇశాంకవిటివారియెడుటకు లేబడిన పన్నులలో చాలభాగము 18 వ శతాబ్దములోనే అయి రహించబడినట్లు అ 18 వ శతాబ్దములోని దానముల తాలూక పన్నులు భద్రపరచబడి యుండెననియే మనము గ్రహించుచున్నామి ఈవిషయమునుబట్టి పాదయుగమునంతరము దేవాలయములు నిర్మింపబడినవనిగాని లేక 18 వ శతాబ్దమునకు పూర్వము దేవాలయము లేని వ్రాయబడినది సరిగాదు.

పూర్వకాలమున ఎల్లవోటులను భూమి హావనినంత యుండి, రొక్కసాము లేకుండెను! రొక్కసాము యచ్చిన యెడల అర్చకమేజరు తినివేయుదురను భయముచే పూర్వపు ప్రభువులు భూమిని దానముచేసిరి! ఇందుచేత శాశ్వతముగు భూదానమునే చేయవలెను, ఆగమమాత్రములు పుట్టియుండవు! అహ! ఎంత పశ్చాత్తుకముగ నున్నది! రావుగారు పే

ఆయిల్ మిల్లు యంత్రములు

నష్టయిదాదు:-
VOLKART
ENGINEERS

ఆర్చీనియన్ ఏధి, మద్రాసు

ప్రదర్శనశాలలు బెజవాడలోకూడ గలవు.

దేశ ఆయు యుండిగూడ ఇట్టి అసందర్భపు ప్రాతలవ్రాయుట అశ్చర్యమునకలిగించుచున్నది. రొక్కసాము లేనికారణమున ప్రభువులు భూదానమునే చేసిరిని వ్రాసి యారంభించిన గుడ్డి తో మొగ్గనందెడిది. ఇట్లునుటకు గూడ అనికాశము లేదు. ఏరాజ్యముందలి భనము ఆరాజ్యములోనే యుండెడి పూర్వకాలములో, రత్నములను రాసులు గ బోసి అంగడులందమొడి పూర్వప్రభువుల కాలములో; కవిత్వమునకు అక్షరలతువచ్చిన పూర్వప్రభువులకాలములో, రొక్కసాము లేకుండెడిదనుట కల్ల. భూమికావనినంత యుండెడి దనగా, జనాభా తక్కువగా నుండెడిది అర్థముచేసికొనినచో ఇందులో సత్యముండును. రొక్కరూపకమైన దానముచేయునె డల, అర్చకమేజరు తినివేయుదురను భయము దాతలకు ప్రభువులకు కలదని సూర్యనారాయణరావుగారు వ్రాసినట్లు; వచ్చులోకాలమెట్టిది. దానమును అర్చకులు దివ్రుంగుదురను భయము కలిగినపుడు వారి స్వాధీనమందే భూములనుంచుట ఏల కొ! భూమిమీదనున్న అయినదాను అర్చకుడు తినలేదా! స్వామి కై చిల్లిగవ్వఅయినను చెప్పింపక, అర్చకుడు భక్షించుట కవ కాశములేదా! అర్చకుని దేవునియొక్క మేజరుగ లేక ఏ జంటుగ నియమించి, భూములను బిచ్చించిరి కదా రావుగారు సూచించియుండిరి. తినివేయుదురని భయముగలిగినపుడు, ఈ అర్చకులనే ఏల స్వామియొక్క మేజరుగ నియమించి, భూముల నచ్చించవలెను! దేవాలయమున కవసరమగు మరమ్మతుల చేయించుచు, ఉత్సవాదుల బైభవముతో జరుపుచు; అర్చకునికి సామాన్యకుటుంబ భూతాదినిచ్చుచు, ఆ భూములమీది అయినదానము జనాభిక్తులు చెప్పగలిగిన కార్యదురంధరులు ల వ్వుడు అభింపలేదా! దేవునికళ్యాణమునకు, ఉత్సవాదులకు, ద మొడి ప్రతిఫల ముక్కరలేకయే, అనేకులు మేజరుల లభించు చున్నపుడు, ఈభూములను తమ స్వాధీనమందుంచుకొని, స్వామి కై భిక్షపెట్టుటకు, అపూర్వకాలమునందెవరును లభింపలేదా! దానముచేసిన ప్రభువులు, తమ ఉద్దేశానుసారముగ, ఆదానములు వినియోగింపబడునట్లు పరిపాలించుకొని వారికి లేకుండెనా! ఆదానములను లాభము అర్చకుని కుద్దేశించుటక, స్వామికి ఉద్దేశింపబడినప్పడు మాత్రమే, (రొక్కరూపకమైనచో) తిని వేయుదురను భయము ప్రభువుల కుండునేనా! అట్టిభయము ప్రభువుల కుండెయున్నచో, భూములనుకూడ, అర్చకుల స్వాధీన మొనర్చియుండెద. నిస్సందియముగ, ప్రభువులే, భూములను, అర్చకుల స్వాధీనమందుంచుట, అర్చకులయొక్క సామ్రాజీ బలపరచుచున్నది.

ఈ భూములు, అర్చకుల కుద్దేశించ బడినవి. కాని చో, మత విషయముల లు ఎక్కువ శ్రద్ధతీసికొనిన, పూర్వపు, స్వదేశ ప్రభువులు, అర్చకులనుండి, తమదానములయొక్క ఫలమునకు జనాభిక్తు లడిగియుండెడివారు. అట్టిది మనముగాని, మనపూర్వముగాని కని విని ఎరుగము.

4. క్రుత్తిస్మృత నోరులేని ప్రతిమగనుక అర్చకుడు, ఆ ప్రతిమయొక్క ఏజంటుగ లేక మేజరుగ ఆభూములను తన స్వాధీనమందుంచుకొనెను! ఇదియొక అడ్డులేదు. సర్వాంగ నుండరములగు దివ్యమూర్తులను నోరులేని క్రుత్తిమలని వర్ణించుట

హిందూమతమునంద సవరణము. అధునిక, నిజముగు హిందువు అట్లుగూడదు. అంతేగాక ఈవర్ణన రావుగారి వాదన కుపక రించుటకు మార్గ, విరోధముగదనవు. నోరులేని క్రుత్తిమ దానము పెట్టు ప్రతిగ్రహింపగలగునా! అపభవము. ప్రతిమ, క్రుత్తిగృహీతకానేరదు. ఆక్రతిమ కళ్ళను, మేజరుగ లేక ఏజంటు ఎట్లుంచును! ఇట్లు నోరులేని క్రుత్తిమ అనుటకుమార్గ స్వామి అను పదము నుకయోగించియుండినచో, ఆప్రతిమ ప్రాంతప్రతిమ అయినదిన్ని, కళాసంయతమైనదిన్నిగాన, దాన మును క్రుత్తిగ్రహించుటకు సమర్థమైనదని వాదించుటకు కొంత అనువుగ నుండెడిది. ఇట్లుయినను వ్రాసినవారు కారైరి. ఇట్టి సందర్భములోగూడ, స్వామియే క్రుత్తిగృహీత అనుటకు వీలు లేదు. దానము ఎవరికుద్దేశింపబడినను, క్రుత్తిగృహముగ, మాన వునిచేతనే ఆదానము పరిగ్రహింపబడవలెను. దానము స్వామి కుద్దేశింపబడినప్పుడుగూడ అర్చకుడే, ఏల ప్రతిగ్రహించెననగా, అర్చకుడు స్వామికంటె భిన్నమైన వ్యక్తిగ చెన్నదును భావించ బడియుండలేదు. అర్చకుడు స్వామియొక్క చరస్వరూపి. క్రుత్తి స్థానముయందు అర్చకునియందు కొన్ని కళలు ఆదానము చేయ బడును. అప్పటినుండియు, అర్చకుడు, స్వామియను అదికా భావసంబంధమున వ్యవహరింపబడుదురు. ఈ సుప్రసిద్ధ సాక్షి క్రదాయములను విప్పించి, ఈదానములనుగూర్చి వ్యాఖ్యానము చేయ బూనువారికి, మన సూర్యనారాయణరావుగారి వలేనే, అశ్చర్యమును పొంది, దానము స్వామి కుద్దేశించియట! అర్చకు డ ను భ విం చు ట య ట! అని 'ట'వర్ణములను యధేచ్ఛగ జేర్చుకొనవలెనే గాని ఆదానములయొక్క నిజతత్వమును గ్రహించనేరరు. బ్రహ్మలకు సంబంధించిన సాక్షాత్త సిద్ధాంతములలో, హిందువులయొక్క శాస్త్రసమ్మతమైన దానములను గూర్చి విమర్శించుట విరుద్ధముగ కనపించును.

5. మన సూర్యనారాయణ రావుగారు పూర్వపు ప్ర భువులు భూదానమునే చేసియుండెట కసందర్భముగ సూచించిన కారణములను విమర్శించియుండిరి. పరియగు కారణములను సంగ్రహముగ సూచించెదను. భూదానము శాశ్వతమైనది. ప్రతి గృహీతకు సంతుష్టినిొందించునది. ఉద్దేశింపబడిన ప్రయోజన ము నేరవేర్చుటకు, అయాకాలముల మార్పుల కనుగుణ్యముగు ఈ వినిచ్చునది. వీనిఅన్నిటికంటెను ప్రధానమైన కారణము శాస్త్రనియమమే! ఈకారణములను బట్టియే శాస్త్రనియమము పుట్టియుండవచ్చునని యూహించిన ఊహింపవచ్చును. దీనికితోడు ద్రవ్యరూపకముగు దానమునకు కొన్ని ప్రత్యేకాయములు గలవు. అది శాశ్వతమైనదిగాదు. దాతనుగూడ వ్యాపిసాము నందు ముంచుచు, మనసును బెనుకకు లాగును. క్రుత్తిగృహీత నుగూడ పూర్ణముగ సంతుష్టినిొందింపజాలదు. అంతే గాక అది చలనమైనది. వీని అన్నిటికంటెను, అది శాస్త్రనియమమే. పైకా రణములచొప్పుననే, ద్రవ్యరూపకముగు దానము ఆగమములచే నిషేధింపబడి యుండెనని ఊహించ నిచ్చుగలవా యూహించుకొ